

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА
БАНКА АД**

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
И КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД ЗА 2020 ГОДИНА НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Преглед, който представя вярно и честно развитието, резултатите от дейностите и състоянието на предприятията, включени при консолидирането като цяло (предприятията от Групата), заедно с описание на основните рискове, пред които те са изправени.

2. Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2020 г.

3. Вероятно бъдещо развитие на Групата.

4. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

5. Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон.

6. Наличие на клонове на Групата.

7. Използвани от Групата финансови инструменти, както и целите и политиката на Групата по управление на финансовия риск, включително политиката на Групата на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и експозицията на Групата по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

8. Информация за изпълнението на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление, както и за съответствието на дейността на управителните и контролните органи на Групата през изтеклата година с тези стандарти.

9. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на Групата като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

10. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/ потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с Групата.

11. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на Групата.

12. Информация относно вземанията, задължения и условните ангажименти на Групата към свързани лица, през отчетния период, както и за сделки, които са извън обичайната ѝ дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които Групата е страна с посочване на общата стойност според характера на свързаността.

13. Информация за събития и показатели с необичаен за Групата характер, имащи съществено влияние върху дейността ѝ, и реализираните от нея приходи и извършени разходи, както и оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

14. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за Групата и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на Групата.

15. Информация за дялови участия на Групата, за основните ѝ инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън нейната икономическа група и източниците/ начините на финансиране.

16. Обобщена информация относно сключените от Групата, в качеството ѝ на заемополучател, договори за заем (привлечени средства).

17. Обобщена информация за отчетният период, относно сключените от Групата, в качеството ѝ на заемодател, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица.

18. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

19. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

20. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които Групата е предприела или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

21. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

22. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на Групата.

23. Информация за основните характеристики на прилаганите от Групата в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

24. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

25. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

- а) получени суми и непарични възнаграждения;
- б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;
- в) сума, дължима от Групата за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

26. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуриста акции на Групата, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от Групата опции върху нейни ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

27. Информация за известните на Групата договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

28. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Групата в размер най-малко 10 на сто от собствения ѝ капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на Групата по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения ѝ капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

29. Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

30. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция.

ИНФОРМАЦИЯ:

Точка 1

Докладът за дейността на консолидирана основа обхваща дейността и представя финансовото състояние на Централна кооперативна банка АД, София (“ЦКБ” АД, София, “Банката майка“, “Банката“), ЕИК 831447150, и контролираните от нея дъщерни дружества - Централна кооперативна банка АД, Скопие (“ЦКБ” АД, Скопие) и Управляващо дружество “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, София, (УД ”ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД), като една отчетна единица (“Групата”).

Банката майка, ЦКБ АД, София е основана през 1991 и извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката майка осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от ЗКИ.

През декември 2005 на Банката майка е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката майка може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона на банките на Кипър. През 2007 Банката майка започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър.

ЦКБ АД, София е публично дружество и акциите му се търгуват на Българска фондова борса АД. Банката майка е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

През 2008 Банката майка придобива контролно участие в капитала на дъщерното предприятие Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония. През октомври 2009 са конвертирани 22,354 броя, притежавани от Банката майка, обикновени акции с право на глас в привилегирани акции без право на глас. През декември 2009 Централна кооперативна банка АД, Скопие е изтеглила 208 броя собствени привилегирани акции. През 2010, в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

ЦКБ АД, Скопие е основана през 1993 и притежава лиценз за банкова дейност от Народната Банка на Република Македония (НБРМ), по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа.

През април 2010 ЦКБ АД, София придобива 317,864 броя обикновени акции с право на глас от капитала на “Статер банка”, Куманово, Република Македония, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката майка притежава 5,975 броя привилегирани акции без право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината в

резултат на Решение на общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение, една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

На 03.01.2011 се осъществява вливане на Статер банка АД, Куманово в Централна кооперативна банка АД, Скопие, като след тази дата цялото имущество на Статер банка АД, Куманово като преобразуващо се дружество премина към Централна кооперативна банка АД, Скопие, приемащо дружество. На 3 януари 2011 с Решение на Централния регистър на Република Македония Статер банка АД, Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на Централна кооперативна банка АД, Скопие е разпределен в 553,087 броя обикновени акции с номинал 41.2069 евро.

През 2020 година няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в Централна кооперативна банка АД, Скопие, в резултат на което към 31 декември 2020 г., Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87.35% от капитала на дъщерното дружество.

ЦКБ АД Скопие е публично дружество, чиито акции се търгуват на "Македонска борса" АД, Скопие – неофициален пазар. Към 31.12.2020 г. Банката разполага с активи в общ размер на 171 млн. евро.

През декември 2011 Банката майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

През 2020 година няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, в резултат на което към 31 декември 2020, Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2020 инвестицията на Банката майка в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв.

Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД е учредено през 2006 година и има издаден лиценз от Комисията за финансов надзор от 17 януари 2007 година за извършване на следните дейности: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; управление, в съответствие със сключен с клиента договор, на индивидуален портфейл, включително такъв на институционален инвеститор, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; предоставяне на инвестиционни консултации относно финансови инструменти.

Към 31.12.2020 година на УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД управлява четири колективни инвестиционни схеми от отворен тип: Договорен фонд ЦКБ Лидер, Договорен фонд ЦКБ Актив, Договорен фонд ЦКБ Гарант и Договорен фонд ЦКБ Прайвит.

Точка 1

АКТИВИ

Към 31.12.2020 година балансовата стойност на активите на Групата е 6,930,418 хил. лв. Спрямо същия период на миналата година балансовата стойност на активите се увеличава с 534,288 хил. лв. или 8.35%.

Структура на активите

Паричните средства - в каса и салда в Централните банки формират 27.60% от балансовото число, при 28.05% година по-рано. Средствата в сметки при банки-кореспонденти и краткосрочни депозити са с тегло 2.71% от балансовото число, при 3.63% година по-рано. Вложенията под формата на ценни книжа, включващи правителствени облигации, корпоративни облигации, акции и компенсаторни инструменти, които са инструмент за подобряване на доходността на Групата, представляват 20.88% от активите, при 18.15% за 2019 година.

Към 31.12.2020 година размерът на кредитите формира 40.18% от активите, като в края на 2019 година размерът им е бил 41.56% от балансовото число.

Според вида на валутата в която са отпуснати, brutните кредити и аванси на клиенти към 31.12.2020 година са: 68.36% левови и 31.64% са в чуждестранна валута, а според типа на клиента: 58.06% са кредити на предприятия и 41.94% са кредити за населението. Съответните стойности за 2019 година са: 62.72% левови, 37.28% са в чуждестранна валута, а според типа на клиента: 58.67% са кредити на предприятия и 41.33% са кредити за населението.

Качеството на кредитния портфейл е добро - обслужваните експозиции (Фаза 1 и 2) заемат 97.22%, а необслужваните експозиции (Фаза 3) са с дял от 2.78%.

Дълготрайните активи на Групата заемат дял от 2.48% от общата сума на активите ѝ, при 2.88% година по-рано.

ПАСИВИ

Към 31.12.2020 година общата стойност на задълженията на Групата на консолидирана основа е 6,344,613 хил. лв. Те заемат приблизително 92% от общите пасиви. Нарастването им за годината е с 8.90%.

Структура на пасивите

Групата поддържа стабилна структура на привлечените средства, която ѝ позволява да не е зависима от външно финансиране.

Основният източник на привлечен ресурс са привлечените средства от граждани, предприятия и други депозанти, достигащи 6,190,947 хил. лв. в края на 2020 година. Техният дял в общите задължения на Групата е 97.58%. Привлечените средства от финансови институции под формата на депозити и кредити са 1.04% от общите задължения.

Собственият капитал на Групата е на обща стойност 585,805 хил. лв., като се е увеличил с 2.77% за една година, основно вследствие на формираните през годината печалба и други резерви.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

За 2020 година консолидираният финансов резултат на Групата е нетна печалба в размер на 20,834 хил. лв. През 2019 година Групата е реализирала нетна печалба в размер на 33,597 хил. лв.

Нетният доход от лихви за 2020 година възлиза на 118,333 хил. лв., при 126,074 хил. лв. за 2019 година. Нетният доход от такси и комисиони, реализиран от Групата през 2020 година, е 49,910 хил. лв., спрямо 52,293 хил. лв. година по-рано.

Разходите за дейността през 2020 година спадат минимално с 1% в сравнение с равнището им от края на 2019 година и достигат абсолютно изражение от 145,845 хил. лв. Разходите за персонала са 35.49% от тези разходи, като нарастват с 10.63% в абсолютна стойност спрямо година по-рано. Административните и други разходи на Групата достигат 58,672 хил. лв. при 65,863 хил. лв. година по-рано.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска Групата се подчинява на изискванията на Споразумение Базел III – Директива 36/2013 и Регламент 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета с принципно новите капиталови изисквания за покритие на рисковете в дейността.

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Групата прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Групата действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и групи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокацията на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Групата ежесечно извършва оценка на рисковата експозиция, произтичаща от кредитния портфейл, като класифицира и провизира кредитите в него съгласно изискванията на МСФО. Обект на постоянно наблюдение и отчитане са големите кредитни експозиции.

Ликвиден риск - вероятността от затруднение на плащанията поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци. Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни текущите си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

Пазарен риск - вероятността от възникване на загуба за Групата в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

Операционен риск - вероятността от преки или косвени загуби произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за Групата процеси, системи или персонал.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Групата по управление на риска:

- Комитет за управление на риска;
- Комитет за управление на активите и пасивите;
- Кредитен съвет;
- Кредитен комитет;
- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокуррист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РИСК, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И РЕНТАБИЛНОСТ към 31.12.2020 година

- Обслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 1 и 2) – 97.22%;
- Необслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 3) – 2.78%;
- Коефициент на ликвидно покритие – 382.82%;
- Собствени средства/ Капиталова база - 580,756 хил. лв.
- Адекватност на Базовия Собствен Капитал от 1-ви ред – 15.06%;
- Обща капиталова адекватност – 15.74%

* Горните показатели са преди включването на одитираната годишна печалба за 2020 г. в Собствените средства.

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Към месец декември 2020 г. „БАКР – Агенция за кредитен рейтинг” АД определи дългосрочен рейтинг на финансовата сила на „Централна кооперативна банка” АД „ВВ” и краткосрочен рейтинг „В”, перспектива „стабилна”. Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на рейтинг на финансова сила на банка.

От 2011 година БАКР е първата българска пълноправна рейтингова агенция, регистрирана в Европейския Съюз. Комисията за финансов надзор (КФН) и Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) регистрираха „Българска агенция за кредитен рейтинг” АД по смисъла на Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа относно агенциите за кредитен рейтинг.

- Дългосрочен: **ВВ**
- Перспектива: **Стабилна**
- Краткосрочен: **В**

Точка 2:

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на описаното по-долу.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на някои бизнеси и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени продължаващото влияние на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Групата. Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

Доколкото ликвидните активи на Групата превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери на Групата са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията с коронавирус.

Във връзка с усложнената епидемична обстановка в Република България, свързана с разпространението на Covid-19 в страната и продължаващата извънредна епидемиологична обстановка, Ръководството на Групата е предприело мерки, които са регламентирани в Заповед на Изпълнителните директори. Създаден е Оперативен щаб, чиято цел е координация на действията в Групата за превенция разпространението на коронавируса. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като се спазват съответните предписания на властите – доставка на лични предпазни средства, ограничаване на струпване на служители в затворени помещения, в банковите салони се допуска минимален брой клиенти при спазване на дистанция от 2 м. един от друг, дезинфектиране на банковите помещения минимум четири пъти на ден и др.

В офисите на Банката са създадени два паралелни екипа от служители, които биха могли да покрият независимо осъществяване на дейността на филиала, дори и при наличие на заболели служители. Съгласно Заповедта е изготвен и действа план – график за дистанционна работа на служителите в режим „домашен офис“, който гарантира осигуряването и обезпечаването на непрекъсваемост на бизнес процесите по време на извънредното положение.

На 26 януари 2021 г., на извънредно правителствено заседание и във връзка с продължаващата световната пандемия от Covid-19, Министерският съвет със свое решение № 72, удължи срока на извънредната епидемична обстановка до 30 април 2021 г.

Ръководството на Банката ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на евентуални потенциални ефекти.

Точка 3:

През 2021 година, Групата ще продължи да следва своя път на развитие. Основен акцент ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги. В същото време Групата ще развива и предлагането на услуги за големи корпоративни клиенти и малки и средни предприятия и свързаните с тях програми за усвояване на средства от структурните фондове на Европейския съюз.

Точка 4:

Банката майка не развива научноизследователска или развойна дейност.

Точка 5:

Към 31.12.2020 г. дъщерните дружества не притежават акции на Банката - майка.

Към 31.12.2020 г. ЦКБ АД притежава 11 броя собствени акции на номинална стойност от 1 лев всяка една.

През 2020 г. Банката майка не е придобивала или прехвърляла собствени акции.

През 2020 г. дъщерните дружества не са придобивали или прехвърляли акции на Банката майка.

Към 31.12.2020 г., членовете на съветите на дружествата от Групата не притежават акции от тези дружества.

Възнагражденията на членовете на Надзорните и Управителните съвети на дружествата от Групата изплатени през 2020 са както следва:

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката за 2020 г. в лева		
			Възнаграждение	Вноска за ДПО за сметка на дружеството	Премия
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
4.	Централен кооперативен съюз*	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров**	Председател на УС на ЦКБ АД	52,200	1,200	33,334

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката за 2020 г. в лева		
			Възнаграждение	Вноска за ДПО за сметка на дружеството	Премия
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД,	72,000	1,200	33,334
8.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД,	72,000	1,200	33,334
9	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334

*Посоченото възнаграждение е с вкл. ДДС.

** На 23.09.2020 г. почина председателят на Управителния съвет на банката проф. Александър Воденичаров.

Към 31.12.2020 г., членовете на съветите на дружествата от Групата не притежават акции от тези дружества.

Членовете на съветите на дружествата от Групата нямат допълнителни права за придобиване на акции и/или облигации на Банката майка.

Няма сключени през 2020 г. договори между дружествата от Групата и членовете на съветите й или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката майка или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Информация за членовете на управителните и контролните органи към 31.12.2020 г., относно участията им в управителни и контролни органи, както и притежания на дялове от търговски дружества:

Иво Каменов Георгиев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет, член на надзорния съвет и изп. директор
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изп. Директор
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на надзорния съвет
Кепитъл Инвест ЕАД	121878333	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитъл Асет Мениджмънт ЕАД	200775128	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитал Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Национална Асоциация на Бойните спортове	176868502	Председател и управляващ
М КАР ООД	115654640	Прокурист
ВИА ИНТЕРКАР - 2007 ООД	114682522	Прокурист
М КАР ВАРНА ООД	103770587	Прокурист
М КАР ГРУП АД	203384266	Прокурист

Дружество	ЕИК	Участие
М КАР ПЛЕВЕН ООД	114074410	Прокурист
М КАР СОФИЯ ЕООД	203645296	Прокурист

Марин Великов Митев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет и изпълнителен директор
Голф Шабла АД	124712625	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Спортен комплекс Варна АД	103941472	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Варна плод АД	103106697	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на надзорния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет
Сдружение Спортен клуб ТИМ	103014351	Председател и управляващ
Сдружение Спортен клуб по бойни изкуства ТИМ	103606634	Председател на УС и управляващ
Сдружение Българска Карате Киокошин Федерация	103570622	Председател на УС и управляващ
Сдружение "Клуб По Аеробика "Тим - Клас"	103556156	Член на Управителния съвет
Сдружение на спортни клубове Черно Море	000090542	Член на Управителния съвет
Сдружение Национален Борд по туризъм	175090938	Член на Управителния съвет
Българска Карате Киокошин Федерация	103570622	Председател на УС и управляващ
ЕТ Марин Митев Проджект Мениджмънт	103326073	Собственик
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Инвест Кепитъл Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%

Райна Димитрова Кузмова:

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет

Централен кооперативен съюз /ЦКС/, ЕИК 000696497

Дружество	ЕИК	Участие
„Билкокооп” ЕООД	175120000	100 %
„Булгаркооп-импорт-експорт” ЕООД	131205196	100 %
„Булминвекс-ГБ” ЕООД	000622340	100 %
„Енерджикооп” ЕООД	203403154	100 %
„Интелект кооп” ЕООД	160064204	100 %
„Кооптурист” ЕООД	831506231	100 %
„Кооптурист – Китен” ЕООД	102815549	100 %
„Кооптурист – Странджа” ЕООД	103768668	100 %
„Кооп маркет” ЕООД	202278420	100 %
„Кооп централ” ЕООД	204319983	100 %
„Мелса кооп” ЕООД	200728388	100 %
„Нектаркооп” ЕООД	175122186	100 %
„Релакс-кооп” ЕООД	200588961	100 %
„Кооп Хоризонт” ЕООД	205996963	100 %
„Кооп – Златен клас” ООД	116579048	78,86 %
„Гранарикооп” ООД	104688774	92,11 %
„Кооп Флорал” ООД	205424909	40 %
„КООП Билд” ООД	206107420	50 %
СБР „Здраве” ЕАД	130523915	100 %
„Кооп - търговия и туризъм” АД	121837308	87,74 %
„Холдинг кооперативен бизнес” АД	121811740	87 %

Дружество	ЕИК	Участие
„Национален кооперативен инвестиционен фонд” АД	831286504	80 %
„БС – Кооп Трейд” ЕКД	202093489	50 %
„Красен-кооп” АД,	121238027	50 %
„Совбулкооп” АД – непорегистриран търговец	000644301	10,16 %
Консорциум „ЦКС и Химимпорт” ДЗЗД	130716654	50 %
„Варна пакинг хауз” АД	124099892	33 %
„Централна кооперативна банка” АД	831447150	Член на Надзорния съвет
„Холдинг Кооп-юг” АД	121659072	Член на Съвета на директорите

Цветан Цанков Ботев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Зам. председател на управителния съвет
Булхимтрейд ООД	200477808	Управител
ФАРМА ГБС ДЗЗД	176397025	Управител
Консорциум "Химимпорт-биофарм инженеринг" ДЗЗД	131071224	Управител
Не притежава повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества.		

Александър Димитров Керезов

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на управителния съвет
Бългериан Еъруейз Груп ЕАД	131085074	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на управителния съвет
Зърнени храни България АД	175410085	Член на управителния съвет и представляващ
ЗАД Армеец АД	121076907	Член на управителния съвет
Параходство Българско речно плаване АД	827183719	Член на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Член на надзорния съвет
Асенова крепост АД	115012041	Член на управителния съвет
СК ХГХ Консулт ООД	130452457	Управител
Протект АРТ ООД	203844348	Управител и Съдружник – над 25%
Сдружение СЪГЛАСИЕ 066	176941060	Председател на Управителен съвет и представляващ
Фондация СЪГЛАСИЕ СОФИЯ	205004556	Председател на Управителния съвет и представляващ
Сдружение "Обединена велика ложа на България"	130688048	Член на управителния съвет
Алекс АС ЕООД	131105146	Управител и Собственик

Сава Маринов Стойнов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ПОАД „ЦКБ Сила АД	825240908	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите
ЗАО ИК Банк	1653005038	Член на съвета на директорите

Д-р Георги Димитров Константинов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЧЕЗ Електро България АД	175133827	Член на надзорен съвет
ЦКБ Асетс Мениджмънт АД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите
Борика-Банксервиз АД	201230426	Член на съвета на директорите
ЦКБ АД, Скопие	4640063	Член на надзорния съвет

Георги Косев Костов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на Управителния съвет

Проф. Д-р Бисер Йорданов Славков

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на Управителния съвет
„Славков - одит” ООД	175295665	Съдружник – над 25%

Не са известни договори, сключени между ЦКБ АД и членовете на съветите му или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката майка или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Приета е от управителния съвет на Банката майка програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД за 2021 г.

Точка 6:

Към 31 декември 2020 г. дейностите на Банката се извършват чрез 47 клона, 217 банкови представителства и 32 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

ЦКБ АД - Скопие осъществява своята дейност чрез 5 клона и 21 офиса на територията на Република Македония - в Скопие, Куманово, Охрид, Кратово, Пробищип, Щип, Ресен, Тетово, Гевгелия, Велес, Битоля, Струмица, Крива Паланка, Кавадарци и Прилеп.

УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД осъществява своята дейност чрез централен офис и клоновата мрежа на ЦКБ АД.

Точка 7:

Притежаваните от Групата финансови инструменти към 31.12.2020 г. са: ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и компенсаторни записи на обща балансова стойност 1,446,947 хил. лв., вкл. (200) хил. лв. загуба от обезценка и са класифицирани като финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, оценявани в друг всеобхватен доход и по амортизирана стойност.

Групата притежава ДЦК на правителството на Р България, на правителства на държави – членки на ЕС, на Правителството на Република Северна Македония и НБРСМ и на такива, които са извън ЕС на обща стойност 918,946 хил. лв. преди

обезценка. Основният обем от тези книжа е ДЦК на правителства на държави от ЕС (вкл. Р. България).

Притежаваните от Групата корпоративни облигации на български и чуждестранни емитенти са на стойност съответно 202,542 хил. лв. и 43,734 хил. лв., както и капиталови инструменти, представляващи акции в търговски дружества на български и чуждестранни емитенти на стойност съответно 229,149 хил. лв. и 47,988 хил. лв., както и деривати за 4,788 хил. лв.

Групата не счита, че съществува съществен кредитен риск, свързан с облигационните инструменти на правителството на Р. България и Правителствата на държави от ЕС. По-голямата част от тези инструменти са с фиксиран лихвен процент и промяната в пазарните лихвени нива не се отразява на лихвените приходи от тях. Държавните облигации, емитирани от Правителството на Република Северна Македония и НБРСМ и на страни извън ЕС са изложени на известен кредитен риск, свързан с вероятността емитентите да не изпълнят своите задължения. Най-ниският кредитен рейтинг на държава извън ЕС, чиито книжа банката притежава към 31.12.2020 г. е В1 определен от Муудис.

Корпоративните облигации на български емитенти са изложени на кредитен риск, свързан с възможността на емитентите да изпълняват своите задължения. Размерът му е до общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа са с фиксиран лихвен процент и са изложени на риск от спадане на стойността им при повишение на пазарните лихвени проценти. Чуждестранните облигациите са емитирани от високо-рейтинговани публични дружества, търгувани на регулирани фондови пазари в ЕС, като е възможно понасяне на загуби вследствие настъпването на кредитни събития при емитентите им.

Притежаваните от Групата капиталови инструменти и дялове в договорни фондове са изложени на ценови риск до размера на общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа се търгуват на Българска фондова борса. Доколкото индексите на борсите са волатилни, е възможно понасянето на загуби, вследствие спад цените на търгуваните на борсата книжа и отрицателни преоценки на притежаваните от Банката капиталови инструменти и дялове в договорни фондове. Същото се отнася и за притежаваните от банката капиталови инструменти на чуждестранни емитенти.

Притежаваните от Банката експозиции в дериватни финансови инструменти са несъществени и представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, ценни книжа, опции с такива книжа, форуърдни договори и валутни суапи на открития пазар.

От гледна точка на естеството на дейността на ЦКБ АД други съществени фактори, свързани с финансови инструменти, не оказват влияние за оценка на активите, пасивите, финансовото състояние и резултат на Банката.

Точка 8:

Банката майка прилага разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление.

Доклад относно изпълнението на Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление 2020 г. „Централна кооперативна банка“/ЦКБ/ АД, както и Декларация за корпоративно управление на „Централна кооперативна банка“ (ЦКБ) АД, съгласно чл. 100н, ал. 8 от Закона за публично предлагане на ценни книжа са представени като отделни документи, неразделна част от настоящия доклад.

Точка 9:

Относителен дял на депозитите по видове към 31.12.2020 г.: /хил. лв./

Безсрочни депозити	2,045,389	33.04%
В лева	1,750,310	
В чуждестранна валута	295,079	
Срочни депозити	2,429,465	39.24%
В лева	1,159,968	
В чуждестранна валута	1,269,497	
Спестовни влогове	1,703,177	27.51%
В лева	1,140,463	
В чуждестранна валута	562,714	
Други депозити	12,916	0.21%
В лева	12,644	
В чуждестранна валута	272	
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДЕПОЗАНТИ	6,190,947	100.00%

Основен приоритет в дейността на Централна кооперативна банка АД и през 2020 г. беше кредитирането на физически лица, като в този сегмент банката зае седмо място по абсолютен ръст на портфейла. Банката продължи да се фокусира върху клиентите с добър профил и високи доходи. Пазарът на ипотечни и потребителски кредити запази нивото си на активност, като банките усилено подобряваха параметрите и ценовите характеристики на продуктите си с цел привличане на нови клиенти. С конкурентната си продажбена политика и атрактивните си продукти, ЦКБ успя да запази добрите си позиции особено в областта на ипотечното кредитиране.

Класация на Банките според ритейл портфейлите им към 31.12.2020 г.

Сумите са в млн. лева

№	БАНКИ	Q4 2019	Q4 2020	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	5,787	7,957	37.5%
2	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	3,158	3,541	12.1%
3	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	2,584	2,903	12.3%
4	РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ)	2,606	2,840	9.0%
5	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	2,499	2,603	4.2%
6	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	1,925	2,037	5.8%
7	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	951	985	3.6%
8	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	695	787	13.2%
9	БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А. - клон България	742	686	-7.5%
10	ТИ БИ АЙ БАНК	507	564	11.2%
11	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	137	210	53.3%
12	ТЪ ИНВЕСТБАНК	186	203	9.1%
13	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	98	124	26.5%
14	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	94	117	24.5%
15	ОБЩИНСКА БАНКА	96	112	16.7%
	ДРУГИ	2,128	213	-90.0%
	БАНКОВА СИСТЕМА	24,193	25,882	7.0%

Източник: Статистика на БНБ

Класация на Банките според жилищните им ипотечни кредити към 31.12.2020 г.

Сумите са в млн. лева

№	БАНКИ	Q4 2019	Q4 2020	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	2,383	3,414	43.3%
2	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	2,228	2,370	6.4%
3	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	2,045	2,242	9.6%
4	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	1,406	1,569	11.6%
5	РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ)	1,353	1,568	15.9%
6	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	863	918	6.4%
7	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	569	637	12.0%
8	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	403	500	24.1%
9	ТЪ ИНВЕСТБАНК	116	123	6.0%
10	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	82	101	23.2%
11	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	61	101	65.6%
12	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	63	86	36.5%
13	ИНТЕРНЕТШЪНЪЛ АСЕТ БАНК	36	39	8.3%
14	ТОКУДА БАНК	33	33	0.0%
15	ОБЩИНСКА БАНКА	29	32	10.3%
	ДРУГИ	817	19	-97.7%
	БАНКОВА СИСТЕМА	12,487	13,752	10.1%

Източник: Статистика на БНБ

И през 2020 г. Банката акцентира върху сегментацията на клиентите и разделянето им в няколко целеви групи, за които да предложи силно конкурентни оферти. Умерено активно се работеше в посока привличане на корпоративни и институционални клиенти с атрактивни условия за обслужване на трудовите възнаграждения на служителите им. Банката заложи на персонален подход и оферирание на специални, индивидуални за отделния клиент параметри по сделката. Продължи предлагането и на кредитни продукти със специални условия за служители на общоизвестни и стабилни фирми, с които няма сключен договор за превеждане на заплати. Служителите на банката поддържат тесен контакт с ключовите работодатели в отделните региони и периодично провеждат презентации на продуктите на банката пред служителите.

Продължи започналата от преди три години тенденция за увеличаване на портфейла от ипотечни кредити и запазване на портфейла от потребителски кредити. Периодично през годината бяха актуализирани и подобрявани условията по ритейл кредитирането. Акцент в кредитирането на физически лица и тази година бяха ипотечните кредити.

Анализът на дейността на ЦКБ АД за 2020 г. показва следното:

От началото на годината Банката има нови ритейл кредити за близо 255,600 млн. лева, от които:

- 147,700 млн. лева ипотечни кредити;
- 108 млн. лева потребителски кредити, (в т. ч овърдрафти по ЕДК, кредитни карти и стоки на кредит)/

**В таблицата по-долу е дадено разпределението на обемите за 2019 и 2020 г.
сумите са в млн. лева**

Период	Отпуснати потребителски кредити				Отпуснати ипотечни кредити				Общо отпуснати ритейл продукти				Разлика в % 2020 г. спрямо 2019 г.
	2019		2020		2019		2020		2019		2020		
	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	
1Q	3,548	32.98	2,907	30.09	341	30.99	404	41.51	3,889	63.97	3,311	71.6	11.90%
2Q	4,323	42.01	1,917	22.36	427	40.6	262	24.85	4,750	82.61	2,179	47.21	-42.90%
3Q	4,199	40.39	2,901	32.91	497	48.81	370	33.98	4,696	89.2	3,271	66.89	-25%
4Q	3,340	30.43	2,004	22.6	670	72.25	429	47.31	4,010	102.68	2,433	69.91	-31.90%
Общо за 2019/2020	15,410	145.81	9,729	107.96	1,935	192.65	1,465	147.65	17,345	338.46	11,194	255.61	-24.50%

ЦКБ предоставя изгодни условия за своите най-важни клиенти, като предлага златни кредитни карти Visa и Mastercard при ниво на годишния лихвен процент - 12%. Стандартните и бизнес карти Visa и Mastercard, които банката издава са с лихвен процент от 15% годишно в лева, евро и щатски долари. За своите специални клиенти банката предлага платинена кредитна карта Visa с ексклузивен лихвен процент от 10%, както и кредитна карта от много висок клас - World Mastercard при годишна лихва от 9%.

През 2020 г. ЦКБ АД запази позициите си на един от големите издатели на картови продукти в страната. Банката издава международни кредитни карти Mastercard и Visa, ко-брандирана кредитна карта Visa CCB-Bulgaria Air, кредитна карта Visa Platinum. Портфолиото от дебитни карти, които банката предлага, се състои от международни дебитни карти от висок клас World Debit Mastercard, дебитни карти Debit Mastercard и Visa Debit и ко-брандирани карти Debit Mastercard с A1 България ЕАД, както и местната дебитна карта BCard. На клиентите се предлагат също така дебитни и кредитни карти ЕМОЦИЯ, възможност сами да изберат визията на своята карта от предложена галерия с над 50 дизайна. Банката дава възможност на клиентите да се възползват от предимството на изключително бързите безконтактни плащания с всички основни брандове карти.

ЦКБ АД предлага дебитна карта от висок клас Gold Debit Mastercard. Картата е с допълнителни преимущества и е предназначена за клиентите, които притежават сребърна клубна карта.

Банката предлага два картови продукта, предназначени специално за фирми – безконтактни дебитни карти Visa Debit Commercial и Debit Mastercard Commercial. Картите са от висок клас, с широко приложение и допълнителни характеристики, с които да удовлетворят нуждите на бизнес клиентите. Фирмените клиенти могат да се възползват и от специално пакетно предложение, което включва преференциални условия по основни банкови услуги, Commercial дебитни карти и ползване на електронно банкиране с КЕП.

Акцент се поставя в предлагането на дебитната карта от висок клас World Debit Mastercard, предназначена за клиенти с добри финансови възможности, които разполагат със значителен паричен ресурс в Банката, или ползват кредитни продукти

със значителен размер. Клиентите получават специално отношение и много допълнителни привилегии:

- Отстъпки при подбрани търговци в България, както и при пътуване в чужбина;

- Допълнителни привилегии на летищата в София и Виена;
- Допълнителни бонуси в програмата за лоялност ССВ Club;
- Безплатна застраховка при пътуване в чужбина;
- Безплатна застраховка, която осигурява допълнителна сигурност и покрива

следните рискове:

- ✓ Кражба и/или случайна щета на артикул, закупен с картата;
- ✓ Защита за постигане на най-ниска цена при пазаруване с картата – ако клиентът открие същата стока на по-ниска цена, ще му бъде възстановена разликата;
- ✓ Защита при кражба на картата заедно с ключове или документи.

Банката предлага кредитна карта от изключително висок клас World Mastercard, предназначена за значими и платежоспособни клиенти. Кредитната карта World Mastercard е премиум продукт на Mastercard, който е позициониран на по-високо ниво дори от кредитните карти Platinum. Освен изключително атрактивните финансови параметри на картата World Mastercard, тя носи и редица допълнителни екстри и привилегии на своите притежатели:

- Безплатно членство в програмата Priority Pass – осигурява достъп до над 700 бизнес салона на летища в над 100 държави по целия свят;
- Специални отстъпки от авиокомпания България Ер;
- Безплатен достъп до бизнес салоните Витоша и Преслав на Летище София, бизнес салоните на Летище Варна и Бургас и Sky Lounge и Jet Lounge във Виена;
- Застраховка при пътуване в чужбина към ЗАД Армеец – 22 застрахователни покрития с максимална сума на покритие в размер на 50 000 долара;
- Допълнителна застраховка, която осигурява защита при кражба на картата заедно с лични вещи и документи, защита при инцидент или кражба на стоки, закупени с картата, както и най-изгодната цена при пазаруване;
- Отстъпки в програмата ССВ Club;
- Отстъпки при пазаруване при подбрани търговци в България, включени в каталога ССВ World Offers;
- Допълнителни атрактивни отстъпки в чужбина в хотели, известни магазини и rent-a-car компании, осигурени от Mastercard;
- Още много отстъпки при пазаруване в търговските обекти, включени в програмата ССВ Bonus.

През 2020 г. продължава предлагането на услуга Concierge, която предлага на притежателите на дебитни и кредитни World Mastercard незабавна лична помощ по всяко време и място, привилегирован достъп до ексклузивни услуги и опит и индивидуални решения само с едно телефонно обаждане. Клиентите получават съвети, препоръки, възможност за резервации за хотели, ресторанти, продажба на билети за различни събития: музика, театър, спорт, резервиране на самолетни билети, пакетни почивки, круиз, забележителности, помощ при планиране на пътуване. За кредитните карти World Mastercard ЦКБ АД осигурява още по-високо ниво на услугата, като освен изброените услуги, на картодържателите се предлага и възможността да получат информация за антикварна и арт търговия, възможност за резервация за пакетни почивки, полети, хотели, коли под наем и / или организиране на специализирани

пътувания, включително чартър на самолети или яхти, помощ при избор на подарък, достъп до пътеводители за различни дестинации, информация за подготовка на пътуване, информация за митнически разпоредби и визи, информация за валута. Предоставя достъп и препоръки за различни спортни клубове. Осигурява достъп до пътеводители за различни дестинации, информация за подготовка на пътуване, информация за митнически разпоредби и визи, информация за валута.

С финансовата подкрепа на Mastercard, ЦКБ АД предлага на премиум Mastercard картодържателите (дебитни и кредитни карти Gold, включително за бизнес клиенти, дебитни и кредитни карти World Mastercard) привилегията Fast Track за приоритетно преминаване през задължителните проверки на Терминал 2 на Летище София. Услугата Fast Track предоставя предимството да преминават приоритетно през първа проверка на лични документи и да се възползват от специална приоритетна лента за проверка на багаж.

Картодържателите на кредитни карти VISA Platinum могат да се възползват безплатно от Програма LoungeKey, която осигурява достъп до удобствата на над 1000 специални бизнес салони, разположени в летища по цял свят, без предварителна резервация и без значение на ползвана авиокомпания и класата на пътуване. Бизнес салоните имат удобни зони за почивка, снабдени са с WiFi интернет достъп, телевизор, предлагат напитки и закуски, душ и др.

През август 2020 ЦКБ надгради услугата за сигурни плащания в Интернет E-Secure с въвеждане на използва **3-D Secure протокол**, създаден да бъде допълнителен слой за сигурност при онлайн транзакции с кредитни и дебитни карти. Услугата „Сигурни плащания в Интернет” (E-Secure) включва двуфакторен модел за автентикация на картодържателите, чрез съчетаване на два отделни компонента **динамична парола** и **статична парола** за плащания в Интернет, които се въвеждат от оправомощения ползвател за потвърждение на платежни операции с банкова карта. По този начин Банката осигурява на всички свои клиенти с международни дебитни и кредитни карти допълнителна сигурност, когато пазаруват онлайн.

ЦКБ предлага на своите клиенти услугата CashM, която дава възможност на всички картодържателите на ЦКБ да нареждат парични преводи чрез своите банкови карти на банкомат. Получателят на превода изтегля сумата също на банкомат, като няма нужда да притежава банкова сметка или карта.

През 2020 г. ЦКБ АД утвърди добрите си пазарни позиции при издаването на банкови карти, като общият брой издадени карти на Банката към 31.12.2020 г. възлиза на 518,880.

ЦКБ АД успя да запази добри пазарни дялове и по отношение на развитието на мрежата си от банкомати и ПОС терминали. Броят на виртуалните ПОС терминали през 2020 г. достигна 621. В края на 2020 г. общият брой на АТМ терминалите на ЦКБ е 561. Общият брой ПОС терминали на ЦКБ към края на 2020 г. е 4,876, включително ПОС терминалите в банкови салони. Всички нови ПОС терминали при търговци, които банката инсталира, са с новата функционалност за акцептиране на безконтактни плащания.

Общият брой издадени международни кредитни карти в края на декември 2020 г. е 28,500 бр., от които Mastercard – 15,289 броя и Visa – 13,211 броя.

Промоции за картодържатели на ЦКБ с дебитни и кредитни карти Visa и Mastercard.

През 2020 г. ЦКБ АД отново проведе рекламни кампании съвместно с картовите организации Visa и Mastercard, насочени към стимулиране на плащанията с карти на ЦКБ при търговци в страната. Притежателите на международни карти от ЦКБ имаха възможност да участват в промоции с атрактивни награди и допълнителни стимули. ЦКБ АД взе участие в следните кампании:

- Промоция на Visa, насочена към притежателите на дебитни и кредитни карти Visa, включително фирмени. С всяко регистрирано плащане в периода 17.02. - 12.04.2020 г. се участва за една от пет награди от 100 лева на ден. С пет регистрирани плащания в рамките на промоционална седмица може да спечели седмична награда от 500 лева;
- Инициатива на Виза България валидна до 30.09.2020 г., ориентирана към бизнес сегмента - "Плати с карта Visa Business горивото си в чужбина". При плащане на гориво в чужбина с Visa Debit Commercial или Visa Business, клиентите ще получават 3% cashback по картовите си сметки под формата на refund до 20 дни след извършване на плащане на гориво извън България с основание на плащането „Visa Promotion Money Back”;
- Промоция на Visa, валидна от 01.01.2020 г. до 30.09.2020 г. и насочена към Visa Premium картодържателите. При плащане в ресторанти в чужбина с Visa Gold клиентите ще получават 4% от платената сума обратно по сметката си, а с Visa Platinum - 7%;
- Промоция на Mastercard в периода 20.02. - 12.04.2020 г. в магазини Метро. При регистрация на плащане в Метро на минимална стойност 69 лв. възможност за печалба на 1 от 11 ваучера за великденска празнична вечеря или 1 от 33 великденски кошници;
- При пазаруване в магазини ИКЕА или онлайн от 01.03.2020 г. до 31.05.2020г. за над 60 лв. с дебитна или кредитна карта Mastercard, и регистрация на бележката, възможност за спечелване на семеен уикенд в Швеция или ваучер за пазаруване на стойност 50 лв.;
- Промоция на Visa, в периода 15.04 – 15 юни 2020 г., насочена към притежателите на дебитни и кредитни карти Visa, включително фирмени. За всяко плащане над 30 лева в магазин или уебсайт за хранителни продукти може да се спечели награда от 50 или 1,000 лева. За участие не е необходима регистрация на плащането;
- Съвместна промоция на Visa и Hotels.com за получаване на 8 % отстъпка при резервация на хотел през сайта търговеца до края на месец 12.2020 г;
- Промоция на Mastercard и Samsung, насочена към премиум картодържателите, валидна до 05.09.2020 г. Инициативата предоставя възможност за получаване на допълнителна отстъпка и специални подаръци от Samsung при покупка на някои от новите им продукти;
- Промоция на Mastercard в периода 25.06. - 20.08.2020 г. в магазини Метро в цялата страна. За участие е необходимо клиентът да извърши плащане в магазини Метро на минимална стойност 69 лв. С регистрацията си има шанс да спечели 1 от 100 четиридневни ваканции или 1 от 200 ваучера на стойност 100 лева;

- При пазаруване в магазини ИКЕА или онлайн и регистрация на плащането от 25.06.2020 г. до 25.09.2020г. за над 50 лв. с дебитна или кредитна карта Mastercard, клиентите, могат да спечелят гурме пътешествие с яхта, уикенд в горска резиденция или приключение с танци и хапване за цялото семейство;

- Промоция на Visa, насочена към притежателите на дебитни и кредитни карти Visa, включително фирмени до 10.09.2020 г. За плащане над 30 лева от Ebag се получават 5% cash back по картата, максимум 100 лева. За плащане на над 30 лева от Foodpanda се получават 10% cash back по картата, максимум 50 лева. За плащане над 30 лева от Happy Delivery се получават 10% cash back по картата, максимум 50 лева;

- Съвместна промоция на Visa и Ozone.bg за получаване на 10 % отстъпка при покупка от подкатегория „Учебници и помагала” и подкатегория „Ученически пособия” на категория „Книжарница” в сайта Ozone.bg;

- Промоция на Visa, специално насочена към Visa Premium картодържателите.

- Специални изненади за притежателите на Mastercard на Бакхус StrEAT Fest, проведен на 19 и 20 септември;

- Националната кампания на Visa, в периода от 26.10. - 27.12.2020 г., при която всяка седмица в периода на промоцията се теглят по 50 седмични парични награди, всяка на стойност 100 лева, измежду, регистрирали поне едно валидно плащане през съответната седмица на промоцията;

- Промоционална кампания на METRO и Mastercard в периода 28.10.-31.12.2020 г. При покупка с дебитна или кредитна карта Mastercard в METRO за минимум 69 лв. - възможност за получаване на празничен подарък SAMSUNG GALAXY.

- Mastercard в партньорска кампания с Кашон Хармоника – закупувайки кутия с традиционни български вкусове „Вкусът на дома” или пазарувайки продукти на kashonharmonica.bg с карта Mastercard, клиентите могат да спечелят още една допълнителна кутия, която Кашон хармоника ще изпратят на любим човек далеч от дома;

- Съвместна кампания на Visa и Spark, в периода от 01.11. - 31.01.2022 г. При регистрация на карта Visa в уеб сайта на Spark, се натрупат бонус eGo точки при всяко плащане с карта и може да се спечели безплатно пътуване за един ден.

- Проведена е телевизионна кампания с преференциални условия за новоиздадени кредитни карти Mastercard. Всички новоиздадени кредитни карти Mastercard тип Фаворит, заявени в периода от 11.11.2019 г. до 29.02.2020 г. и активирани до 16.03.2020 г., са с преференциални условия – без годишна такса за първата година и без лихва за първите шест месеца, считано от датата на активиране.

През 2020 година програма ССВ Club запази устойчивото си развитие.

В програмата ССВ Club участват 11 партньори, които предоставят следните отстъпки:

- България Ер предоставя на клиентите атрактивна отстъпка от 5% върху цената на самолетните билети, към която се добавя и отстъпката при плащане с кобрандирана кредитна карта ССВ–Bulgaria Air. Високо ценена от клиентите е и преференцията, която се дава под формата на безплатен превоз на допълнителен багаж с всеки полет на България Ер.

- ЗАД Армеец предоставят възможност за начисляване на бонус точки по програмата в съчетание с ползването на различни други отстъпки от застрахователното дружество;

• Лукойл, поради естеството на своя бизнес, осигурява най-голяма честота на бонусираните продажби:

- Златна карта ССВ Club – отстъпка в размер на 4%;
- Сребърна карта ССВ Club – отстъпка в размер на 3.5%;
- Бизнес карта ССВ Club - отстъпка в размер на 3.5%;
- Стандартна карта ССВ Club – запазва се отстъпката от 3%;
- Верига магазини HomeMax – 5 % отстъпка;
- Търговска верига КООП – 3% отстъпка;
- Хранителна верига БМ Маркет – 3 % отстъпка;
- Верига оптики Grand Optics & Joy Optics – 20% отстъпка;
- Магазини за мъжка мода Франт – 10% отстъпка;
- Магазини за обувки Hush Puppies – 5% отстъпка;
- Специални предложения от А1 за членовете на програмата ССВ Club.

В края на 2020 година, броят на клиентите, участващи в програмата за лоялност ССВ Club достигна 571,183, като бонусираната сума на продажбите достигна почти 54 млн. лв.

ЦКБ АД продължава да развива програмата ССВ Bonus. Основната ѝ цел е да насочи картодържателите на банката към търговските обекти на избрани партньори, в които имат възможност да се възползват от специални отстъпки. Програмата ССВ Bonus е важно предимство за клиентите при избор на банка, не само за кредитни, но и за дебитни карти. Тя е ориентирана към стимулиране на картовите плащания и създаване на взаимоотношения на трайно партньорство, както с клиентите, така и с търговците. Мобилната версия на ССВ Bonus предоставя възможност на клиентите да имат достъп до каталога през мобилни устройства и във всеки един момент да са информирани за търговски обекти, в които могат да се възползват от отстъпка.

ЦКБ АД Скопие притежава пълен лиценз, издаден от Народна банка на Република Македония, за извършване на всички видове банкови дейности:

- Предоставяне на кредити на физически и юридически лица;
- Привличане на депозити в национална и чуждестранна валута;
- Извършване на разплащания на територията на Република Македония и извън нея;
- Извършване на сделки с чуждестранна валута;
- Издаване на акредитиви и гаранции;
- Издаване на дебитни и кредитни карти;
- Изплащане на работни заплати на служители на корпоративни клиенти;
- Търговия с ценни книжа и др.

Към 31.12.2020 г. Банката разполага с 33 инсталирани банкомати, 220 ПОС терминала и има издадени над 46 хил. банкови карти на клиенти.

“Централна кооперативна банка” АД Скопие има развити международни кореспондентни отношения с много банки по света чрез SWIFT мрежата.

Съгласно групирането, направено от Народната банка, банките в Македония са разпределени в три групи според размер на активите - големи (с активи над 32,1 млрд. денара), средни (с активи между 8,0 и 32,1 млрд. денара) и малки (с активи под 8,0 млрд. денара). В края на 2020 г. ЦКБ АД Скопие попада във втора група банки, с актив от 10,57 млрд. денара.

Основните цели на ЦКБ АД, Скопие в бъдеще са насочени към:

- Гарантиране на максимална сигурност на клиентите и вложителите на Банката;
- Развиване на нови ниши, продукти и канали за дистрибуция в областта на банковата дейност;
- Разширяване на клоновата мрежа и пазарния дял;
- Привличане на нови клиенти от сегментите на МСП, граждани и домакинства;
- Оптимизиране на кореспондентската мрежа с цел осъществяване на максимално бързо и безпроблемно разплащане;
- Поддържане на високо и сигурно качество на активите;
- Поддържане на висока капиталова устойчивост;
- Постигане на ефективен контрол върху разходите;
- Поддържане на оптимален баланс между рентабилност и ликвидност;
- Поддържане на значителен обем доходоносни активи;
- Изграждане на значима депозитна база с оптимална клиентска и матуриретна структура;
- Постигане на висока възвращаемост на акционерния капитал в дългосрочен план;
- Постигане на висок нетен доход от дейността и висока възвращаемост на активите.

„Централна Кооперативна Банка” АД е собственик на 100% от капитала на Управляващо дружество „ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД с лиценз № 61 – УД/10.01.2019 г. за извършване на дейност като управляващо дружество по Решение на Комисията № 42 – УД от 17.01.2007 г. „ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД е една от водещите небанкови финансови институции в България. Към 31.12.2020г. активите под управление на дружеството са на стойност 61,472,301 лева, поради което е в Топ 10 в класацията на управляващите дружества, членове на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД), с пазарен дял от 3.50%. УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД управлява четири договорни фонда – „ЦКБ Гарант”, „ЦКБ Актив”, „ЦКБ Лидер” и „ЦКБ Прайвит”. Доходите от инвестиции в договорен фонд са освободени от данък, съгласно българското законодателство.

- Договорен фонд “ЦКБ Гарант”

“ЦКБ Гарант” е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат нисък инвестиционен риск. Обект на инвестиции са основно висококачествени облигации, други дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Основната цел на ДФ “ЦКБ Гарант” е запазване стойността на инвестициите на притежателите на дялове, както и устойчиво увеличаване при поемане на нисък риск.

ДФ “ЦКБ Гарант” донесе на инвеститорите възвращаемост за 2020 година в размер на 2.3%. Справка в данните на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД) на годишна база сочи, че това е поредната година, в която фондът се нарежда на едно от водещите места по доходност спрямо другите фондове в облигации, управлявани от дружества членове на асоциацията.

- Договорен фонд “ЦКБ Актив”

“ЦКБ Актив” е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат умерен инвестиционен риск. Инвестиционната политика на

фонда предвижда реализиране на капиталови печалби от акции, приходи от дивиденди, както и текущи доходи от дългови ценни книжа, инструменти на паричния пазар и други финансови инструменти.

ДФ “ЦКБ Актив” е един от най-големите балансирани договорни фондове по активи под управление спрямо договорните фондове с балансирана инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД. Размерът на фонда е на стойност 28,841,225 лева към 31.12.2020 г.

- Договорен фонд “ЦКБ Лидер”

“ЦКБ Лидер” е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат от умерен до висок инвестиционен риск. Обект на инвестиции са предимно акции, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Фондът може да инвестира и в дългови финансови инструменти и инструменти на паричния пазар най-вече с цел поддържане на ликвидност и в моменти на пазарни сътресения.

Към 31.12.2020 г. ДФ “ЦКБ Лидер” е в Топ 10 по активи под управление спрямо договорните фондове с високорискова инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД. Размерът на фонда е на стойност 27,452,248 лева към 31.12.2020 г.

- Договорен фонд “ЦКБ Прайвит”

“ЦКБ Прайвит” е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат от умерен до висок инвестиционен риск. Обект на инвестиции са предимно акции, търгувани на регулирани пазари в чужбина, които се очаква да разпределят редовно дивидент, както и в дялове на други колективни инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, лицензирани и извършващи дейност в чужбина, и разпределящи дивидент/доход. Фондът може да инвестира и в други акции, дългови ценни книжа, инструменти с фиксиран доход, инструменти на паричния пазар, предимно с цел поддържане на ликвидност и/или в моменти на пазарни сътресения.

Инвестиционната стратегия на ДФ “ЦКБ Прайвит” предвижда реализирането на текущи доходи под формата на дивиденди от включените в портфейла му финансови инструменти. Планира се полученият от фонда доход от дивиденди съгласно предходното изречение да бъде разпределян в полза на притежателите на дялове във фонда, след удържане на разходите и по реда и при условията, предвидени в Правилата на фонда.

УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД е получило разрешение за организиране и управление на ДФ “ЦКБ Прайвит” по Решение № 290 - ДФ от 30.04.2020 г. на Комисията за финансов надзор, а размерът на фонда е на стойност 2,639,196 лева към 31.12.2020 г.

Договорните фондове, управлявани от ЦКБ Асетс Мениджмънт, се предлагат в офисите на “Централна Кооперативна Банка” АД, на база сключен договор за дистрибуция.

Точка 10

През 2020 г. Групата е реализирала нетни приходи по отделни категории дейности и пазари, както следва:

I. Нетни приходи от лихви

Реализирани нетни приходи от лихви през 2020 г. са в размер на 118,333 хил. лв., като приходите са в размер на 135,804 хил. лв., а разходите са в размер на 17,471 хил. лв.

II. Нетни приходи от такси и комисионни

Реализираните нетни приходи от такси и комисионни през 2020 г. са в размер на 49,910 хил. лв., като приходите са в размер на 63,174 хил. лв., а разходите са в размер на 13,264 хил. лв.

Разходите за такси и комисионни са формирани от банкови преводи, обслужване на сметки на Групата, сделки с ценни книжа и други.

III. Нетни приходи от операции с ценни книжа

Реализираните нетни приходи от операции с ценни книжа през 2020 г. са в размер на 14,555 хил. лв. Тези приходи са формирани от извършени от Групата сделки с акции на финансови и нефинансови институции и други клиенти и сделки с облигации, емитирани от Българското правителство и правителства на и извън ЕС и търговски дружества, от една страна, и от извършена от Групата преоценка на тези книжа, от друга страна.

IV. Нетни приходи от промяна на валутните курсове

Реализираните нетни доходи от промяна на валутните курсове през 2020 г. са разходи в размер на 11,469 хил. лв. Тези разходи са формирани от извършени от Групата валутни сделки, от една страна, и от извършена от Групата валутна преоценка на активите и пасивите, деноминирани в чуждестранна валута, от друга страна.

V. Други нетни приходи от дейността

Реализираните други нетни приходи от дейността през 2020 г. са в размер на 3,870 хил. лв., като основно тази стойност е формирана от приходи от дивиденди в размер на 602 хил. лв. и от други приходи от дейността 3,078 хил. лв.

VI. Увеличение на обезценките за несъбираемост

Нетните разходи за обезценките за несъбираемост през 2020 г. съгласно МСФО 9 са в размер на 6,186 хил. лв., като тази стойност е формирана от разходи за начислени провизии по вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа (151) хил. лв., предоставени кредити и аванси на клиенти (6,948) хил. лв., дългови инструменти, оценявани в ДВД (445) хил. лв., дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност (474) хил. лв., Други активи (20) хил. лв., както и реинтегриране на провизии по предоставени ресурси и аванси на банки за 14 хил. лв.

VII. Разходи за дейността

Разходите за дейността през 2020 година спадат минимално с 1% в сравнение с равнището им от края на 2019 година и достигат абсолютно изражение от 145,845 хил. лв. Разходите за персонала са 35.49% от тези разходи, като нарастват с 10.63% в абсолютна стойност спрямо година по-рано. Административните и други разходи на Групата достигат 58,672 хил. лв. при 65,863 хил. лв. година по-рано.

Точка 11:

През 2020 г. няма сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на Групата.

Точка 12:

Групата е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Групата приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Групата е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Групата и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31 декември 2020 Групата има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2020
Предприятие-майка	261
Получени депозити	39
Предоставени депозити	
Дружества под общ контрол	65,091
Отпуснати кредити	5,283
Издадени гаранции	-
Репо сделки	228
Други вземания	45
Други задължения	35,813
Получени депозити	3,422
Предоставени депозити	259
Получени средства по емитирани облигации	(298)
Салдо на очаквани кредитни загуби	
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер	815
Отпуснати кредити	65
Други вземания	4,349
Получени депозити	(5)
Салдо на очаквани кредитни загуби	

Приходите и разходите, реализирани от Групата през 2020 от сделки със свързани лица са както следва:

	Обем през 2020
Свързани лица и видове сделки	
Предприятие-майка	
Приходи от такси и комисионни	2
Дружества под общ контрол	
Приходи от лихви	1,530
Приходи от такси и комисионни	673
Приходи от услуги	1,061
Разходи за лихви	(228)
Разходи за услуги	(10,303)
Разходи за такси и комисионни	(4)
(Начислени) / Възстановени разходи за обезценка	(99)
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер	
Приходи от лихви	15
Приходи от такси и комисионни	13
Приходи от услуги	1
Разходи за лихви	(3)
Разходи за услуги	(169)
Възстановени/(начислени) разходи за обезценка	1

Точка 13:

Настъпилата глобална пандемия от коронавирус Covid-19 имаше пряк ефект върху оперативните процеси на Групата, изразяващ се в главно в преустройство на работната среда. Във връзка с усложнената епидемична обстановка в Република България и Република Северна Македония, свързана с разпространението на Covid-19 и продължаващата извънредна епидемиологична обстановка, Ръководството на Групата е предприело мерки, които са регламентирани в Заповед на Изпълнителните директори. Създаден е Оперативен щаб, чиято цел е координация на действията в Групата за превенция разпространението на коронавируса. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като мерките защитават и здравето на клиентите на съответните банкови филиали.

Ръководството на Групата е осигурило безопасни работни пространства с комплект от организационни и санитарно-хигиенни мерки, изразяващи се в термален скрининг на входа на сградите, доставка на лични предпазни средства, отваряне на бившата сграда на ЦУ, където бяха осигурени допълнителни работни пространства за работа на служителите, въвеждане на работно време на смени, работа от дома за всички служители в здравословен риск – хронични и автоимунни заболявания, спазване на всички предписания на властите относно санитарно-хигиенни мерки в общите помещения.

При дейността на служителите на първа линия, в точките на продажба на услуги на Групата, бяха осигурени специални защитни мерки, както за персонала, така и за клиентите на институциите – предпазни екрани, доставка на лични предпазни средства, спазване на мин. отстояния от 2 метра, прекъсване на работните процеси 4 пъти на ден за специални хигиенизирания на помещенията и др.

В ситуация на повишена заболяемост в конкретен банков офис, Ръководството на Групата е осигурило резервни локации за поемане на дейността и резервен капацитет служители, гарантирано разделени за да се осигури непрекъсваемост на дейността на първа линия. Всякакви електронни канали на банките от Групата получиха своето интензивно развитие през годината, като така дейността бе допълнително оптимизирана.

В резултат от настъпилата пандемия от Covid-19 не са затваряни конкретни офиси на Групата, нито съкращавани от работа служители на институциите, извън регулярната динамика на персонала.

Въпреки разразилите се няколко вълни на заразявания, включително и на банкови служители, от гледна точка на операционен риск не настъпиха прекъсвания на процеси и системи, не са затваряни офиси и оперативната дейност на Групата не бе засегната от разразилата се пандемия.

Доколкото административните разходи на Групата не са нараснали, а спаднали през 2020 година, пандемията с коронавирус не оказа ефект върху административния и операционен капацитет на Групата и не доведе до материализирането на операционни и други видове рискове в дейността.

Точка 14:

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2020
Банкови гаранции	
В български лева	34,409
В чуждестранна валута	20,406
Загуба от обезценка	(28)
Общо банкови гаранции, нетно	54,787
Неотменими ангажименти	251,928
Загуба от обезценка	(976)
Общо неотменими ангажименти, нетно	250,952
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	306,743
ОБЩО ЗАГУБА ОТ ОБЕЗЦЕНКА	(1,004)
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	305,739

Към 31 декември 2020 Групата има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 251,928 хил. лв.. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

Точка 15

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2020
Средносрочни български държавни облигации	28,592
Дългосрочни български държавни облигации	297,910
Чуждестранни държавни облигации	164,427
Капиталови инвестиции във финансови институции	756
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	13,517
Български корпоративни ценни книжа	194,579
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	16,225
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	716,006

Към 31 декември 2020 за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 2,734 хил. лв., които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Български ценни книжа, заложиени като обезпечение

Към 31 декември 2020 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 116,743 хил. лв. са заложиени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2020 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2020 капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 13,517 хил. лв. представляват акции в търговски дружества.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2020 българските корпоративни ценни книжа в размер на 194,579 хил. лв. представляват облигации на български корпоративни емитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2020 чуждестранните държавни облигации в размер на 164,427 хил. лв. представляват в по-голямата си част държавните облигации на страни от Европейския съюз.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2020 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, държавни облигации на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2020
Дългосрочни български държавни облигации	213,466
Чуждестранни държавни облигации	208,087
Български корпоративни облигации	7,963
Чуждестранни корпоративни облигации	27,509
Облигации, емитирани от НБРСМ	6,464
Загуба от обезценка	(200)
ОБЩО ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	463,289

Български ценни книжа, заложен като обезпечение

Към 31 декември 2020 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 148,013 хил. лв. са заложен като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

Инвестиционни имоти

	Земя		Общо
		Сгради	
1 януари 2019	159	13,767	13,926
31 декември 2019	159	13,767	13,926
31 декември 2020	159	13,767	13,926
Амортизация			
1 януари 2019	-	1,515	1,515
Начислена за периода, нетно	-	551	551
31 декември 2019	-	2,066	2,066
Начислена за периода, нетно	-	550	550
31 декември 2020	-	2,616	2,616
Нетна балансова стойност 31 декември 2019	159	11,701	11,860
Нетна балансова стойност 31 декември 2020	159	11,151	11,310

Инвестиционните имоти на Групата към 31 декември 2020 и се състоят от земя и търговски сгради. През отчетните периоди Групата не е получавала приходи от инвестиционните имоти и не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2020 е в размер на 15,027 хил. лв. и е определена от лицензирани външни оценители, притежаващи съответните признати професионални квалификации и опит в

оценяването на имоти от подобни категории и местоположение като тези на инвестиционните имоти на Групата.

Точка 16:

Естеството на банковата дейност предполага ползването на голям обем ресурс под формата на привлечени средства, като следва:

Депозити от банки

	Към 31.12.2020
Безсрочни депозити от местни банки:	
- в български лева	24,196
- в чуждестранна валута	7,688
Срочни депозити от местни банки в български лева	22,000
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	9,164
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български валута	70
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,445
	66,052
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	66,052

Задължения към други депозанти:

Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2020
Безсрочни депозити	
В лева	1,750,310
В чуждестранна валута	295,079
	2,045,389
Срочни депозити	
В лева	1,159,968
В чуждестранна валута	1,269,497
	2,429,465
Спестовни влогове	
В лева	1,140,463
В чуждестранна валута	562,714
	1,703,177
Други депозити	
В лева	12,644
В чуждестранна валута	272
	12,916
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	6,190,947

Анализ по вид клиент и вид валута

	КЪМ
	31.12.2020
Депозити на граждани	
В български лева	2,859,464
В чуждестранна валута	1,829,275
	<u>4,688,739</u>
Депозити на предприятия	
В български лева	1,191,277
В чуждестранна валута	295,324
	<u>1,486,601</u>
Депозити на други институции	
В български лева	12,644
В чуждестранна валута	2,963
	<u>15,607</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u><u>6,190,947</u></u>

Точка 17:

Предоставени кредити и аванси на клиенти

Анализ по видове клиенти

	КЪМ
	31.12.2020
Граждани:	
В български лева	933,845
В чуждестранна валута	248,989
Предприятия:	
В български лева	994,189
В чуждестранна валута	643,318
	<u>2,820,341</u>
Загуба от обезценка	<u>(35,881)</u>
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	<u><u>2,784,460</u></u>

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2020 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1,556 хил. лв. (2019: 14,149 хил. лв.), включително резултат от сделки.

Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Групата или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Точка 18:

Не са емитирани ценни книжа през отчетния период.

Точка 19:

Дружествата от Групата не са публикували конкретни прогнози за развитието си и съответно не отчитат съотношение между предварително направени прогнози и постигнати резултати.

Точка 20:

Групата управлява своите финансови ресурси в съответствие с действащото банково законодателство и вътрешна нормативна рамка. Групата обслужва в срок всички свои задължения и израз на това е високата ѝ степен на ликвидност.

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансирането на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи или намаляване на привлечените средства.

Групата следва задълженията и ограниченията произтичащи от нормативните актове на банковото законодателство в съответните държави свързани с управлението и надзора върху ликвидността на банките. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Групата е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от Ръководството на ЦКБ АД политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на ЕБО и БНБ е Коефициента на ликвидно покритие, изразяващ отношението на покритие на високо ликвидните активи (парични средства в каса и по сметки в БНБ, ДЦК на Република България, необременени от залог, депозити във финансови институции със срок до 7 дни) спрямо изходящите парични потоци на Банката.

Коефициента на ликвидно покритие на Групата към 31.12.2020 г. е: 382.22%.

Групата традиционно поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в Централните банки, които ѝ гарантират безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2020 е 27.60 % от общите активи на Банката. Поддържайки над 25% от активите си във високоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежираните финансови пасиви с настъпил падеж.

Точка 21:

Развитието си през 2021 г. ЦКБ АД ще финансира със собствени средства и привлечен ресурс под формата на депозирани средства на граждани и нефинансови институции.

Банката отчита излишък над заложените капиталови изисквания съгласно Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета, което и дава има възможност да реализира потенциално разширяване на дейността си.

Точка 22:

През 2020 г. няма настъпили промени в основните принципи за управление на Групата.

Точка 23:

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информирание и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на ЦКБ АД по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопреглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Комитет по риска
- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена.

Точка 24:

На 23.09.2020 г. след кратко боледуване почина председателя на Управителния съвет на ЦКБ АД, проф. Ал. Воденичаров.

Точка 25:

Получени парични възнаграждения:

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката за 2020 г. в лева		
			Възнаграждение	Вноска за ДПО за сметка на дружеството	Премия
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
4.	Централен кооперативен съюз*	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров**	Председател на УС на ЦКБ АД	52,200	1,200	33,334
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД,	72,000	1,200	33,334
8.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД,	72,000	1,200	33,334
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334

*Посоченото възнаграждение е с вкл. ДДС.

** На 23.09.2020 г. почина председателят на Управителния съвет на банката проф. Александър Воденичаров

Няма получени непарични възнаграждения.

Няма условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината.

Няма сума, дължима от Банката - майка за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Точка 26:

Към 31.12.2020 г., няма притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуриста акции на дружествата от Групата.

Точка 27:

Не са известни договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

Точка 28:

Дружествата от Групата нямат висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения им капитал. Общата стойност на задълженията или вземанията на дружествата от Групата по всички образувани производства не надхвърля 10 на сто от собствения им капитал.

Точка 29:

Начислените възнаграждения за 2020 на регистрираните одитори са, както следва:

	Сума в хил. лв.
Делойт Одит ООД	
Одиторски услуги	793
Други услуги	135
ОБЩО	928
Грант Торнтон ООД	
Одиторски услуги	99
Други услуги	20
ОБЩО	119
Грант Торнтон ДООЕЛ, Скопие	
Одиторски услуги	25
ОБЩО	25
ОБЩО ОДИТОРСКИ УСЛУГИ	917
ОБЩО ДРУГИ УСЛУГИ	155
ОБЩО	1,072

Другите услуги включват:Делойт Одит ООД

- поет ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

Грант Торнтон ООД

- поет ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

Точка 30:

Директор за връзки с инвеститорите на ЦКБ АД е: Антон Филипов Филипов.
Адрес на кореспонденция: 1086 София, бул. "Цариградско шосе" № 87; Телефон: +359
2 92 66 570; факс: 359 2 92 66 226; e-mail: anton.filipov@ccbank.bg; WEB – site:
www.ccbank.bg.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

27 април 2021

Информация относно публичното дружество по

Приложение 11 от Наредба No 2 на

Комисията за финансов надзор

1. Структура на капитала на дружеството, включително ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас.

Към 31.12.2020 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката - майка се състои от 127 129 970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката- майка.

2. Ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от дружеството или друг акционер.

Акциите на Банката майка се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Прехвърлянето на безналичните поименни акции има действие от момента на вписване на сделката в регистрите на Централния депозитар.

Физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката майка, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката майка става дъщерно дружество.

3. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Компанията-майка на Банката майка, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и акциите му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери на Банката майка

	31 декември 2020 г.	
	Капитал*	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,610	61.05%
ЗАД "АРМЕЕЦ"	8,991	7.07%
УПФ "СЪГЛАСИЕ"	8,872	6.98%
Химимпорт АД	10,475	8.24%
Други	21,182	16.66%
	127,130	100%

*В ХИЛ. ЛВ.

4. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма такива.

5. Системата за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служителите на дружеството са и негови акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях.

Няма такава система

6. Ограничения върху правата на глас, като ограничения върху правата на глас на акционерите с определен процент или брой гласове, краен срок за упражняване на правата на глас или системи, при които със сътрудничество на дружеството финансовите права, свързани с акциите, са отделени от притежаването на акциите.

Съгласно устава на дружеството, акционери на банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристът на Банката майка са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на дружеството, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица, се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЦК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред дружеството един работен ден преди деня на общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл.224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на банката;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите предложени за обсъждане, както и конкретни - предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на дружеството в Търговския регистър.

7. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Не са известни на дружеството такива споразумения

8. Разпоредбите относно назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на дружеството и относно извършването на изменения и допълнения в устава.

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката майка, Надзорния съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат

независими по смисъла на ЗППЦК. Към 31.12.2020 г. Надзорният съвет на ЦКБ АД се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбрани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избирани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;
- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по съребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и не се намира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2020 г., Управителният съвет се състои от шестима членове.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбрани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да :

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка, дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;

- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници.
- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на банката) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

9. Правомощията на управителните органи на дружеството, включително правото да взема решения за издаване и обратно изкупуване на акции на дружеството.

Размерът на капитала може да бъде изменян по реда, определен в закона и в устава на банката. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Капиталът на банката може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на дружеството емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал.1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на дружеството не може да бъде увеличаван по реда на чл.чл. 193, 195 и 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на Банката майка може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда, предвиден в закона:

- с намаляване на номиналната стойност на акциите;

- чрез обезсилване на акции. Капиталът на дружеството не може да бъде намаляван чрез принудително обезсилване на акции.

Банката може да изкупи собствени акции въз основа на решение на Общото събрание на акционерите, което определя:

- максималния брой акции, подлежащи на обратно изкупуване;
- условията и реда, при които Управителния съвет извършва изкупуването в определен срок, не по-дълъг от 18 месеца;
- цената на изкупуване.

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Дружеството може да придобива през една календарна година повече от 3 на сто собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на банката.

10. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

Няма такива договори.

11. Споразумения между дружеството и управителните му органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Няма такива споразумения.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

СЪГЛАСНО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ОТ

ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

1. Информация дали емитентът спазва по целесъобразност:

- а) кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя, или**
- б) друг кодекс за корпоративно управление;**
- в) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от емитента в допълнение на кодекса по буква "а" или буква "б".**

Банката майка спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление и осъществява дейността си в пълно съответствие с принципите и разпоредбите на кодекса. Банката майка не прилага практики на корпоративно управление в допълнение на Националния кодекс за корпоративно управление.

2. Обяснение от страна на емитента кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква "а" или буква "б" не спазва и какви са основанията за това, съответно когато емитентът е решил да не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление - основания за това;

Банката майка осъществява дейността си в пълно съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление. Няма части на Националния кодекс за корпоративно управление, които дружеството не спазва.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане;

В изпълнение на изискванията на Наредба № 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките, Служба "Вътрешен одит" при ЦКБ АД проверява и оценява системата за отчетност и информация, електронните информационни системи и верността на данните; системите за управление на риска, методите за оценка на риска и достатъчността на капитала; вътрешните контролни процедури при извършване на сделки и др. В съответствие с "Правилата за организацията и дейността на специализираната служба за вътрешен одит в Банката майка ежегодно се планират и извършват проверки на основните рискове за банката: кредитен, лихвен, пазарен, ликвиден, операционен и др. При проверките се оценяват системите, политиките и правилата за управление на риска; дейността на органите и звената в банката, отговарящи за контрола и оценката на отделните рискове; спазването на нормативните изисквания и вътрешни правила; системата за отчетност и информация; верността на изготвяните финансови и надзорни отчети и др.

Съгласно Закона за кредитните институции /ЗКИ/, годишните финансови отчети на Банката майка на индивидуална и на консолидирана основа подлежат на независим финансов одит от две специализирани одиторски предприятия, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит.

Банката майка съгласува предварително с БНБ избора на одитори.

В доклада си одиторите дават заключение за обстоятелствата относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние на банката и получения финансов резултат. Одиторите извършват преглед и изразяват одиторско мнение и относно:

1. надеждността на системите за вътрешен контрол;

2. съответствието на изготвените от банката годишни финансови и надзорни отчети с изискванията на ЗКИ и на актовете по прилагането му.

Одиторите информират незабавно и в писмена форма БНБ за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на проверката и които:

1. представляват нарушение на законите, подзаконовите нормативни актове и актовете на БНБ, които регулират банковата дейност;
2. засягат или могат да доведат до засягане нормалното функциониране на банката;
3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която банката няма да е в състояние да изпълнява своите парични задължения;
4. водят до отказ на одитора да завери отчетите или до заверка на отчетите с изразяване на резерви;
5. са свързани с действия на администратор на банката, които причиняват или могат да причинят значителни вреди на банката или на нейни клиенти;
6. са свързани с неверни или непълни данни в отчетите и докладите, които банките редовно представят в БНБ.

Общото събрание на акционерите на Банката майка, избра „Делойт Одит“ ООД, ЕИК 121145199 и „Грант Торнтон“ ООД, ЕИК 831716285 за одиторски дружества, които да извършат проверка и заверка на годишния отчет на банката за 2020 г. и надзорните отчети, определени от Българска народна банка.

Съгласно Закона за независимия финансов одит, Банката майка има избран одитен комитет, който:

1. Наблюдава на процесите по финансово отчитане в ЦКБ АД;
2. Наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол;
3. Наблюдава на ефективността на системите за управление на рисковете;
4. Наблюдава на независимия финансов одит в предприятието;
5. Извършва преглед на независимостта на регистрирания одитор на предприятието в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;
6. Дава препоръка за избор на регистриран одитор за проверка и заверка на годишния финансов отчет на ЦКБ АД.

Спецификата в банковия отрасъл обуславя необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска, Банката майка прилага Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

Управлението на риска в Банката майка се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции, както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката майка в рамките на възприетата стратегия за развитие;
2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска:
  - Комитет по риска;
  - Комитет за управление на активите и пасивите;
  - Кредитен съвет;
  - Кредитен комитет;

- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката майка стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

През 2020 г. Банката майка нито е получавала, нито е отправяла предложения за поглъщане.

4.1. Информация по член 10, параграф 1, буква "в" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО

Към 31.12.2020 г. акционерите, притежаващи 5 на сто или повече от капитала и правата на глас в общото събрание на Банката майка:

Основни акционери

	31 декември 2020 г.	
	Капитал*	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,610	61.05%
ЗАД "АРМЕЕЦ"	8,991	7.07%
УПФ "СЪГЛАСИЕ"	8,872	6.98%
Химимпорт АД	10,475	8.24%
Други	21,182	16.66%
	127,130	100%

*В ХИЛ.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020 г.

Основен акционер на банката е Химимпорт АД, който пряко и чрез свързани лица, по смисъла на ЗППЦК контролира над 75% от гласовете от общото събрание на акционерите на ЦКБ АД.

4.2. Информация по член 10, параграф 1, буква "г" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права

Банката майка няма акционери със специални права на контрол.

4.3. Информация по член 10, параграф 1, буква "е" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа

Съгласно устава на дружеството, акционери на банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристът на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на Общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на дружеството, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на Общото събрание.

Акционерите - юридически лица, се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица, се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЦК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред дружеството един работен ден преди деня на Общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл. 224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на Общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020 г.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на банката;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите предложени за обсъждане, както и конкретни - предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

Банката майка поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на дружеството в Търговския регистър.

4.4. Информация по член 10, параграф 1, буква "з" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката майка, Надзорния съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат независими по смисъла на ЗППЦК. Към 31.12.2020 г. Надзорният съвет на Банката майка се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбрани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избрани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020 г.

съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;

- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и не се намира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Управителният съвет се състои от трима до деветима членове, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2020 г., Управителният съвет се състои от шестима членове.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбрани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да :

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;
- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници;
- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на банката) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020 г.

4.5. Информация по член 10, параграф 1, буква "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правомощия на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции

Размерът на капитала може да бъде изменян по реда, определен в закона и в устава на банката. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Капиталът на банката може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на дружеството емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал.1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на дружеството не може да бъде увеличаван по реда на чл. 193, чл. 195 и чл. 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на банката може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда, предвиден в закона:

- с намаляване на номиналната стойност на акциите;
- чрез обезсилване на акции. Капиталът на дружеството не може да бъде намаляван чрез принудително обезсилване на акции.

Банката може да изкупи собствени акции въз основа на решение на Общото събрание на акционерите, което определя:

- максималния брой акции, подлежащи на обратно изкупуване;
- условията и реда, при които Управителния съвет извършва изкупуването в определен срок, не по-дълъг от 18 месеца;
- цената на изкупуване.

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Дружеството може да придобива през една календарна година повече от 3 на сто собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на банката.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети

Банката майка има двустепенна система на управление. Към 31.12.2020 г. Надзорния и Управителен съвети следния състав:

Надзорен съвет:

Председател:

- Иво Каменов

Членове:

- Марин Митев
- Райна Кузмова
- Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Стефанов

Управителен съвет:

Заместник председател

- Цветан Ботев

Членове:

- Д-р Георги Константинов - Изпълнителен директор
- Сава Стойнов - Изпълнителен директор
- Георги Костов - Изпълнителен директор
- Александър Керезов
- Проф. д-р Бисер Славков

На 23.09.2020 г. след кратко боледуване почина председателят на Управителния съвет на банката проф. Ал. Воденичаров

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Надзорният съвет не участва в управлението на банката. Той представлява банката само в отношенията с Управителния съвет. Надзорният съвет избира от своите членове председател, приема правилата за работата си и одобрява правилника за работа на Управителния съвет. Надзорният съвет може по всяко време да иска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по въпрос, който засяга банката. Той може да прави проучвания в изпълнение на задълженията си като използва и експерти.

Надзорният съвет заседава най-малко веднъж месечно.

Надзорният съвет:

- избира членовете на Управителния съвет. Избира прокуристи, с изключение на тези, чието упълномощаване е само за дейността на клон, и търговски пълномощници;
- одобрява овластяването на двама или повече членове на Управителния съвет, които имат постоянен адрес или дългосрочно пребиваване в страната, наричани изпълнителни директори, да представляват дружеството пред физически, юридически лица и държавата, и да осъществяват оперативното му управление. Овластяването може да бъде оттеглено по всяко време;
- одобрява административната структура (длъжности, организационни звена и тяхната субординация) на банката;

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020 г.

- има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга дружеството;
- може да прави проучвания като използва експерти;
- одобрява стратегията за дейността на банката;
- определя възнагражденията и тантиемите, дължими на прокуристите, сроковете за които се дължат и размерите на гаранциите им за управление;
- решава други въпроси, предоставени в неговата компетентност от законите и устава. Надзорният съвет, по предложение на Управителния съвет, дава съгласие за:
- придобиване, закриване, прехвърляне на предприятия и части от тях;
- съществени промени в дейността на банката;
- съществени организационни промени;
- дългосрочно сътрудничество, над 3 /три/ години, с трети лица, което е от съществено значение за банката, включително участие и прекратяване на участие в дружества с такъв срок, с изключение на случаите, когато банката придобива мажоритарен дял в дружеството;
- създаване и закриване на клонове.

Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

При изпълнение на своите задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, Устава на Банката и стандартите за почтеност и компетентност.

Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията гарантира ефективно управление на дружеството в интерес на акционерите.

Независимият член на Надзорния съвет действа в най-добрия интерес на Банката и акционерите безпристрастно и необвързано.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Правомощията на Управителния съвет са подробно установени в Устава на Банката майка. Банката майка се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Управителният съвет се състои от трима до деветима членове, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2020 г. Управителният съвет се състои от шестима членове.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Управителният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет.

Управителният съвет докладва за дейността и състоянието на дружеството пред Надзорния съвет, задължително най-малко веднъж след изтичането на всяко календарно тримесечие.

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, Устава на Банката и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

Управителният съвет:

- организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;
- определя финансовата политика на банката в съответствие с действащото законодателство, Устава, решенията на Общото събрание на акционерите и решенията на Надзорния съвет;
- приема програми, бюджет, оперативни планове, касаещи дейността на банката;
- одобрява и предлага за одобрение от Надзорния съвет административната структура на банката, включваща дирекции, отдели, служби и клонове;

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020 г.

- взема решение за дългосрочно сътрудничество /над три години/ от съществено значение за банката, сътрудничество с трети лица, участие или прекратяване на участие в други дружества в страната и чужбина, придобиване и разпореждане с недвижими имоти или вещни права върху тях, както и учредяване на ипотечи, залози или други тежести върху имущество на банката;
- изготвя и предлага за одобрение от Надзорния съвет на годишния финансов отчет, доклада за дейността на банката и предложението за разпределение на печалбата, което ще направи пред Общото събрание на акционерите;
- одобрява разпореждането с дълготрайните и другите активи на банката, когато това е необходимо съгласно разпоредбите на Закона за кредитните институции и ЗППЦК;
- одобрява кредитната и лихвената политика на банката и тарифата за лихвите, таксите и комисионите, събирани от нея;
- взема решения за предоставяне на големи и вътрешни кредити при условията на чл. 44 и чл. 45 от Закона за кредитните институции;
- решава прекратяването на балансовото водене на рискови експозиции, класифицирани като необслужвани, при спазване на действащата нормативна уредба. Решава отписването на липси и загуби на стойност до 10 на сто от капитала, като решението се одобрява от Надзорния съвет.
- приема вътрешните правила за дейността на банката;
- приема правилник за работата си, който се одобрява от Надзорния съвет;
- изпълнява и други функции, възложени му от Общото събрание и Надзорния съвет.

Управителният съвет заседава най-малко веднъж месечно. Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове. Когато се взема решение относно избора, освобождаване или определяне отговорността на изпълнителен директор, той не участва в гласуването. Решенията на Управителния съвет са задължителни за изпълнителните директори и прокуриста.

Членовете на Управителния съвет подават декларация, че са съгласни да изпълняват длъжността си в интерес на банката, че са налице предвидените в закона и устава предпоставки, съответно липсват пречки за изпълняване на тази длъжност и че ще опазват банковата тайна.

По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

Информацията за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е публична и се разкрива при представяне на годишните финансови отчети на Банката.

Конфликт на интереси: Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси. В тази връзка те са запознати със задълженията и ограниченията в тяхната дейност във връзка с изискванията на закона и в частност тези на Закона за кредитните институции /ЗКИ/ и на ЗППЦК. В ЦКБ АД действат вътрешни правила за реда за разкриване на конфликт на интереси и за осигуряване на доверителност. Членовете на Управителния съвет незабавно разкриват наличие на конфликт на интереси и не участват в обсъждането и гласуването на въпроси, при които съществува или е налице потенциален конфликт на интереси.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на Банката майка във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период;

Банката майка не прилага политика на многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи на дружеството във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит. Комитетът по подбор, в Банката майка, набелязва и препоръчва за избиране от Надзорния съвет, кандидати за членове на Управителния съвет, като взема предвид баланса на професионални знания и умения, разнообразните квалификации и професионален опит на членовете в състава на съвета, необходими за управлението на банката.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

Нефинансова декларация

съгласно Чл. 48 от Закона за счетоводството

Настоящата Нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на чл.48 от Закона за счетоводството и е неразделна част от Годишния доклад за дейността на ЦКБ АД за 2020 г.

Ръководството на Банката майка декларира своята Политика за социална отговорност, която е документирана, прилагана, поддържана и съобщена на всички нива в структурата на фирмата.

Политиката за социална отговорност на Банката майка и на дружествата от групата е насочена към извършване на дейностите в условията на стратегическо управление, което допринася за устойчиво икономическо развитие, коректни и етични трудови отношения с работниците и служителите, техните семейства и обществото като цяло с цел подобряване на качеството на живот.

Ръководството се ангажира да създава необходимите условия за спазване изискванията на Система за социална отговорност и за активното съдействие на ръководния и изпълнителски персонал в нейното развитие.

Ръководните принципи на дружествата от групата по отношение на социалната отговорност включват:

- спазване на приложимите национални закони и други изисквания и зачитане на международните актове и тяхното тълкуване в областта на социалната отговорност;
- недопускане на детски труд в противоречие с трудовото законодателство;
- недопускане на участие или съдействие за използването на принудителен или задължителен труд;
- недопускане на трафик на хора;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на своите служители;
- уважение и зачитане на правата на човека и неговите основни свободи определени в Всеобщата декларация за правата на човека;
- защита на общоприетите човешки ценности;
- развитие и мотивиране на персонала;
- осигуряване на сигурност в разплащанията;
- поддържане на адекватно заплащане на труда с навременно плащане на работните заплати, данъците и видовете осигуровки на служителите и работниците;
- осигуряване ефективност на документирането, изпълняването, поддържането и разпространението на политиката в достъпна разбираема форма до всички служители, включително ръководен, експертен и изпълнителски персонал, както и до подизпълнители и доставчици;

I. Бизнес модел

Банката майка се стреми да разширява своя пазарен дял, прилагайки клиентски ориентиран модел на банкиране и възползвайки се от широко разпределената си мрежа от клонове и офиси. Предлаганите универсални услуги са ориентирани както към населението, така и към земеделски производители, МСП и корпоративни клиенти. Банката майка има богато портфолио от продукти и услуги, включващо потребителски, стокови и ипотечни кредити, всички видове кредити за юридически лица, банкови карти и допълнителни разплащателни услуги базирани на тях, член е на системата за преводи Western Union, предлага инвестиционни и посреднически услуги на българския и световния финансов пазар и др. Основните показатели, чрез които Банката определя своите стратегически цели е ръстът в абсолютни стойности на съответните показатели и пазарния дял. Банката майка непрекъснато адаптира условията по своите продукти, като постоянно анализира пазарните условия и внедрява нови продукти, задоволяващи нуждите на клиентите.

Основна стратегия и цел е в дългосрочен план да се развият и надградят електронните канали за достъп, позволяващи не само електронни разплащания, но и по-голяма достъпност до различни банкови услуги – нови изисквания за ориентация към клиента, осъвременяване на функционалностите, усъвършенствани оперативни свойства.

II. Описание на политиките

За дружествата от групата е от приоритетно значение да съблюдават високи стандарти във всички свои делови взаимоотношения. В процедурите на банката са заложили механизми, които гарантират на висшия управленски състав и на всички заинтересовани страни адекватното и ефективно функциониране на системите за вътрешен контрол, управление на риска, отчетност и прозрачност.

Дружествата от групата прилагат ясна и категорична политика, както и прозрачни процедури за оценка, избор и взаимодействие със своите партньори, доставчици, клиенти и всички заинтересовани страни. Освен осигуряването на надеждни и висококачествени продукти и услуги, служителите на дружествата от групата имат за цел да обслужват прецизно своите клиенти съобразно потребностите, спазвайки правата и защитавайки интересите им, да търсят взаимна изгода, да спазват закона и вътрешните правила и да работят при пълна поверителност, съгласно изискванията на действащото законодателство в съответната държава. Групата влага сериозни ресурси и усилия, за да проучи, формулира и подбере подходящите решения, с които да предотврати възникването на всеки срещнат в практиката проблем.

Етичен бизнес кодекс на Банката майка

С цел контрол върху етичните аспекти на работата на служителите на Банката майка, в Кодекса за поведение и професионална етика на банката е заложила система от правила, които системно се актуализират и допълват. В кодекса са залегнали принципите на честност, лоялност и съвестност, както и строги изисквания към поведението на служителите по отношение на тяхната лична и професионална етика. Той съдържа правила и норми, които дават насока на служителите в ежедневната им работа и задава общия тон на взаимоотношенията им както в рамките на банката, така и с трети страни. Подобни вътрешнонормативни актове се прилагат и в дъщерните дружества.

Политика за борба против корупцията

Дружествата от групата не толерират каквато и да е форма на подкуп или корупция. В частност, Банката майка приема да се въздържа от всякакви действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен или пасивен подкуп.

Служителите на Банката майка са задължени да спазват Закона за мерките срещу прането на пари, Правилника за приложение на Закона за мерките срещу прането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на терористична дейност и вътрешните правила за контрол и предотвратяване на пране на пари и финансиране на терористична дейност. Аналогично и служителите на дъщерните дружества да спазват стриктно нормативната уредба, засягаща тази проблематика и действаща в съответната държава.

Прилагат се изпитани процедури, които гарантират активите на дружествата от Групата и предотвратяват търговията с вътрешна информация и евентуални злоупотреби от страна на служителите. Освен с грижа за клиента, бизнес партньорите, властите и обществото, всички

служители на Групата се ангажират и с това да осигурят справедливо отношение към всички свои колеги, както и да се придържат стриктно към изискванията на Закона за защита от дискриминация.

Ръководството съзнава, че неговият професионален и житейски пример има по-голямо въздействие върху служителите отколкото казаните или написани думи. Ето защо всеки един от тях се стреми да бъде пример за подражание по отношение на професионалната си етика и високите си морални качества, а в служебните си задължения да се ръководи от ценности като честност, справедливост, прецизност, лоялност, уважение и благоразумие. Ръководството споделя вярата, че доброто корпоративно управление не се изчерпва единствено с покриване на заложените в законната рамка изисквания, а е преди всичко въпрос на дълбока вътрешна убеденост. За Групата, доброто корпоративно управление предполага на първо място уважение към акционерите, които са гласували доверие на ръководството, както и осъзнаване на непосредствените и дългосрочните ползи от управленската прозрачност.

Политика по отношение на служителите

Водени от предизвикателствата на съвременната пазарна среда и в отговор на повишаващите се изисквания, ръководството вярва, че успешен бизнес и стабилно развитие са възможни само чрез фокусиране върху качеството в целия аспект от дейности на Групата.

Дружествата от групата съзнават, че начинът, по който се отнася със своите служители и социалните придобивки, които им осигурява, са сред основните механизми, чрез които банката може да работи за общественото благо. Затова от самото си създаване банката инвестира в непрекъснатото усъвършенстване на човешките си ресурси, като прилага прецизни методи за подбор, обучение, оценка и възнаграждаване на персонала. Тези практики стъпват върху убеждението на ръководството, че хората са най-ценният ѝ актив и основната предпоставка за бъдещ растеж.

Банката майка отдава огромно значение на:

- Подбора на кандидатите за работа въз основа на личните им качества и заслуги, базиран на внимателна оценка на познанията, компетентността и професионализма на потенциалните служители. Дава равен шанс на всички достойни кандидати да станат част от екипа ѝ без оглед на техния пол, етнически произход, обществено положение, вярвания, политически възгледи или каквито и да е било други фактори, които нямат отношение към техния професионализъм и умения, чрез прилагана на политика по многообразие.

- Осигуряването на равни възможности за обучение и кариерно развитие на всички служители без оглед на настоящата им позиция.

- Създаването на работна среда, която цени, признава и възнагражда усилията и постиженията, които са и сред основните ценности на организацията.

Развитие на потенциала на служителите

Банката се стреми да насочва служителите си към бизнес дейности, които биха позволили пълното разгръщане на техния потенциал и осъществяване на техните лични и професионални амбиции. Акцентира се и върху развитието на качества, които позволяват непрекъснатото израстване на служителите и оттам – на цялата организация.

Политиката за развитие на персонала в Банката майка дава възможност на служители от всички йерархични нива, които са доказали професионалните си качества, да бъдат повишавани не само в рамките на същото управление/ клон, но и да бъдат преназначавани на други позиции в организацията, стига да притежават изискваните за новата длъжност опит и професионални качества.

Не на последно място, за дружествата от групата е от огромно значение да задържи и да развива кадрите си и последователно полага усилия в тази посока. През цялата година се организират програми за развитие на персонала, чиято цел е проучването и усъвършенстването на професионалните качества на служителите ѝ и пълното разгръщане на техния потенциал.

Трудово възнаграждение и социални придобивки

Политиката на заплащане и допълнителни социални придобивки е разработена с цел привличане, наемане и задържане на висококвалифицирани кадри. Тя се основава на следните принципи: -вътрешно равновесие, признание на личните качества на всеки служител, възнаграждение, съответстващо на представянето и конкурентност.

За 2020 г. Банката майка има приета от управителния съвет „Програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД”.

Нашите ценности:

- справедливост – равни възможности за развитие;
- качество – стремеж към съвършенство във всяко начинание;
- уважение – към нашите колеги, клиенти и съграждани;
- екипност – успяваме, когато сме заедно;
- доверие – то прави и невъзможното постижимо;
- социална отговорност- работа с грижа към обществото;
- ефективност – стремеж винаги да бъдат постигнати целите;
- креативност – търсене на новаторски идеи в стремежа си да се усъвършенстваме.

III. Основни рискове свързани с екологичните и социалните въпроси

Успехът на всеки бизнес е неразривно свързан с благоденствието на общността, в чиито рамки той развива своята дейност. Ето защо ежедневните действия на Банката майка са подчинени на най-висшите етични принципи и на непоколебимото желание на компанията да даде своя значим принос към развитието на българското общество. Банката майка също така е отворена към нови възможности за инициативи, които облагодетелстват местните общности и повишават гражданското самосъзнание сред служителите ѝ.

Политикана на Групата по опазване на околната среда се състои в:

- 1.Изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда
2. Вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда
- 3.Спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от банката, насочени към екологичното равновесие.

Основните екологични рискове, които имат отношение към дейностите в банката са свързани с неспазване на екологичните норми и установени правила.

Основните социални рискове пред, който е изправена банката е риска от текучество и риск от ниска квалификация на новопостъпилия персонал.

Бъдещи задачи пред Групата са:

- 1.Привличане на нови квалифицирани кадри.
  - 2.Ограничаване на текучеството до минимум, чрез въвеждане на стимули за постигнати резултати и разширяване на социалната програма
  - 3.Обучение на новопостъпилия персонал
- Дружествата от групата спазват всички свои приети политики по отношение на екологичните и социалните въпроси.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Централна кооперативна банка АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Централна кооперативна банка АД („Банката“) и нейните дъщерни дружества (общо „Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2020 и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2020 и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Обезценка на кредити и аванси на клиенти</p> <p>Предоставените кредити и аванси на клиенти представляват съществена част (40%) от общите активи на Групата към 31 декември 2020, като тяхната брутна балансова стойност възлиза на 2,820,341 хил. лв., а натрупаната обезценка е в размер на 35,881 хил. лв. Групата прилага модел на обезценка, базиран на очаквани кредитни загуби в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“. (Виж бел. 3 и 8 от консолидирания финансов отчет.)</p> <p>Оценката на загубите от обезценка на предоставени кредити и аванси на клиенти изисква от ръководството на Групата да прилага значително ниво на преценка, особено по отношение на идентифицирането на обезценени вземания и количественото определяне на обезценките на кредити. За да определи сумата на обезценките за очаквани кредитни загуби, Групата прилага статистически модели с входящи данни, получени от вътрешни и външни източници.</p> <p>Съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“, Групата разграничава три фази на обезценка, като критериите за класификация в отделните фази се базират на оценка на обективните характеристики на кредитите и кредитополучателите, и на субективни преценки на Групата.</p> <p>Преценката за класификацията в отделните фази за обезценка е резултат от комбинация на количествени и качествени фактори.</p> <p>Очакваните кредитни загуби се изчисляват, използвайки налична историческа информация и очакваното бъдещо развитие, определено с използване на макроикономически индикатори.</p> <p>Използваните статистически модели се базират на вероятността от неизпълнение (PD), очакваната сума на загубата при неизпълнение (LGD) и експозицията при неизпълнение (EAD). Входящите данни за моделите, методиките на</p>	<p>В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разбиране за процесите на определяне на обезценка на предоставени кредити и аванси на клиенти, прилагани от Групата. • Преценка относно адекватността на политиките, процедурите и въведените контроли върху процеса, с цел разработка на по-нататъшни одиторски процедури по начин, по който да бъдем в състояние да адресираме рисковете от съществено неправилно отчитане, свързани с начислените загуби от обезценка на кредити и аванси на клиенти. • Включване в одита на наши експерти в областите, изискващи специфична експертиза. • Преглед на качеството на историческите данни, използвани в изчислението на рисковите параметри. <p>За извадка от експозиции ние извършихме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оценка доколко използваните методи за определяне на обезценките са подходящи. • Независим анализ за нивото на необходимите обезценки на кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2020 на база на преглед на вътрешна и външна информация и сравнение на нашето очакване с обезценките, определени от ръководството и представени във финансовия отчет. • Оценка доколко е подходяща класификацията по фази, вземайки предвид дали са налице фактори, показващи значително увеличение на кредитния риск. • Професионална преценка и оценка на допусканията, използвани при определяне на обезценките и сравнение на нашите преценки с използваните от Групата. • Анализ на финансовото състояние на кредитополучателите и проверка дали са налице нарушения на договорите и/или отклонения при спазване на договорните условия.

<p>изчисление и тяхното прилагане зависят от преценката на ръководството на Групата.</p> <p>Пандемията от COVID-19 доведе до увеличаване на несигурността по отношение на икономическите перспективи и заедно с различните правителствени мерки, включително мораториума върху плащания по кредити, повиши сложността на оценката и мониторинга на финансовото състояние на клиентите, което изисква повишено ниво на преценка при изчисляване на обезценките на кредити и аванси.</p> <p>Както е оповестено в бел. 8 от приложения консолидиран финансов отчет, Групата е отчела към 31 декември 2020 натрупана обезценка на кредити и аванси на клиенти в размер на 35,881 хил. лв.</p> <p>Поради:</p> <ul style="list-style-type: none"> • значимостта на оценката на кредитите и авансите на клиенти за консолидирания финансов отчет; • факта, че допусканията за определяне на загубите от обезценка по своята същност включват значителни преценки; • ефекта, който пандемията от COVID-19 има върху тези преценки, <p>ние преценихме, че определянето на обезценката на кредити и аванси на клиенти е ключов одиторски въпрос.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Анализ на основните допускания и преценки на ръководството на Групата, включително оценка на приложените сценарии за очакваните парични потоци. • Анализ на влиянието на текущите икономически условия, оценките на обезпеченията и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите. • Оценка на адекватността на допусканията и преценките на Групата, свързани с въздействието на пандемията от COVID-19, включително мораториума върху плащания по кредити и други правителствени мерки, върху оценката на очакваните кредитни загуби и всички аспекти на процеса по определянето им. • Преизчисление на обезценката на извадка от експозиции, на база на стойностите на рисковите параметри, получени в резултат от прилагането на моделите. <p>Ние извършихме оценка на пълнотата и адекватността на оповестяванията в консолидирания финансов отчет на Групата, свързани с оценката на кредитите и аванси на клиенти.</p>
---	---

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на Банката („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Банката („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одиторите в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет.
- ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно "Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 100н, ал. 10 във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от доклада за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на ЕС от 21 април 2004 относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Делойт Одит ООД и Грант Торнтон ООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020, на Групата от Общото събрание на акционерите, проведено на 16 септември 2020, за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 на Групата представлява двадесет и трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Делойт Одит ООД и четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Грант Торнтон ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Не са предоставяни посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.

- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставили други услуги на Групата, които не са посочени в доклада за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата.

Делойт Оудит ООД

За Делойт Оудит ООД

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

За Грант Торнтон ООД

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

бул. Черни връх 26
1421 София, България

29 април 2021

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
АКТИВИ			
Парични средства и парични салда в Централни банки	4	1,912,743	1,794,060
Предоставени ресурси и аванси на банки	5	188,068	232,315
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	6	359,672	303,230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	7	267,652	236,801
Предоставени кредити и аванси на клиенти	8	2,784,460	2,658,374
Други активи	9	49,404	45,775
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	10	716,006	567,573
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	11	463,289	356,554
Дълготрайни активи и активи с право на ползване	12	172,184	183,958
Инвестиционни имоти	13	11,310	11,860
Репутация	14	5,630	5,630
ОБЩО АКТИВИ		6,930,418	6,396,130
ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ			
ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Депозити от банки	15	66,052	26,112
Получени кредити и други задължения към банки	16	-	162
Задължения към други депозанти	17	6,190,947	5,704,670
Други привлечени средства	18	-	778
Емитирани облигации	19	25,451	25,424
Провизии за задължения	20	1,003	1,102
Други задължения	21	61,160	67,868
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ		6,344,613	5,826,116
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	22.1	127,130	127,130
Премиен резерв		110,470	110,470
Резерви, включително неразпределена печалба	22.2	305,339	267,451
Преоценъчен резерв	22.3	16,702	25,802
Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност	22.4	(133)	-
Печалба за текущата година		20,880	33,682
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА МАЙКА		580,388	564,535
Неконтролиращо участие		5,417	5,479
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		585,805	570,014
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		6,930,418	6,396,130

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 27 април 2021 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурорист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 29 април 2021:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Бележка	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019	
Приходи от лихви	23	135,804	146,594
Разходи за лихви	23	(17,471)	(20,520)
Нетен доход от лихви		118,333	126,074
Приходи от такси и комисиони	24	63,174	65,693
Разходи за такси и комисиони	24	(13,264)	(13,400)
Нетен доход от такси и комисиони		49,910	52,293
Нетни печалби от операции с ценни книжа	25	14,555	5,950
Нетни (загуби)/ печалби от промяна на валутни курсове	26	(11,469)	5,055
Други нетни приходи от дейността	27	3,870	3,992
Разходи за дейността	28	(145,845)	(147,266)
Реинтегрирани провизии/ (Разходи за провизии за задължения)		96	(678)
Нетни разходи за обезценки за несъбираемост	29	(6,186)	(7,946)
Печалба за периода преди данъчно облагане		23,264	37,474
Разходи за данъци	30	(2,430)	(3,877)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		20,834	33,597

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 27 април 2021 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

С одиторски доклад от 29 април 2021:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Йордан Христов
Главен счетоводител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
 (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Бележка	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА	20,834	33,597
<i>Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>		
(Загуби)/печалби от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно от данъци	(4,717)	5,643
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	(129)	4
<i>Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>		
(Загуби)/печалби от капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно от данъци	(9)	1,207
Преоценка на задължения по планове с дефинирани доходи	(190)	(200)
Общо друга всеобхватна (загуба)/ доход, нетно от данъци	(5,045)	6,654
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАНЪЦИ	15,789	40,251
Дял от печалбата за акционерите на Банката майка	20,880	33,682
Дял от (загубата) на неконтролиращо участие	(46)	(85)
Дял от общия всеобхватен доход за акционерите на Банката майка	15,851	40,334
Дял от общата всеобхватна загуба за неконтролиращото участие	(62)	(83)
Доход на акция на акционерите на Банката майка (в лева)	0.16	0.27
Доход на акция на акционерите на Банката майка с намалена стойност (в лева)	0.16	0.26

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 27 април 2021 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурис

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 29 април 2021:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Парични потоци от основна дейност		
Печалба преди данъци	23,264	37,474
Промяна в оперативните активи		
(Увеличение)/намаление на предоставени ресурси и аванси на банки с падеж над 90 дни	(37)	26,123
Увеличение на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(56,594)	(47,518)
Увеличение на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	(17,358)	(36,051)
Придобиване и рекласификация на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	(153,133)	(57,903)
Увеличение на предоставени кредити и аванси на клиенти	(133,034)	(204,258)
Увеличение на други активи	(3,603)	(17,764)
	<u>(363,759)</u>	<u>(337,371)</u>
Промяна в оперативните пасиви:		
Увеличение/(намаление) на депозити от банки	39,940	(14,187)
Увеличение на задължения към други депозанти	486,277	444,934
Намаление на други привлечени средства	-	(966)
Изменение на задължения за провизии	(187)	(315)
(Намаление)/увеличение на други задължения	(5,238)	10,302
	<u>520,792</u>	<u>439,768</u>
Други непарични трансакции, включени в печалбата преди данъци:		
(Печалба)/загуба от инвестиционна дейност	(13,493)	675
Намаление на коректив за обезценка на ресурси и аванси на банки	(14)	(115)
Увеличение на коректив за обезценка на репо сделки	152	886
Увеличение на коректив за обезценка на кредити и аванси към клиенти	6,968	5,349
(Намаление)/увеличение на коректив за обезценка на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	(474)	262
(Намаление)/увеличение на коректив за обезценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(445)	1,563
(Намаление)/увеличение на провизии за задължения	(96)	678
Амортизация	28,544	28,162
Промени в балансовата стойност на отписани активи	(2,930)	591
Ефекти от амортизация на финансов пасив	27	81
Обезценка на нетекущи активи	10	-
	<u>18,249</u>	<u>38,132</u>
Изменение в отсрочените данъци	(12)	(5)
Платен данък печалба	(3,573)	(2,788)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	<u>194,961</u>	<u>175,210</u>

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 27 април 2021 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокуррист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 29 април 2021:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Придобиване на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, нетно	(106,262)	(60,578)
Плащания за покупка на дълготрайни активи	(3,531)	(3,194)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	2,865	664
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(106,928)	(63,108)
Парични потоци от финансова дейност		
Платени лихви по емитирани облигации	(1,130)	(915)
Платени задължения по лизинг	(12,504)	(10,016)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	(13,634)	(10,931)
УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, НЕТНО	74,399	101,171
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 33)	2,023,273	1,922,102
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 33)	2,097,672	2,023,273

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 27 април 2021 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 29 април 2021:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОВЕСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

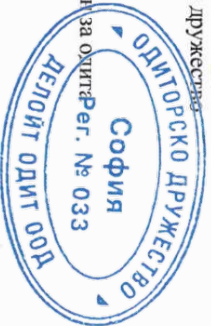
	Емитиран капитал	Пременен резерв	Резерви, вкл. неразпределена печалба	Процентен резерв	Други резерви	Резерв от приключване на дейността	Печалба за текущата година	Неконтролирано участие	Общо
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2019	113,154	79,444	212,759	19,151	45,002	-	54,691	5,562	529,763
Увеличение на акционерен капитал и премен резерв от конвертирани облигации	13,976	31,026	-	-	(45,002)	-	-	-	-
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2019	-	-	-	-	-	-	33,682	(85)	33,597
Друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2019, нетно от данъци	-	-	2	6,650	-	-	-	2	6,654
Общо всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2019	-	-	2	6,650	-	-	33,682	(83)	40,251
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2018, пренесена в неразпределена печалба	-	-	54,691	-	-	-	(54,691)	-	-
Други движения	-	-	(1)	1	-	-	-	-	-
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019	127,130	110,470	267,451	25,802	-	-	33,682	5,479	570,014
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2020	-	-	-	-	-	-	20,880	(46)	20,834
Друга всеобхватна (загуба)/ доход за годината, приключваща на 31 декември 2020, нетно от данъци	-	-	20	(4,916)	-	(133)	-	(16)	(5,045)
Общо всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2020	-	-	20	(4,916)	-	(133)	20,880	(62)	15,789
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2019, пренесена в неразпределена печалба	-	-	33,682	-	-	-	(33,682)	-	-
Ефект от рекласификация на финансови инструменти по справедлива стойност	-	-	4,184	(4,184)	-	-	-	-	-
Други движения	-	-	2	-	-	-	-	-	2
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020	127,130	110,470	305,339	16,702	-	(133)	20,880	5,417	585,805

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 27 април 2021 от:

Георги Костов
 Изпълнителен директор
 Тихомир Атанасов
 Прокурис

Сава Стойнов
 Изпълнителен директор
 Йордан Христов
 Главен счетоводител

С одиторски доклад от 29 април 2021:
 Делойт Олйт ООД, одиторско дружество
 Росица Ботева
 Управител
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Зорница Джамбазка,
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020
СЪДЪРЖАНИЕ

1.	КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ	7
2.	БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	7
3.	СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА	13
4.	ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ	31
5.	ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	31
6.	ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА	32
7.	ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	32
8.	ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	33
9.	ДРУГИ АКТИВИ	34
10.	ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	34
11.	ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	35
12.	ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ И АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ	36
13.	ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	37
14.	РЕПУТАЦИЯ	38
15.	ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	38
16.	ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ БАНКИ	38
17.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	39
18.	ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА	39
19.	ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ	40
20.	ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ	40
21.	ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	41
22.	СОБСТВЕН КАПИТАЛ	42
23.	ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	43
24.	ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	44
25.	НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА	44
26.	НЕТНИ ЗАГУБИ/ПЕЧАЛБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ	44
27.	ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	45
28.	РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	45
29.	НЕТНИ РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ	45
30.	ДАНЪЦИ	46
31.	ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА МАЙКА (В ЛЕВА)	47
32.	УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	48
33.	АНАЛИЗ НА ПРОМЕНИТЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ	49
34.	ЛИЗИНГ	49
35.	УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ	51
36.	ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ	76
37.	СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	77
38.	ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ	78
39.	СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	79

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ

Централна кооперативна банка АД, София ("ЦКБ АД, София", "Банката майка") е акционерно дружество, основано през 1991 г. с ЕИК 831447150 и адрес на управление бул. „Цариградско шосе” № 87, София 1086, България.

Настоящият консолидиран финансов отчет на Централна кооперативна банка АД, София, представя финансовото състояние на ЦКБ АД, София, и контролираните от нея дъщерни дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие ("ЦКБ АД, Скопие") и Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, (УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД), като една отчетна единица ("Групата").

Банковата група извършва дейността си съгласно законодателните изисквания на Българската Народна Банка и Народната банка на Република Северна Македония. Банките в Групата осъществяват своята дейност въз основа на банкови лицензи, издаден от съответните регулатори в двете държави, в които Групата оперира.

Банката майка е публично дружество и акциите ѝ се търгуват на Българска фондова борса с борсов код 4CF. Банката майка е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и е първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

Към 31 декември 2020 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие (2019 г. : 483,121 броя), което представлява 87.35% от капитала на дъщерното дружество.

Към 31 декември 2020 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество.

Управляващо дружество "ЦКБ Асет Мениджмънт" ЕАД е учредено през 2006 г. и има издаден лиценз от Комисията за финансов надзор от 17 януари 2007 г. за извършване на следните дейности: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; управление, в съответствие със сключен с клиента договор, на индивидуален портфейл, включително такъв на институционален инвеститор, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; предоставяне на инвестиционни консултации относно финансови инструменти. Към 31 декември 2020 година УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД управлява четири колективни инвестиционни схеми от отворен тип: Договорен фонд ЦКБ Лидер, Договорен фонд ЦКБ Актив, Договорен фонд ЦКБ Гарант и Договорен фонд ЦКБ Прайвит

Крайният собственик на Банката майка, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса АД, е Химимпорт АД.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2.1. Обща рамка за финансово отчитане

Настоящият финансов отчет представлява консолидиран финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2020. Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие.

Функционалната валута на Групата е българският лев. Сумите в консолидиания финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.).

Счетоводните политики на Банката майка и дъщерните ѝ дружества не се различават съществено. Всички разлики в счетоводните политики са хармонизирани за целите на изготвянето на консолидиания финансов отчет.

Консолидианият финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС) (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.1. Обща рамка за финансово отчитане (продължение)

Този финансов отчет е консолидиран. Банката майка съставя и индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, разработени и публикувани от СМСС и приети от ЕС, който е публикуван през март 2021.

2.2. База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен съгласно историческата цена, модифицирана до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, и оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Останалите финансови активи и пасиви се оценяват по амортизирана стойност.

Извънредно положение в България от 13 март 2020 г. до 13 май 2020 г.

През отчетния период дейността на Групата беше повлияна от световната пандемия от Covid-19. В началото на 2020 г., поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“⁴. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

Извънредна епидемична обстановка в България от 14 май 2020 г. до 30 април 2021 г.

На 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от правителството до 30 април 2021 г.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19. Дори и към датата на съставяне на този финансов отчет са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. Пандемията доведе до значителна волатилност на финансовите и стоковите пазари в България и в световен мащаб. Различни правителства, включително България обяха мерки за предоставяне както на финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и засегнатите бизнес организации.

Ефектите от Covid-19 пандемията са представени в съответните бележки на консолидирания финансов отчет. Групата е представила подробни оповестявания в бележка 35 във връзка с политиките по управление риска и ефектите от Covid-19 върху тях.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на движението на хора и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Групата.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.3. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. В Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за предходната година са направени рекласификации и прегрупирания между някои позиции с цел постигане на по-добро представяне и оповестяване на отделните показатели и спецификата в тях.

2.4. Промени в Международните стандарти за финансово отчитане

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

МСС 1 и МСС 8 (изменени) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

Целта на измененията е да се използва една и съща дефиниция на същественост в рамките на Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане. Съгласно измененията:

- неясното представяне на съществената информация или смесване на съществена с несъществена информация има същия ефект като пропускането на важна информация или неправилното ѝ представяне. Предприятията решават коя информация е съществена в контекста на финансовия отчет като цяло; и
- „основните потребители на финансови отчети с общо предназначение“ са тези, към които са насочени финансовите отчети и включват „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с общо предназначение за голяма част от финансовата информация, от която се нуждаят.

Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

СМСС е издал преработена концептуална рамка, която влиза в сила незабавно. Рамката не води до промени в нито един от съществуващите счетоводни стандарти. Въпреки това, предприятията, които разчитат на концептуалната рамка при определяне на своите счетоводни политики за сделки, събития или условия на дейността си, които не са разгледани специално в конкретен счетоводен стандарт, ще могат да прилагат преработената рамка от 1 януари 2020 г. Предприятията ще трябва да преценят дали техните счетоводни политики са все още подходящи съгласно преработената концептуална рамка. Основните промени са:

- за да се постигне целта на финансовото отчитане се фокусира върху ролята на ръководството, което трябва да служи на основните потребители на отчетите
- отново се набляга на принципа на предпазливостта като необходим компонент, за да се постигне неутрално представяне на информацията
- дефинира се кое е отчитащото се предприятие, като е възможно да е отделно юридическо лице или част от предприятието
- преразглеждат се определенията за актив и пасив
- при признаването на активи и пасиви се премахва условието за вероятност от входящи или изходящи потоци от икономически ползи и се допълват насоките за отписване
- дават се допълнителни насоки относно различните оценъчни бази и
- печалбата или загубата се определят като основен показател за дейността на предприятието и се препоръчва приходите и разходите от другия всеобхватен доход да бъдат рециклирани през печалбата или загубата, когато това повишава уместността или достоверното представяне на финансовите отчети.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
2.4. Промени в Международните стандарти за финансово отчитане (продължение)

МСФО 3 (изменен) – Определение на стопанска дейност, в сила от 1 януари 2020 г., приет от ЕС

Измененото определение за стопанска дейност изисква придобиването да включва входящи материали и съществен процес, които в съвкупност значително да допринасят за способността за създаване на изходяща продукция. Определението на понятието „продукция“ се изменя така че да се фокусира върху стоките и услугите, предоставяни на клиентите, които генерират доход от инвестиции и други доходи. Определението изключва възвращаемостта под формата на по-ниски разходи и други икономически ползи. Измененията вероятно ще доведат до отчитане на повече придобивания, класифицирани като придобивания на активи.

Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти (издадена на 26 септември 2019 г.), в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

Предлаганите изменения включват елементи, отразяващи новите изисквания за оповестяване, въведени от измененията на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7.

Изменения на МСФО 16 намаления на наемите, свързани с Covid-19, в сила от 1 юни 2020, приет от ЕС

Приемането на тези изменения на съществуващите стандарти не е довело до съществени промени във финансовия отчет на Групата

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори „Удължаване на временното освобождаване от прилагане на МСФО 9“**, прието от ЕС на 16 декември 2020 (датата на изтичане на временното освобождаване от МСФО 9 беше удължена от 1 януари 2021 до годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменения на МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг - Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2**, прието от ЕС на 13 януари 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021).

Не се очаква приемането на тези изменения на съществуващите стандарти да доведе до съществени промени във финансовия отчет на Групата.

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети:** Класификация за задълженията като текущи и нетекущи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения** – Постъпления преди предвижданата употреба (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи** – Обременяващи договори – Разходи за изпълнение на договор (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации** – Референция към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.4. Промени в Международните стандарти за финансово отчитане (продължение)

- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменения на различни стандарти, дължащи се на „Подобрения на МСФО (цикъл 2018 -2020)“**, произтичащи от годишния проект за подобряване на МСФО (МСФО 1, МСФО 9, МСФО 16 и МСС 41), основно с цел премахване на несъответствията и изясняване на формулировката (Измененията на МСФО 1, МСФО 9 и МСС 41 влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. Изменението на МСФО 16 е само с илюстративен характер и затова не е посочена дата на влизане в сила).
- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **МСФО 17 Застрахователни договори**, включително изменения на МСФО 17 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети и Насоки № 2 за прилагане на МСФО:** Оповестяване на счетоводната политика (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки:** Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023).

Групата очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Групата в периода на първоначалното им прилагане

2.5. Принципи на консолидация

Консолидираният финансов отчет на Групата включва финансовите отчети на Централна Кооперативна Банка АД, София, Централна Кооперативна Банка АД, Скопие, Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД.

Налице е контрол, когато Групата е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от участието в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Банката майка е дружество, което контролира дружество, в което е инвестирано, ако и само ако Банката майка притежава всички от следните:

- правомощия в дружеството, в което е инвестирано
- излагане на или права върху променливите приходи от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и
- възможност да използва своите правомощия в дружеството, в което е инвестирано, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта.

Дъщерно дружество е това дружество, в което Групата пряко или косвено притежава повече от половината от правата на глас или съществуват правомощия за упражняване на контрол върху него. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата.

Всички придобивания се отчитат, чрез прилагане на метода на покупка от датата, на която Групата ефективно получава контрол върху придобивания, както е посочено в МСФО 3. Групата включва в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход резултатите от дейността на придобитото дружество, както и признава в консолидирания отчет за финансовото състояние придобитите активи и поети пасиви и условни задължения на придобитото дружество, както и всякаква репутация, възникнала при придобиването.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.4. Принцип на консолидация (продължение)

Резултатите на придобитите или отписани през годината дъщерни дружества се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход от ефективната дата на придобиване или от ефективната дата на освобождаване отписването по подходящ начин.

При изготвянето на консолидирания финансов отчет, отчетите на Банката майка и дъщерните дружества са комбинирани ред по ред като се събират подобни активи, пасиви, елементи на собствен капитал, приходи и разходи.

Когато е необходимо, се извършват корекции на финансовите отчети на дъщерните дружества, за да се приведат техните счетоводни политики в съответствие с тези, използвани от Банката майка.

Вътрешногруповите операции, разчети, приходи и разходи се елиминират напълно при консолидацията.

Неконтролиращите участия в нетните активи и в печалбата или загубата на дъщерните дружества са представени отделно от тези принадлежащи на Групата.

Репутацията, възникнала при бизнес комбинации се проверява за обезценка веднъж годишно, или по-често, ако събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

Дружествата, консолидирани във финансовия отчет на Групата, са:

Към 31.12.2020

Име на Дружеството	(%) собственост	Метод на консолидация
Централна кооперативна банка АД, Скопие	87.35%	Пълна консолидация
Управляващо дружество ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	100%	Пълна консолидация

Към 31.12.2019

Име на Дружеството	(%) собственост	Метод на консолидация
Централна кооперативна банка АД, Скопие	87.35%	Пълна консолидация
Управляващо дружество ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	100%	Пълна консолидация

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.4. Принцип на консолидация (продължение)

Групата включва едно дъщерно предприятие, съдържащо неконтролиращо участие (НКУ).

Име на дъщерното предприятие	Дял на участието и правата на глас на НКУ		Общ всеобхватен доход, разпределен на НКУ		Натрупани НКУ	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Централна кооперативна банка АД, Скопие	12.65%	12.65%	(62)	(83)	5,417	5,479

През 2020 г. и 2019 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

3.1. Обхват и цел

Счетоводната политика обхваща принципи и изходни положения, концепции, правила, практики, бази и процедури, възприети от ръководството за отчитане дейността на Групата и изготвяне и представяне на финансовите отчети.

Целта на счетоводната политика е да осигури необходимото организационно и методологическо единство в осъществяване на счетоводната дейност в Групата, което да гарантира вярното и честно представяне на нейното имуществено и финансово състояние в годишния финансов отчет.

3.2. Основни елементи на счетоводната политика

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават като се взема предвид ефективния доход/ефективния лихвен процент на съответния финансов актив или пасив във всички съществени аспекти. Приходите и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносен инструмент, изчислена на база ефективен лихвен процент. Ефективният лихвен процент е процентът, при който точно се дисконтират приблизителните бъдещи парични потоци на финансовия инструмент за очаквания му живот или, там където е приложимо, за по-къс период, до нетната отчетна стойност на финансовия актив или финансов пасив. Бъдещите парични потоци са приблизително изчислени, като се вземат предвид договорните условия на инструмента. Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички такси и възнаграждения платени или получени между страните по договора, които са пряко свързани с конкретното споразумение, транзакционни разходи и всички други премии или отстъпки.

Приходите от лихви и разходите за лихви, представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

- лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (FVTOCI), изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Групата преустановява балансовото начисляване на лихви и не отчита приходи от лихви по вземания от момента, в който съответното вземане придобие статут на съдебно. Вземанията на Групата от лихви по съдебно вземане, възникнали след датата, на която вземането е придобило статут на съдебно, се начисляват балансово и признават като приходи от лихви при погасяването им.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.2. Такси и комисиони

Всички такси и комисионни, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент, се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15.

За да определи дали и как следва да признават приходи в съответствие с МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти”, се използват следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждения, получени по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, тя признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за банкови преводи в страната и чужбина, такси за обслужване на сметки, такси, свързани с кредитни експозиции, обслужване на задбалансови ангажименти и други приходи, оповестени в бележка 24.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Възнаграждението, което Групата получава е определено в различните тарифи на дружествата в Групата и не съдържа променлив компонент. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни. Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето. Значителна част от приходите от такси и комисиони се признават след като услугата е извършена и възнаграждението е събрано от клиента.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период по метода на ефективния лихвен процент.

3.2.3. Операции в чуждестранна валута

Функционалната валута на Банката майка и на дъщерното дружество УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД е българският лев. Функционалната валута на дъщерното дружество Централна кооперативна банка АД, Скопие, е македонският денар.

Сделките, осъществени в чуждестранни валути са преизчислени в лева по курсовете на Централната банка на съответната държава за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута са преизчислени в лева към деня на изготвянето на консолидирания отчет за финансовото състояние по обменните курсове на Централната банка за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на Централната банка за деня на сделката, са отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода, в който са възникнали.

Групата извършва ежедневна преценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на Централната банка за съответния ден, с изключение на немонетарни позиции в чуждестранна валута по смисъла на МСС 21, които се отчитат по валутния курс на датата на транзакцията. Нетните печалби и загуби, възникнали от преценката на балансовите валутни позиции, са отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода, в който са възникнали.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.3. Операции в чуждестранна валута (продължение)

От 2002 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.
Обменните курсове към 31 декември 2020 и 2019 между долара на САЩ и българския лев са:

31 декември 2020	31 декември 2019
1 Щатски долар = 1.59386 лева	1 Щатски долар = 1.70815 лева

Функционалната валута на клона на Групата в Република Кипър е евро.

Обменните курсове към 31 декември 2020 и 2019 между долара на САЩ и еврото и македонския денар са:

31 декември 2020	31 декември 2019
1 Щатски долар = 50,2353 македонски денара	1 Щатски долар = 54.9518 македонски денара
1 евро = 61,6940 македонски денара	1 евро = 61.4856 македонски денара

3.2.4. Приходи от дивиденди

Дивидентите се признават от страна на Групата в печалбата или загубата само когато:

- а) правото на Групата да получи плащане на дивидент е установено;
- б) има вероятност Групата да получи икономически ползи, свързани с дивидента;
- в) размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.

3.2.5. Финансови активи и пасиви

Първоначално признаване на финансови инструменти

Първоначално финансовите активи и финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние на Групата, когато и само когато Групата стане страна по договорните условия на инструмента. Първоначалното им счетоводно отчитане е на база датата на уреждане.

Класификация на финансови инструменти

Финансови активи

Групата класифицира финансовите активи – дългови инструменти като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните два критерия:

- а) бизнес модел за управление на финансовите активи; и
- б) характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Дефиниране на бизнес модел за управление на финансови активи

Бизнес моделът се отнася до начина, по който Групата управлява своите финансови активи с оглед генериране на парични потоци, т.е. бизнес моделът на Групата определя дали паричните потоци ще бъдат генерирани от събиране на договорни парични потоци, продажба на финансови активи, или и от двете.

Бизнес моделите, прилагани от Групата, са следните видове:

- Бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци;
- Бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи;
- Друг бизнес модел, в рамките на който се извършва оценка по справедлива стойност през печалбата или загубата. Групата управлява финансовите активи с цел реализиране на парични потоци посредством продажбата на активите.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Характеристики на договорните парични потоци на финансовия актив

Договорни парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху сумата на непогасената главница

Групата класифицира финансов актив въз основа на характеристиките на неговите договорни парични потоци. Договорните парични потоци, които представляват единствено плащания по главница и лихва, върху сумата на непогасената главница, съответстват на основното споразумение по кредитиране. При основното споразумение за кредитиране, основните елементи, които определят лихвата, са стойността на парите във времето и кредитният риск. Лихвата може да включва и възнаграждение за поемане и на други основни рискове - ликвиден риск, цена на привлечен ресурс и суми за покриване на административни разходи по кредитирането, свързани с държането на финансовия актив за определен период от време и марж на печалбата.

Финансови пасиви

Групата класифицира всички финансови пасиви като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, с изключение на дериватните пасиви, които са оценени по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Първоначално признаване на финансови инструменти

С изключение на търговските вземания, при първоначалното признаване Групата оценява даден финансов актив или финансов пасив по неговата справедлива стойност, плюс или минус, в случай на финансов актив или финансов пасив, неоченьван по справедлива стойност през печалбата или загубата, разходите по сделката, които са пряко свързани с придобиването или издаването на финансовия актив или финансовия пасив. Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване. Те се отразяват като вземане.

Последващо оценяване на финансови инструменти

Финансови активи

След първоначалното му признаване, класифициране и оценяване, Групата оценява даден финансов актив по: а) амортизирана стойност; б) справедлива стойност през друг всеобхватен доход; или в) справедлива стойност през печалбата или загубата.

Групата прилага изискванията за обезценка на МСФО 9 по отношение на дългови финансови активи, които се оценяват по амортизирана стойности и по отношение на дългови финансови активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Групата оценява финансов актив – дългов инструмент по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, изчислявана по метода на ефективната лихва, и коригирана за всеки коректив за загуби.

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби, Групата използва модел за категоризиране на финансовите активи във Фази, в зависимост от нивото на кредитния риск. Финансовите активи се категоризират на ниво длъжник, в една от следните фази:

Фаза 1 – експозиции с нисък кредитен риск, нововъзникнали експозиции и експозиции без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 2 – експозиции със съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 3 – експозиции в неизпълнение.

Кредитният риск по финансов актив може да бъде определен като нисък, на база външен кредитен рейтинг и оценената от Групата способност на длъжника да изпълнява задълженията си в краткосрочен план, като евентуални неблагоприятни промени на икономическите и стопанските условия в дългосрочен план биха могли, но не е задължително, да намалят способността на длъжника да изпълнява задълженията си. Към експозициите без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване се отнасят експозиции, по които просрочието по договорените плащания е до 30 дни и не се установяват индикатори за значително увеличение на кредитния риск.

Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество, се извършва въз основата на комбинация от автоматични и други вътрешно определени индикатори. Групата е приела, че е налице значително увеличение на кредитния риск по финансов актив, когато просрочието по договорените плащания е от 31 до 90 дни, както и когато са предоставени отстъпки на длъжник поради финансови затруднения и тези отстъпки не водят до съществено намаление на финансовото задължение или длъжникът е в период на изпитване след дадени от страна на Групата отстъпки /експозиции с мерки по реструктуриране/. Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество включва и други индикатори, като напр. настъпили промени във финансовото състояние на длъжника, които се очаква да доведат до значителна промяна в способността му да изпълнява своите задължения; установени неблагоприятни данни и пазарна информация свързана с длъжник, които повишават значително кредитния риск; промяна в подхода на Групата за управление на експозиция и др.

За експозициите в неизпълнение, Групата използва насоките на Регламент (ЕС) № 575/2013. Групата е приела, че е настъпило неизпълнение по отношение на определен длъжник, когато просрочието по договорените плащания е от повече от 90 дни и/или се счита, че е малко вероятно длъжникът да изплати изцяло своите кредитни задължения без да се предприемат принудителни действия по реализиране на обезпечението. Всички финансови активи, класифицирани като „необслужвани експозиции” съгласно регулаторните изисквания се считат за финансови активи в неизпълнение.

Прегледът на индикаторите и оценката на експозициите се извършва на месечна база, под контрола на Дирекциите за управление на риска в дружествата от Групата, а съответните решения се вземат от ръководствата на дружествата от Групата.

Обезценката на финансовите активи във Фаза 1 се калкулира на база на „очаквани кредитни загуби за 12 месеца”, а за финансовите активи във Фаза 2 – на база на „очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия актив”. Финансовите активи във Фаза 3 се считат за активи с обективно доказателство за обезценка.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

За целите на установяване на обезценката по финансовите активи, Групата прилага модели за изчисляване на очакваните кредитни загуби на колективна и индивидуална база. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните финансови активи се прилагат за дългови финансови активи като дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, както и експозиции, представляващи „Проектно финансиране” или експозиции с уникални характеристики, независимо от техния размер. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните експозиции, се базират на дисконтираните парични потоци и отразяват различни сценарии на очаквани парични потоци, включващи и наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която касае бъдещи събития /включително и макроикономически прогнози/. За целите на установяване на обезценката на експозиции в неизпълнение /Фаза 3/ или придобити финансови активи с кредитна обезценка, Групата прилага модел за индивидуална обезценка на активи над определен размер.

Моделът за обезценка на колективно оценявани финансови активи е базиран на определяне на стойности за вероятност от неизпълнение /PD/ и загуба при неизпълнение /LGD/ за всеки колективно оценяван актив, при прилагане на амортизиране с ефективния лихвен процент /EIR/ при изчисление на очакваната загуба при неизпълнение /EAD/. Моделите за обезценка на финансови активи, оценявани колективно се прилагат за дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, репо сделки, както и експозиции, произтичащи от кредитната дейност на Групата – кредитни и задбалансови експозиции на физически и юридически лица. Моделите включват наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, за външен кредитен рейтинг на контрагентите, както и 3 годишни сценарии за макроикономическото развитие на държавата, изготвени от външни източници /МФ, БНБ, НСИ, СБ, МВФ/. Използваните от Групата макроикономически индикатори са: Ръст на Брутния вътрешен продукт /GDP/, Хармонизиран индекс на потребителските цени /HICP/, Ниво на безработица и Индекс на цените на жилищата /HPI/. Групата обновява стойността на използваните прогнозни индикатори в своя модел веднъж годишно, при публичното оповестяване на 3-годишните прогнози на съответните институции.

Групата признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), възникнали през периода, измерени чрез разликата между корективът за кредитни загуби към датата на прегледа и датата на предходния преглед. Заделеният коректив за очаквани кредитни загуби се представя в намаление на балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дългови инструменти

Групата оценява дългов финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Печалба или загуба от дългов финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава от страна на Групата през друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка, печалби и загубите от валутни операции, приходи от лихви, до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив.

Групата прилага изискванията за обезценка по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Групата признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), като формира коректив за загуби, който се признава през друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

Капиталови инструменти

При първоначалното признаване Групата може да направи неотменим избор за конкретни инвестиции в капиталови инструменти, които не са държани за търгуване, които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, да представя последващите промени на справедливата стойност през друг всеобхватен доход. Това оценяване се извършва актив по актив (инструмент по инструмент). Капиталовите инструменти не подлежат на преглед за обезценка.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Групата оценява финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако не са държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани за събиране на договорните парични потоци, или в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига, като се събират договорни парични потоци и се продават финансови активи. Също така тази категория се прилага за инструменти, които не изпълняват дефинициите на главница и лихва. Печалба или загуба от финансов актив, който се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признава от Групата в печалбата или загубата.

Прекласификация на финансови инструменти

Само когато Групата промени своя бизнес модел за управление на финансови активи, Групата прекласифицира всички засегнати финансови активи. Групата не прекласифицира финансови пасиви.

Групата прекласифицира финансови активи като прилага прекласификацията за бъдещи периоди. Групата не преизчислява никакви признати преди това печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

Модификация на договорни парични потоци на финансов актив

Модифициране на договорни парични потоци на финансов актив е налице, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или изменени по друг начин и тези изменения не са били договорени при първоначалното признаване на финансовия актив. При установяване на наличие на Модификация на финансов актив, се анализират факторите за възникването ѝ, като съобразно тях се определя и счетоводното отразяване на ефекта от модификация. Когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани по друг начин и предоговарянето или модифицирането не води до отписването на този финансов актив в съответствие с политиката на Групата, Групата преизчислява брутната балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модифициране в печалбата или загубата.

Отписване на финансови инструменти

Групата отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от този финансов актив са изтекли; или Групата прехвърли финансовия актив и прехвърлянето отговаря на изискванията за отписване.

Групата отписва финансовия пасив (или част от финансовия пасив) от своя отчет за финансовото състояние, когато той е погасен - т.е. когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е анулирано или срокът му е изтекъл.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.6. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат като финансови активи и пасиви по стойност, която е равна на справедливата стойност на пласираните/ привлечените от Групата средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/ полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложили като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се признават в отчета за финансово състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

3.2.7. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централни банки и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

3.2.8. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване”, изисква в бележките към финансовите отчети да се оповести информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Политиката на Групата е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетната стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Групата, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност. Според ръководството, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достовърни за целите на консолидирания финансов отчет.

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Групата оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Групата използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.8. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви (продължение)

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котирани пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали инструменти Групата определя справедливите им стойности използвайки други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

3.2.9. Нетиране

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.2.10. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на насти лица”, оценявано веднъж годишно към датата на изготвяне на финансовия отчет с помощта на лицензиран актюер, за да се оценят бъдещите задължения за дължими пенсии към персонала. Групата е приела да отразява във финансовия отчет калкулирания ефект за 10 годишен период от време. Периодът след 10-тата година има голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Групата, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При оценката се използват и демографски допускания, свързани с вероятност за оттегляне и смъртност.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за лихви”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

3.2.11. Провизии за задължения

Размерът на провизии за задължения се признава за разход и пасив, когато Групата има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в печалбата или загубата за съответния период.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.12. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривативи за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в печалбата или загубата за периода. Групата не прилага счетоводно отчитане на хеджирането съгласно МСФО 9.

3.2.13. Дълготрайни материални и нематериални активи, активи с право на ползване

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Групата разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхабяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

Сгради	4%	25 години
Стопански инвентар	15%	7 години
Транспортни средства	15%	7 години
Други активи	15%	7 години
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25 години
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5 години
Активи с право на ползване		съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Групата не разполага с нематериални активи с неограничен полезен живот.

Ръководството на Групата е извършило към датата на изготвяне на годишния консолидиран финансов отчет проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи. Не са установени условия за наличие на обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, поради което те не са обезценявани.

3.2.14. Отчитане на лизинговите договори

Групата като лизингополучател

Групата оценява дали даден договор е или съдържа лизинг при започване на договора. Групата признава актив с право на ползване и съответно лизингово задължение по отношение на всички договорености за лизинг, в които е лизингополучател, с изключение на краткосрочните лизингови договори (определени като лизингови договори със срок на лизинг от 12 месеца или по-малко) и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност (като таблети и персонални компютри, малки мебели за офиса и телефони). За тези лизингови договори Групата признава лизинговите плащания като оперативен разход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга систематична база не е по-представителна за времеви модел, в който се реализират икономическите ползи от наетите активи.

Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към датата на започване, дисконтирани с присъщия за лизинга лихвен процент. Ако този лихвен процент не може да се определи лесно, Групата използва свой диференциален лихвен процент.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.14. Отчитане на лизинговите договори (продължение)

Лизинговите плащания, участващи в оценката на лизинговото задължение, включват:

- Фиксирани лизингови плащания (включително фиксираните по същество плащания), намалени с всички вземания по лизингови стимули;
- Променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, първоначално измерени с помощта на индекса или процента към началната дата;
- Сумата, която се очаква да бъде платима от лизингополучателя по гаранции за остатъчна стойност;
- Цената на упражняване на опциите за покупка, ако в голяма степен е сигурно, че лизингополучателят ще упражни опциите; и
- Плащане на неустойки за прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява упражняването на опция за прекратяване на лизинговия договор.

Лизинговото задължение се представя като част от реда „Други задължения“ в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Впоследствие лизинговото задължение се оценява чрез увеличаване на балансовата стойност, което да отрази лихвата върху лизинговото задължение (използвайки метода на ефективната лихва) и чрез намаляване на балансовата стойност, което да отрази направените лизингови плащания.

Групата преоценява лизинговото задължение (и съответно коригира свързания актив с право на ползване), когато:

- Срокът на лизинга се е променил или има значително събитие или промяна в обстоятелствата, което води до промяна в оценката на упражняването на опция за покупка, като в този случай лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка.
- Лизинговите плащания се променят поради промени в индекс или процент или промяна в очакваното плащане по гарантирана остатъчна стойност, в които случаи лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва непроменена дисконтова ставка (освен ако промяната в лизинговите плащания не се дължи на промяна в плаващ лихвен процент, в който случай се използва ревизирана дисконтова ставка).
- Изменя се договор за лизинг и изменението на лизинга не се отчита като отделен лизинг, като в този случай лизинговото задължение се преоценява въз основа на срока на лизинга на изменения лизингов договор чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка към действителната дата на изменението.

Групата не е направила такива корекции през представените периоди.

Активите с право на ползване включват първоначалното оценяване на съответното лизингово задължение, лизинговите плащания, направени в деня на започване или преди него, намалени с получените стимули по лизинга и всякакви първоначални преки разходи. Впоследствие те се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Когато Групата поема задължение за разходи за демонтиране и премахване на нает актив, възстановяване на обекта, на който този актив се намира или възстановяване на базовия актив до състоянието, изисквано от условията на лизинговия договор, провизия се признава и оценява съгласно МСС 37. Доколкото разходите са свързани с актив с право на ползване, разходите се включват в съответния актив с право на ползване, освен ако тези разходи не са направени за производство на материални запаси.

Активите с право на ползване се амортизират за по-краткия период на срока на лизинговия договор и полезния живот на базовия актив. Ако лизинговият договор прехвърля собствеността върху базовия актив или цената на придобиване на актива с право на ползване и това отразява очакването на Групата да упражни опция за покупка, съответният актив с право на ползване се амортизира през полезния живот на базовия актив. Амортизацията стартира от датата на започване на лизинговия договор.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.14. Отчитане на лизинговите договори (продължение)

Активите с право на ползване се представят на ред „Дълготрайните активи и активи с право на ползване“ в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Групата прилага МСС 36, за да определи дали даден актив с право на ползване е обезценен и отчита всяка установена загуба от обезценка, както е описано в политиката за отчитане на дълготрайните материални и нематериални активи.

Променливите наеми, които не зависят от индекс или процент, не се включват в оценката на лизинговото задължение и актива с право на ползване. Свързаните с това плащания се признават като разход в периода, в който настъпва събитието или условието, което задейства тези плащания, и се включват в реда „Разходи за дейността“ в печалбата или загубата (виж бележка 28).

Като практическа целесъобразна мярка, МСФО 16 позволява на лизингополучателя да не разделя нелизинговите компоненти и вместо това да отчита всеки лизинг и свързаните с него нелизингови компоненти като една договореност. Групата прилага тази практическа целесъобразна мярка.

Групата като лизингодател

Групата сключва лизингови договори като лизингодател във връзка с някои свои инвестиционни имоти.

Лизингови договори, при които Групата е лизингодател, се класифицират като финансов или оперативен лизинг. Винаги, когато условията на лизинговия договор прехвърлят по същество всички рискове и ползи от собствеността към лизингополучателя, договорът се класифицира като финансов лизинг. Всички останали лизингови договори се класифицират като оперативен лизинг.

Приходите от наем от оперативен лизинг се признават по линейния метод през срока на съответния лизингов договор. Първоначалните преки разходи, направени при договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават по линейния метод през срока на лизинговия договор.

Когато договорът включва както лизингови, така и нелизингови компоненти, Групата прилага МСФО 15, за да разпредели възнаграждението по договора към всеки един от компонентите.

3.2.15. Активи, придобити от обезпечения

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Групата като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като активи, придобити от обезпечения и се отчитат първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на активите, придобити от обезпечения, представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние. След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на тези активи до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката. За тези активи не се начислява амортизация.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.16. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са придобити и притежавани от Групата недвижими имоти (земи и сгради), които Групата няма да използва в дейността си, и които Групата държи с цел получаване на доходи от наеми и/или за увеличаване на стойността на капитала. Групата прехвърля имот от или към инвестиционен имот само ако възникне промяна в използването. Промяна в използването на имот възниква, когато имотът отговаря или престане да отговаря на определението за инвестиционен имот и има фактически доказателства за промяна в използването.

Инвестиционният имот се оценява първоначално по неговата цена на придобиване. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. Като своя счетоводна политика относно последващото им отчитане, Групата приема модела на цената на придобиване в съответствие с изискванията на МСС 16.

В тази връзка те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Амортизации се начисляват на придобитите като инвестиционни имоти сгради, като се прилага линейния метод. Годишната им амортизационна норма е 4% (25 години). Не се начисляват амортизации на придобитите като инвестиционни имоти земи.

3.2.17. Данъчно облагане

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие с българското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно българското счетоводно законодателство, приложимо за банки.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последиствия, които ще възникнат от начина, по който Групата очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, също се отчита в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.18. Оперативни сегменти

Географско разпределение

Към 31.12.2020 Групата извършва дейност основно в следните три държави: България, Република Северна Македония и Кипър. Групата извършва дейности и реализира приходи както следва:

1. В България чрез ЦКБ АД и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД
2. В Кипър чрез клон Кипър
3. В Република Северна Македония чрез ЦКБ АД, Скопие

В Кипър Групата извършва дейности и реализира приходи чрез банков клон, част от структурата на Банката майка Централна кооперативна банка АД, на принципа на свободата на предоставяне на услуги на територията на Европейското икономическо пространство.

Информация за приходите от лихви, приходите от такси и комисиони, нетекущите активи, различни от финансови инструменти, активи по отсрочени данъци, преди консолидационни елиминации, е представена, както следва:

	Приходи от лихви и такси и комисионни		Имоти, машини и съоръжения, ДНМА и активи с право на ползване		Инвестиционни имоти и активи, придобити от обезпечения	
	За годината, приключваща на	За годината, приключваща на	Към	Към	Към	Към
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
България	182,074	195,656	142,507	152,986	45,772	49,003
Р. Северна Македония	17,047	16,662	29,654	30,944	-	-
Кипър	84	150	23	28	-	-
Общо	199,205	212,468	172,184	183,958	45,772	49,003

Оперативни сегменти

Към 31.12.2020 г. Групата дефинира следните оперативни сегменти:

1. Централна кооперативна банка АД, София;
2. Централна кооперативна банка АД, Скопие;
3. УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД.

Видовете продукти и услуги, от които всеки отчетен сегмент генерира своите постъпления, са както следва:

1. Централна кооперативна банка АД, София- извършване на банкова дейност;
2. Централна кооперативна банка АД, Скопие- извършване на банкова дейност;
3. УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД- извършва дейност по организация и управление на договорни фондове.

Групата определя оперативните си сегменти като такива:

- които предприемат бизнес дейности, от които Групата получава приходи и понася разходи;
- чиито оперативни резултати се преглеждат редовно от Ръководството на Групата и на база, на които се оценяват резултатите от дейността на сегментите;
- чиито оперативни резултати се преглеждат при взимането на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределяни към сегментите
- за които е налице отделна финансова информация.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.18. Оперативни сегменти (продължение)

Ключовите индикатори, които Групата следи са следните:

1. Приходи от лихви;
2. Приходи от такси и комисионни;
3. Печалба/(загуба) от преоценка;
4. Разходи за обезценка;
5. Разходи за лихви;
6. Административни разходи;
7. Оперативна печалба / (загуба);
8. Печалба / (загуба) преди данъчно облагане;
9. Данъци;
10. Нетна печалба / (загуба) за годината.

За годината, приключваща на 31.12.2020	"Централна Кооперативна Банка" АД, София	"Централна Кооперативна Банка" АД, Скопие	УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД	Общо
Приходи от лихви	123,164	12,832	24	136,020
Приходи от такси и комисионни	58,970	4,215	-	63,185
Печалба от преоценка	5,898	35	5	5,938
Разходи за обезценка	(5,582)	(612)	-	(6,194)
Разходи за лихви	(13,638)	(3,949)	-	(17,587)
Административни разходи	(31,528)	(792)	(613)	(32,933)
Общи Оперативни приходи	161,594	12,272	1,561	175,427
Печалба преди данъци	22,650	649	936	24,235
Данъци	(2,270)	(66)	(94)	(2,430)
Нетна печалба за годината	20,380	583	842	21,805

За годината, приключваща на 31.12.2019	"Централна Кооперативна Банка" АД, София	"Централна Кооперативна Банка" АД, Скопие	УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД	Общо
Приходи от лихви	133,805	12,936	24	146,765
Приходи от такси и комисионни	61,977	3,726	-	65,703
Печалба/(загуба) от преоценка	4,804	6	-	4,810
Разходи за обезценка	(7,085)	(861)	-	(7,946)
Разходи за лихви	(16,510)	(4,066)	-	(20,576)
Административни разходи	(33,465)	(919)	(318)	(34,702)
Общи Оперативни приходи	181,192	11,937	1,546	194,675
Печалба преди данъци	37,958	334	1,224	39,516
Данъци	(3,716)	(39)	(122)	(3,877)
Нетна печалба за годината	34,242	295	1,102	35,639

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност

Изготвянето на финансови отчети изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Групата, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Измерване на очакваните кредитни загуби
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Приходи от договори с клиенти;
- Лизинговите договори.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливата стойност на финансовите активи в Отчета за финансовото състояние не може да бъде определена на базата на активен пазар, определянето ѝ се извършва чрез използването на различни методи за оценяване (модел на ценообразуване), които включват математически модели. Информация за справедливите стойности на финансовите активи е представена в бел. 36.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от активите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и риск апетита на Групата. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в бел. 3.2.5.

Измерване на очакваните кредитни загуби

Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите кредитни загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Групата са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Групата прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в бел. 35.

Приходи от договори с клиенти

Групата е обвързана с множество договори за поддържане и обслужване на банкови сметки. Възнагражденията по предоставяните услуги са определени съгласно тарифите на дружествата в Групата. Всички предоставяни услуги се признават с течение на времето. Поради тази причина ръководството преценява кога да признае приходи от договора за поддържане и обслужване на банкови сметки и платежни операции. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в бел. 3.2.2.

Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор ще бъде удължен (или не е прекратен). Повечето опции за удължаване на договорите за офиси са включени в лизинговите задължения, тъй като Групата разчита на дългосрочни взаимоотношения с наемодателите.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Групата се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност (продължение)

Определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Групата не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Групата би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Групата „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Групата оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за Групата оценки.

Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Следователно Групата не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък обаче ще се признава, когато в следващите периоди възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

3.4. Управление на капитала

Групата определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Групата. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Групата следи разпределението на финансовите ресурси в нива на рисков капитал посредством Комитет за управление на активите и пасивите. Политиката за управление на капитал на Групата се преглежда регулярно от Управителния съвет на Групата.

Групата изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Групата следва регулаторно определените указания, както и своите собствени цели. За 2020 и 2019 Групата е спазила регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност, като поддържаните от Групата нива на капиталова адекватност надвишават регулативните изисквания. Веднъж годишно на своя сайт Банката майка публикува Годишно оповестяване на консолидирана основа във връзка с изискванията на чл. 70 на ЗКИ и на Регламент (ЕС) №575, Глава Осма - Оповестяване на информация от институциите, в което Банката майка описва груповите рисково-претеглени активи, капиталови изисквания и капиталови буфери.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 26.06.2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) №648/2012 регламентира изискванията към капиталовата адекватност на банките. Собственият капитал на Групата за регулаторни цели се състои от следните елементи:

- Капитал от първи ред (цялата сума се класифицира като базов собствен капитал от първи ред), който се състои от емитиран капитал, премийни резерви и общи резерви намалени със следните отбиви – положителна репутация, нематериални активи и други регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Групата, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.
- Капитал от втори ред: конвертируем дългов инструмент.
- Банката майка изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.4. Управление на капитала (продължение)

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета установява заедно с Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета пруденциалната регулаторна рамка за кредитните институции и инвестиционните посредници, извършващи дейност в Съюза. Сериозният икономически шок, предизвикан от пандемията от Covid-19 и извънредните противоепидемични мерки имат големи последици за икономиката. Публичните органи на равнището на Съюза и на държавите членки предприеха решителни действия, за да подпомогнат домакинствата и платежоспособните предприятия да устоят на временното забавяне на икономическата активност. Предвид това, че ролята на кредитните институции в процеса на възстановяване ще бъде ключова, но същевременно те най-вероятно също ще бъдат засегнати от влошената икономическа ситуация, Европейската централна банка и ЕБО предоставиха повече яснота относно прилагането на заложената в Регламент (ЕС) №575/2013 гъвкавост, като издадоха тълкувания и насоки за прилагането на пруденциалната рамка в контекста на Covid-19.

Управителният съвет на Българската народна банка прие решение, че ще спазва, считано от 10 септември 2020 г. следните приети от Европейския банков орган (ЕБО) Насоки:

- ЕВА/GL/2020/11 относно изискванията за надзорната отчетност и оповестяване в съответствие с „бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 в отговор на пандемията от Covid-19;
- ЕВА/GL/2020/12 относно единното оповестяване съгласно член 473а от Регламент (ЕС) № 575/2013 за преходния период за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 върху собствения капитал в съответствие с „бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 в отговор на пандемията от Covid-19.

„Бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 (CRR “quick fix”) въвежда изменения в регулаторните изисквания, които имат въздействие върху надзорната отчетност на собствения капитал, начина на отчитане на кредитния риск, пазарния риск и отношението на ливъридж.

В процеса на изготвяне на надзорната отчетност за капиталовите изисквания, Банката майка спазва изискванията на рамката CRD IV (Регламент (ЕС) № 575/2013 (Регламента) и Директива 2013/36/ЕС (Директивата)), приетите Насоки в съответствие с „бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 в отговор на пандемията от Covid-19 и Наредба № 7 на БНБ за организация и управление на рисковете в банките.

Националният банков регулатор на Банката майка – Българска Народна Банка, издаде забрана за разпределяне на дивиденди от банките в България във връзка с потенциалните бъдещи ефекти от Covid-19 пандемията.

Групата поддържа регулаторен собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на капитал от първи ред, състоящ се от базов собствен капитал от първи ред, и капитал от втори ред.

Минималните регулаторни капиталови изисквания към банките са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 8 %;
- съотношение на капитала от първи ред 6 %.

Банката майка - Централна Кооперативна банка АД, е определена като друга системно значима институция (ДСЗИ), поради което на основание чл. 11, ал. 1 и 2 от Наредба № 8 и при отчитане на промяната в системната значимост на всяка от банките за периода от юни 2019 г. до юни 2020 г. БНБ определи ниво на буфер, на индивидуална и консолидирана основа за ЦКБ АД, в размер 0.50% приложим към общата стойност на рисковите експозиции.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Парични средства в брой:		
В български лева	220,643	204,628
В чуждестранна валута	116,138	97,799
Парични средства на път:		
В български лева	248	81
В чуждестранна валута	310	163
Парични салда в Централните банки:		
Текуща сметка в български лева в БНБ	1,539,753	1,436,198
Текуща сметка в чуждестранна валута в БНБ	4,733	19,705
Текуща сметка в чуждестранна валута в НБРСМ	2,355	3,904
Срочен депозит в чуждестранна валута НБРСМ	15,850	22,903
Минимални задължителни резерви в чуждестранна валута в Централни банки	7,405	7,626
Резервен обезпечителен фонд RINGS в БНБ	5,308	1,053
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ	1,912,743	1,794,060

Текущите сметки в Централните банки се използват за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на банковия сетълмент в съответната страна.

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ. Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на БНБ, Банката майка заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сетълмент в реално време RINGS.

Минималните задължителни резерви в чуждестранна валута в Централни банки към 31.12.2020 се състоят от предоставени средства от страна на ЦКБ Скопие в НБРСМ.

5. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Срочни депозити в местни банки		
В български лева	-	39,997
В чуждестранна валута	73,325	15,670
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	60,310	131,405
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	157	141
В чуждестранна валута	8,839	2,260
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	45,467	42,887
Загуба от обезценка	(30)	(45)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	188,068	232,315

6. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Обезпечени със залог на български държавни ценни книжа	71,338	30,601
Обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа	289,579	273,723
Коректив за очаквани кредитни загуби	(1,245)	(1,094)
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА	359,672	303,230

Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа, е минимум 100%. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е минимум 120%. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2021. (2019 г.: между януари и юни 2020).

Групата не е идентифицирала съществени промени в степента на обезпеченост на вземанията по споразумения с клауза за обратно изкупуване, която да е повлияна от флукутации в пазарните цени на инструментите, в резултат на Covid-19 пандемията.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, са както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Български корпоративни ценни книжа	214,876	191,904
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	47,988	44,869
Деривати, държани за търгуване	4,788	28
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	267,652	236,801

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2020 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 76,483 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 138,393 хил. лв.

Към 31 декември 2019 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 67,726 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 124,178 хил. лв.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2020 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 30,436 хил. лв., акции от капитала на нефинансови дружества в размер на 12,844 хил. лв., дялове в договорни фондове в размер на 4,708 хил. лв.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2019 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 39,772 хил. лв., акции от капитала на нефинансово дружество в размер на 581 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 4,516 хил. лв.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2020 и 2019 дериватите държани за търгуване съответно в размер на 4,788 хил. лв. и 28 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опции.

Ефектите на Covid-19 от пазарния риск върху финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалба и загубата са посочени бел. 35.3.

8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

(а) Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Граждани:		
В български лева	933,845	897,185
В чуждестранна валута	248,989	234,529
Предприятия:		
В български лева	994,189	820,262
В чуждестранна валута	643,318	786,185
	<u>2,820,341</u>	<u>2,738,161</u>
Загуба от обезценка	<u>(35,881)</u>	<u>(79,787)</u>
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	<u>2,784,460</u>	<u>2,658,374</u>

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2020 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1,556 хил. лв. (2019: 14,149 хил. лв.), включително резултат от сделки.

(б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Групата или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

9. ДРУГИ АКТИВИ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Отсрочени данъчни активи	406	394
Текущи данъчни активи	6	6
Разходи за бъдещи периоди	3,684	2,970
Активи, придобити от обезпечения	31,394	33,895
Други активи	13,973	8,571
Общо преди обезценка	49,463	45,836
Обезценка	(59)	(61)
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	49,404	45,775

Разходите за бъдещи периоди представляват предплатени суми за реклама, наеми, застраховки и др. Групата е направила своя ежегоден анализ за наличие на индикации за обезценка до нетна реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения. Заключениеето от извършените процедури е, че не са идентифицирани факти и обстоятелства, които да показват, че нетната реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения, е по-ниска от тяхната балансова стойност

10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Средносрочни български държавни облигации	28,592	1,920
Дългосрочни български държавни облигации	297,910	279,890
Чуждестранни държавни облигации	164,427	167,266
Капиталови инвестиции във финансови институции	756	758
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	13,517	15,537
Български корпоративни ценни книжа	194,579	85,232
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	16,225	16,970
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	716,006	567,573

Към 31 декември 2020 за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 2,734 хил. лв. (2019 г.: 3,179 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2020 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 116,743 хил. лв. (2019 г.: 118 279 хил. лв.) са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2020 и 31 декември 2019 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка.

10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2020 капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 13,517 хил. лв. (2019 г.: 15,537 хил. лв.) представляват акции в търговски дружества.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2020 българските корпоративни ценни книжа в размер на 194,579 хил. лв. (2019 г.: 85,232 хил. лв.) представляват облигации на български корпоративни емитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2020 чуждестранните държавни облигации в размер на 164,427 хил. лв. (2019 г. 167,266 хил. лв.) представляват в по-голямата си част държавни облигации на страни от Европейския съюз.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2020 и 31 декември 2019 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

Ефектите на Covid-19 от пазарния риск върху финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход са посочени бел. 35.3.

11. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, държавни облигации на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Дългосрочни български държавни облигации	213,466	155,392
Чуждестранни държавни облигации	208,087	164,062
Български корпоративни облигации	7,963	7,964
Чуждестранни корпоративни облигации	27,509	12,743
Облигации, емитирани от НБРСМ	6,464	17,067
Загуба от обезценка	(200)	(674)
ОБЩО ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	463,289	356,554

Български ценни книжа, заложени като обезпечение

Към 31 декември 2020 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 148,013 хил. лв. (2019 г.: 107,654 хил. лв.) са заложени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

12. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ И АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ

12.1. Дълготрайни активи

	Земя и сгради	Оборудване	Транспортни и средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
1 януари 2019	105,654	42,370	11,527	33,517	4,283	46,903	244,254
Придобити	548	397	104	601	2,655	233	4,538
Трансфери	57	877	253	112	(1,592)	293	-
Отписани	-	(517)	(340)	(514)	(1,088)	(4)	(2,463)
31 декември 2019	106,259	43,127	11,544	33,716	4,258	47,425	246,329
Придобити	-	671	-	397	3,479	123	4,670
Трансфери	8	278	582	224	(1,461)	369	-
Отписани	-	(1,028)	(268)	(181)	(202)	-	(1,679)
Курсови разлики	(63)	(8)	(2)	(22)	-	(25)	(120)
31 декември 2020	106,204	43,040	11,856	34,134	6,074	47,892	249,200
Амортизация							
1 януари 2019	13,385	32,984	5,657	27,497	-	30,565	110,088
Начислена за периода, нетно	3,293	3,097	1,307	1,584	-	2,024	11,305
Амортизация на отписаните	-	(515)	(339)	(513)	-	(6)	(1,373)
31 декември 2019	16,678	35,566	6,625	28,568	-	32,583	120,020
Начислена за периода, нетно	3,300	2,973	1,323	1,600	-	1,960	11,156
Амортизация на отписаните	-	(1,027)	(255)	(179)	-	-	(1,461)
Курсови разлики	(8)	(8)	(2)	(18)	-	(16)	(52)
31 декември 2020	19,970	37,504	7,691	29,971	-	34,527	129,663
Натрупана обезценка към 1 януари 2019	-	-	-	-	-	5,156	5,156
Натрупана обезценка към 31 декември 2019	-	-	-	-	-	5,156	5,156
Натрупана обезценка към 31 декември 2020	-	-	-	-	-	5,156	5,156
Нетна балансова стойност							
31 декември 2019	89,581	7,561	4,919	5,148	4,258	9,686	121,153
31 декември 2020	86,234	5,536	4,165	4,163	6,074	8,209	114,381

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Групата ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Към 31 декември 2020 Групата няма заложиени свои дълготрайни активи като обезпечение и няма пости договорни ангажименти за придобиване на значими дълготрайни активи.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

12. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ И АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

12.2. Активи с право на ползване

Активите с право на ползване, признати от Групата във връзка с прилагането на МСФО 16 Лизинг, могат да бъдат представени, както следва:

	Земя и сгради	Транспортни средства	Общо
1 януари 2019			
Първоначален ефект	55,600	782	56,382
Придобити	27,886	1,007	28,893
Отписани	(14,402)	-	(14,402)
31 декември 2019	69,084	1,789	70,873
Придобити	12,207	1,039	13,246
Отписани	(9,082)	(666)	(9,748)
31 декември 2020	72,209	2,162	74,371
Амортизация			
1 януари 2019			
Начислена за периода, нетно	15,582	723	16,305
Амортизация на отписаните	(8,235)	-	(8,235)
31 декември 2019	7,347	723	8,070
Начислена за периода, нетно	15,935	903	16,838
Амортизация на отписаните	(7,673)	(666)	(8,339)
31 декември 2020	15,608	960	16,568
Нетна балансова стойност			
31 декември 2019	61,738	1,066	62,804
31 декември 2020	56,601	1,202	57,803

13. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	Земя	Сгради	Общо
1 януари 2019	159	13,767	13,926
31 декември 2019	159	13,767	13,926
31 декември 2020	159	13,767	13,926
Амортизация			
1 януари 2019	-	1,515	1,515
Начислена за периода, нетно	-	551	551
31 декември 2019	-	2,066	2,066
Начислена за периода, нетно	-	550	550
31 декември 2020	-	2,616	2,616
Нетна балансова стойност			
31 декември 2019	159	11,701	11,860
Нетна балансова стойност			
31 декември 2020	159	11,151	11,310

Инвестиционните имоти на Групата към 31 декември 2020 и 31 декември 2019 се състоят от земя и търговски сгради. През отчетните периоди Групата не е получавала приходи от инвестиционните имоти и не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти.

Справедлива стойност на инвестиционните имоти

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2020 е в размер на 15,027 хил. лв. (2019: 15,174 хил. лв.) и е определена от лицензирани външни оценители, притежаващи съответните признати професионални квалификации и опит в оценяването на имоти от подобни категории и местоположение като тези на инвестиционните имоти на Групата.

14. РЕПУТАЦИЯ

През февруари 2008 ЦКБ АД, София придобива 62.57% от капитала на „Силекс банка” АД, гр. Скопие, Република Северна Македония. След това придобиване Банката майка притежава общо 75.51% от капитала на “Силекс банка” АД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Стойността на придобиване в размер на 27,075 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Придобитите нетни активи са в размер на 18,759 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 8,316 хил. лв.

През септември 2008 е увеличен капитала на дъщерното предприятие, като след увеличението Банката майка притежава общо 82.57% от капитала на “Силекс банка” АД.

През октомври 2008 наименованието на дъщерното дружество се променя на Централна кооперативна банка АД, Скопие.

Към 31 декември 2020 г. Групата отчита репутация във връзка с инвестицията си в ЦКБ АД, Скопие в размер на 4,184 хил. лв.

През декември 2011 Банката майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на Управляващо дружество “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

Стойността на придобиване в размер на 3,200 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Справедливата стойност на придобитите нетни активи е в размер на 1,754 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 1,446 хил. лв.

Към 31 декември 2020 Групата е извършила преглед на репутацията, придобита в бизнес комбинацията и не е установила индикация за обезценка.

15. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	24,196	9,709
- в чуждестранна валута	7,688	6,983
Срочни депозити от местни банки в български лева	22,000	-
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	9,164	6,189
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български валута	70	297
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,445	2,445
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	66,052	26,112

16. ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ БАНКИ

Към 31 декември 2019 ЦКБ АД, Скопие е получила от Народната Банка на Република Северна Македония и други местни банки в Република Северна Македония кредити за рефинансиране на търговски дружества в общ размер съответно на 162 хил. лв., в т.ч. задължения по лихви. През 2020 г. задълженията са погасени.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(а) Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Безсрочни депозити		
В лева	1,750,310	1,422,066
В чуждестранна валута	295,079	272,695
	<u>2,045,389</u>	<u>1,694,761</u>
Срочни депозити		
В лева	1,159,968	1,122,373
В чуждестранна валута	1,269,497	1,097,011
	<u>2,429,465</u>	<u>2,219,384</u>
Спестовни влогове		
В лева	1,140,463	1,259,614
В чуждестранна валута	562,714	518,683
	<u>1,703,177</u>	<u>1,778,297</u>
Други депозити		
В лева	12,644	11,326
В чуждестранна валута	272	902
	<u>12,916</u>	<u>12,228</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u>6,190,947</u>	<u>5,704,670</u>

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Депозити на граждани		
В български лева	2,859,464	2,781,982
В чуждестранна валута	1,829,275	1,603,274
	<u>4,688,739</u>	<u>4,385,256</u>
Депозити на предприятия		
В български лева	1,191,277	1,022,071
В чуждестранна валута	295,324	283,584
	<u>1,486,601</u>	<u>1,305,655</u>
Депозити на други институции		
В български лева	12,644	11,326
В чуждестранна валута	2,963	2,433
	<u>15,607</u>	<u>13,759</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u>6,190,947</u>	<u>5,704,670</u>

18. ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

Към 31 декември 2019 другите привлечени средства представляват финансиране от Министерството на финансите на Република Северна Македония, получено от ЦКБ Скопие, в размер на 778 хил. лв. (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор и малки и средни предприятия. Кредитният риск по събираемостта на тези кредити се поема от ЦКБ Скопие. През 2020 задълженията са погасени.

19. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ

През декември 2013 Банката майка е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36,000,000 евро, разпределени в 36,000 броя облигации с номинална стойност от 1,000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Групата. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва, като главницата по заема се заплаща еднократно на падежа на емисията – 10.12.2020. Лихвените плащания се извършват веднъж годишно с падежи, както следва: 10.12.2014, 10.12.2015, 10.12.2016, 10.12.2017, 10.12.2018, 10.12.2019 и 10.12.2020. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ.

На 25 февруари 2019 г. в Търговския регистър е вписано увеличението на капитала на Банката майка, чрез издаване на нови акции, емитирани вследствие конвертиране на облигации, е вписано по партидата на Банката майката. Увеличението на капитала в резултат на конвертирането облигации на стойност 45,002 хил. лв., е в размер на 13,975,679 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. След увеличението емитираният акционерен капитал на Банката майка се състои от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката майка.

През месец декември 2019 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 468 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

Стойността на задължението по облигации към 31 декември 2019 е в размер на 25,424 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи, свързани с издаването на емисията.

На проведено на 12.08.2020 г. Общо събрание на облигационерите от емисия конвертируеми облигации е взето решение за изменение в условията на облигационния заем, както следва, които включват промяна датата на падеж от 10.12.2023 г. на 10.12.2028 г., намаление на лихвения процент от 3.60% на 2.75% годишно, считано от 11.12.2020 г. Съответно са определени нови дати на лихвените плащания, както следва 10.12.2020 г., 10.12.2021 г., 10.12.2022 г., 10.12.2023 г., 10.12.2024 г., 10.12.2025 г., 10.12.2026 г.; 10.12.2027 г., 10.12.2028 г.

През месец декември 2020 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 468 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

Стойността на задължението по облигации към 31 декември 2020 е в размер на 25,451 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви.

20. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Провизиите за очаквани кредитни загуби съгласно МСФО 9 за отразените като задбалансови позиции гаранции, акредитиви и кредитни ангажименти са определени от страна на Групата към 31 декември 2020 и 31 декември 2019 в размер на 1,003 хил. лв. и 1,102 хил. лв.

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Провизии за очаквани кредитни загуби за гаранции, акредитиви и кредитни ангажименти	1,003	1,102
ОБЩО ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ	1,003	1,102

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

21. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Задължения към персонала по използван платен отпуск	2,389	2,753
Деривати, държани за търгуване	86	10,079
Други задължения	6,871	7,618
Задължения към персонала при пенсиониране	1,458	1,184
Приходи за бъдещи периоди	3,582	588
Отсрочени данъчни пасиви	270	270
Задължения по лизингови договори	46,504	45,376
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	61,160	67,868

Към 31 декември 2020 и 2019 дериватите, държани за търгуване, в размер на 86 хил. лв. и 10,079 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

Задълженията по лизингови договори на Групата са подробно представени в бележка 34.

Задължения към персонала при пенсиониране

Към 31 декември 2020 и 2019 Групата е изчислила ефекта на бъдещите задължения за пенсии към персонала, като е формирала и отразила съответна провизия за определения ефект за 10 годишен период от време. Периодите след 10-тата година имат голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Групата, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дискотиране и увеличение на доходите. При определянето на пенсионните задължения Групата е използвала дисконтов процент от 1.95% и увеличение на възнагражденията с 0.70% годишно. В процеса по определянето на пенсионните задължения Групата е използвала консултантски услуги, извършени от лицензиран актюер.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Размер на задължението в началото на периода 1 януари	1,184	1,025
Разходи за лихви	23	23
Разходи за текущ трудов стаж	141	85
Изплатени доходи	(80)	(149)
Актюерски загуби	190	200
РАЗМЕР НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО В КРАЯ НА ПЕРИОДА 31 ДЕКЕМВРИ	1,458	1,184

22. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

22.1. Емитиран капитал

Към 31 декември 2020 и 2019 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката майка се състои съответно от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката майка.

Предприятието-майка на Банката майка, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД. Химимпорт АД е публично дружество, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери	2020		2019	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,610	61.05	77,584	61.03
Химимпорт АД	10,475	8.24	7,475	5.88
ЗАД Армеец АД	8,992	7.07	11,992	9.43
Универсален пенсионен фонд Съгласие	8,872	6.98	8,872	6.98
Други	21,181	16.66	21,207	16.68
	<u>127,130</u>	<u>100</u>	<u>127,130</u>	<u>100</u>

22.2. Резерви, включително неразпределена печалба

Резервите, включително неразпределена печалба, към 31 декември 2020 включват неразпределима част в размер на 7,059 хил. лв. (2019: 7,059 хил. лв.) и разпределима част в размер на 298,280 хил. лв. (2019: 260,392 хил. лв.).

22.3. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв към 31 декември 2020 е формиран от преоценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в размер на 17,212 хил. лв. (2019: 26,122 хил. лв.) и отрицателна преоценка на планове с дефинирани доходи относно пенсии в размер на (510) хил. лв. (2019: (320) хил. лв.)

22.4. Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност

Към 31 декември 2020 е формиран отрицателен резерв от курсови разлики в размер на (133) хил. лв. в резултат на преизчисляване на чуждестранна дейност поради промяна във валутни курсове.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

23. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от лихви по видове източници:		
Кредити	115,697	125,842
Ценни книжа	19,141	15,809
Депозити в банки	966	4,943
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	135,804	146,594
	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от лихви по класификационни групи:		
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	10
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	13,501	10,937
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	122,303	135,647
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	135,804	146,594
Намалението на приходите от лихви се дължи на общия спад на лихвените равнища в световен мащаб, с който Групата е необходимо да бъде в унисон.		
	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Разходи за лихви по видове източници:		
Депозити на клиенти	7,958	10,504
Депозити на банки	235	832
Отрицателна лихва върху свръх резерви при БНБ	4,586	6,184
Емитирани облигации	909	823
Лихви по лизинг	1,732	1,406
Отрицателна лихва по предоставени средства в банки и други активи	1,932	719
Други	119	52
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	17,471	20,520
	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Разходи за лихви по класификационни групи:		
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	10,953	13,617
Отрицателна лихва по активите	6,518	6,903
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	17,471	20,520

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

24. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

Групата представя приходи по договори с клиенти съгласно МСФО 15 от предоставянето на следните основни видове услуги:

ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Банкови преводи в страната и чужбина	26,914	28,425
Обслужване на сметки	17,438	16,594
Такси, свързани с кредитни експозиции	4,431	7,865
Обслужване по задбалансови ангажименти	995	1,002
Други приходи	13,396	11,807
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	63,174	65,693
РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Банкови преводи в страната и чужбина	9,725	9,826
Обслужване на сметки	1,114	1,212
Освобождаване на ценни пратки	882	781
Сделки с ценни книжа	202	52
Други разходи	1,341	1,529
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	13,264	13,400

25. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Печалба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	715	7,536
Печалба/(загуба) от операции с ценни книжа, държани за търгуване	339	(816)
Печалба/(загуба) от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване	9,701	(7,756)
Печалба/(загуба) от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	3	(96)
Печалба от преоценка с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	3,797	7,082
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	14,555	5,950

26. НЕТНИ ЗАГУБИ/ПЕЧАЛБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната загуба/печалба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Загуба от валутни сделки, нетно	(3,909)	(429)
(Загуба)/печалба от валутна преоценка, нетно	(7,560)	5,484
ОБЩО (ЗАГУБА)/ПЕЧАЛБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	(11,469)	5,055

Загубата от сделки представлява нетната загуба, възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Резултатът от преоценка представлява печалба/загуба от преоценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

27. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от дивиденди	602	552
Приходи от цесионни договори	255	209
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи	12	15
(Разходи)/приходи от продажба на активи, придобити от обезпечения	(77)	62
Други приходи от дейността	3,078	3,154
ОБЩО ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	3,870	3,992

Приходите от цесионни договори през 2020 произтичат от прехвърлени от страна на Групата чрез договори за цесия парични вземания. През 2019 приходите от цесионни договори са в размер на 209 хил. лв.

28. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Заплати и други разходи за персонала	51,757	46,782
Административни и маркетингови разходи	32,044	38,255
Други разходи	26,628	27,608
Амортизация	28,544	28,162
Материали и ремонти	6,872	6,459
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	145,845	147,266

В разходите за дейността са отразени и начислените за 2020 и 2019 на регистрираните одитори суми в размер на 1,072 хил. лв. за 2020 г., т.ч. в 918 хил. лв. за независим финансов одит и 154 хил. лв. за други услуги, и 1,455 хил. лв. за 2019, в т.ч. 1,169 хил. лв. за независим финансов одит и 286 хил. лв. за други услуги.

29. НЕТНИ РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ

Разходите за обезценки за 2020 съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2020	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки	14	-	-	14
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(151)	-	-	(151)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	(1,305)	(7)	(5,636)	(6,948)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	445	-	-	445
Дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност	474	-	-	474
Други активи	(2)	(4)	(14)	(20)
Общо нетни разходи за обезценки за несъбираемост	(525)	(11)	(5,650)	(6,186)

29. НЕТНИ РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Разходите за обезценки за 2019 съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2019	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки	120	-	(5)	115
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(886)	-	-	(886)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2,074	1,088	(8,494)	(5,332)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(1,563)	-	-	(1,563)
Дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност	(262)	-	-	(262)
Други активи	2	-	(20)	(18)
Общо нетни разходи за обезценки за несъбираемост	(515)	1,088	(8,519)	(7,946)

30. ДАНЪЦИ

Разходите за данъци са представени както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Разходи за текущи данъци	1,968	4,479
Разходи от отсрочени данъци, свързани с възникване и възстановяване на временни разлики	(12)	(5)
Данъчен ефект от рекласификация през друг всеобхватен доход на дългови инструменти	473	(463)
Данъчен ефект от рекласификация през друг всеобхватен доход на капиталови инструменти	1	(134)
Данъчен ефект от рекласификация в неразмислена печалба	-	-
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	2,430	3,877
Данъчни приходи/(разходи), признати директно в другия всеобхватен доход	474	(597)

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското и македонското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2020 и 2019 за България и Северна Македония. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2020 и 2019 са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2021 и 2020 за България и Северна Македония.

Отсрочените данъчни активи са както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Отсрочени данъчни активи:		
Други задължения (неизползвани отпуски)	224	261
Задължения към персонала при пенсиониране	90	86
Лизинг	80	37
Дълготрайни материални и нематериални активи	12	10
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН АКТИВ	406	394

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

30. ДАНЪЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Отсрочените данъчни пасиви са както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Отсрочени данъчни пасиви:		
Сливане на дружества през 2010	209	209
Вливане на дружество през 2016	61	61
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН ПАСИВ	270	270

Връзката между разходите за данъци в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и счетоводната печалба е както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Печалба преди данъци	23,264	37,474
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2020 и 2019 за България и Северна Македония	2,326	3,747
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	104	130
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	2,430	3,877
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	10.45%	10.35%

31. ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА МАЙКА (В ЛЕВА)

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	20,880	33,682
Средно претеглен брой акции	127,129,970	124,985,756
ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)	0.16	0.27

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката майка, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща, съответно на 31 декември 2020 и 2019. Среднопретегленият брой акции се изчислява като сума от броя на обикновените акции в обръщение в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените или новоемитираните обикновени акции през периода, умножен по средновременния фактор. Средновременният фактор е равен на броя на дните, през които конкретните акции са били в обръщение, съотнесен към общия брой на дните през периода.

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Коригирана нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	21,789	34,505
Средно претеглен брой акции	135,020,711	132,876,497
ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	0.16	0.26

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

**31. ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА МАЙКА (В ЛЕВА)
 (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Средно претеглен брой акции, използван за доход на акция	127,129,970	124,985,756
Потенциален брой акции от емитирани конвертируеми облигации	7,890,741	7,890,741
СРЕДНО ПРЕТЕГЛЕН БРОЙ АКЦИИ, ИЗПОЛВАН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	135,020,711	132,876,497

Коригираната нетна печалба за нуждите на определянето на дохода на акция с намалена стойност е изчислена чрез коригиране на нетната печалба за периода с разходите за лихви по емитирана облигационна емисия, оповестена в бележка 19.

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	20,880	33,682
Разходи за лихви по емитирани конвертируеми облигации	909	823
КОРИГИРАНА НЕТНА ПЕЧАЛБА, ИЗПОЛЗВАНА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ	21,789	34,505

32. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Банкови гаранции		
В български лева	34,409	36,068
В чуждестранна валута	20,406	22,048
Загуба от обезценка	(28)	(17)
Общо банкови гаранции, нетно	54,787	58,099
Неотменими ангажименти	251,928	239,092
Загуба от обезценка	(976)	(1,086)
Общо неотменими ангажименти, нетно	250,952	238,006
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	306,743	297,208
ОБЩО ЗАГУБА ОТ ОБЕЗЦЕНКА	(1,004)	(1,103)
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	305,739	296,105

Към 31 декември 2020 и 2019 Групата има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 251,928 хил. лв. и 239,092 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

33. АНАЛИЗ НА ПРОМЕНИТЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Парични средства	337,339	302,672
Парични средства в Централни Банки	1,575,404	1,491,388
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	184,929	229,213
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	2,097,672	2,023,273

34. ЛИЗИНГ

34.1. Лизинг като лизингополучател

34.1.1. Лизингови плащания, признати като пасив

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Класифицирани като:		
Нетекущи	36,644	35,939
Текущи	9,860	9,437
	46,504	45,376

Групата наема множество офис помещения, в които извършва своята дейност чрез банкови офиси. Групата е страна и по договори за лизинг на транспортни средства. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в отчета за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Групата) се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Групата класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в „Дълготрайни активи и активи с право на ползване“ (вижте бележка 12.2).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване.

Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Групата да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сградата и производствените помещения, Групата трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2020 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2020 г.							
Лизингови плащания	11,275	8,923	7,469	6,439	4,765	13,336	52,207
Финансови разходи	(1,415)	(1,200)	(930)	(708)	(520)	(930)	(5,703)
Нетна настояща стойност	9,860	7,723	6,539	5,731	4,245	12,406	46,504

34. ЛИЗИНГ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

34.1. Лизинг като лизингополучател (продължение)

34.1.2. Лизингови плащания, които не се признават като пасив (продължение)

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2019 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	Общо
31 декември 2019 г.							
Лизингови плащания	10,825	8,372	5,954	4,968	4,328	17,319	51,766
Финансови разходи	(1,388)	(1,163)	(960)	(783)	(640)	(1,456)	(6,390)
Нетна настояща стойност	9,437	7,209	4,994	4,185	3,688	15,863	45,376

34.1.2. Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Групата е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания, направени по тези лизингови договори, се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите за 2020, свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, произтичащи от краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност са в размер на 1,886 хил. лв. (2019 г.: 2,983 хил. лв.)

Към 31 декември 2020 г. Групата е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност и общата сума на поетите задължения към тази дата е 1,199 хил. лв. (2019 г.: 1,335 хил. лв.).

Суми, признати в печалбата и загубата

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Разходи за амортизация на активи с право на ползване	(16,838)	(16,304)
Разходи за лихви по лизингови задължения	(1,732)	(1,406)
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност	(1,886)	(2,983)

	Дължими минимални лизингови плащания						
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	Общо
31 декември 2020 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	729	201	93	45	29	102	1,199
31 декември 2019 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	844	227	103	43	28	90	1,335

Групата не е изправена пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Лизинговите задължения се наблюдават в рамките на Дирекция Финансово-счетоводна на Групата. Лизинговите задължения са деноминирани в български левове и евро.

34. ЛИЗИНГ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

34.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Групата е сключила като лизингодател за отдаване под наем на недвижими имоти и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

	Минимални лизингови постъпления						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2020 г.	952	769	710	692	433	795	4,351
31 декември 2019 г.	708	318	271	222	208	684	2,411

Лизинговите плащания, признати като приход за периода, възлизат на 1,239 хил. лв. (2019: 1,222 хил. лв.). Групата няма индивидуално значими лизингови ангажименти.

През годината Групата не е предоставяла отстъпки на своите лизингополучатели за предоставените под наем недвижими имоти, в резултат на въздействие на пандемията Covid-19.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Групата, свързан с финансови инструменти, е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптималната ликвидност и диверсификация на портфейла. Основната цел, при управлението на риска, е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Групата.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Групата по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковото претеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - изготвят предложения до УС, Изпълнителните директори и Прокуриста по отношение рамката и основните параметри на дейността по управление на риска;
- Изпълнителни директори и Прокурист – осъществяват общия контрол, организират и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Групата – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Притежаваните от Групата експозиции в деривативни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност и представляват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опционни сделки с базови активи финансови инструменти. Тези сделки, търгувани от страна на Групата за собствена сметка, не са със съществен размер и са с матуритет под 1 година и Групата не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Групата са следните:

- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Пазарен риск
  - Лихвен риск
  - Валутен риск
  - Ценови риск

35.1. Кредитен риск

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Групата финансови активи. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Групата е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за формиране на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 1,912,743 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Групата поради тяхното естество и възможността Групата да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 188,068 хил. лв. представляват преди всичко депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Групата в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 359,672 хил. лв. носят кредитен риск за Групата в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 71,050 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България носят 0% риск. Останалата част от вземанията в размер на 288,622 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят съответно: 280,464 хил. лв. - 100% риск и 8,158 хил. лв. - 150% риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, в размер на 267,652 хил. лв., представляват капиталови инструменти - акции във финансови и нефинансови предприятия в размер на 115,992 хил. лв., дялове в договорни фондове на стойност 143,101 хил. лв., дългови инструменти в размер на 3,771 хил. лв. и деривати - 4,788 хил. лв. Посочените финансови инструменти са носители на кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е както следва 237,284 - 100% риск и 30,368 хил. лв. - 250% риск.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

Капиталовите ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в размер на 14,273 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 14,273 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 326,501 хил. лв. носят 0% кредитен риск за Групата. Дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от други държави в размер на 164,427 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния риск на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 210,804 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 210,804 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 213,466 хил. лв. и носят 0% риск. Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от други държави и централни банки са с балансова стойност в размер на 214,415 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества с балансова стойност в размер на 35,408 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 35,408 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 2,784,460 хил. лв. носят кредитен риск за Групата. За определянето на размера на изложеност на Групата към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Групата, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Групата прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложи в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Групата за кредитен риск е в размер на 2,014,842 хил. лв.

Към 31 декември 2020 размерът на формираните от Групата провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 35,881 хил. лв.

През отчетния период дейността на Групата беше повлияна от разпространението на нов коронавирус (Covid-19), като в началото на 2020 г. в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли.

В България, ефектите на този вирус започнаха да се проявяват от началото на месец март 2020 г., като на 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

След тази дата, на 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от Правителството до 30 април 2021 г.

Доколкото Групата оперира в специфичен сектор – финансовия, където прекъсванията на веригите на доставки, нарушенията в транспортните потоци и карантинните мерки нямат пряко отражение, дейността ѝ бе повлияна по-скоро непряко – чрез ефекта върху дейността на клиентите ѝ и волатилността в цените на финансовите инструменти, които Групата притежава.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

През 2020 година, както и към датата на съставяне на настоящия финансов отчет са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. С развитието на втора и трета вълна на пандемията и забавен процес на ваксиниране и удължаване на мерките в държавите в ЕС (вкл. и България) и през второто тримесечие на 2021 година, съществуват обективни пречки пред дейността на компании в отделни икономически сектори и голяма доза несигурност кога приходите и нормалната дейност ще бъдат възстановени.

Експозицията на Групата към най-силно засегнатите сектори, като ресторантьорски бизнес и туристически услуги е изключително несъществена, а експозициите към хотелиерски бизнес и транспорт са също с нисък дял в портфейла и, като финансовото състояние на тези клиенти се следи изключително детайлно, като се оценява кредитния риск за целия живот на инструментите, вкл. се наблюдава и положителен ефект от насърчителните мерки на правителствено ниво и предложените компенсаторни схеми. Очакваното възстановяване след средата на 2021 година, подкрепено от ваксинацията и въвеждането на ваксинационни паспорти се очаква да подкрепи хотелиерския бизнес и свързаните с него превоз на туристи през летния сезон в България и Република Северна Македония.

През цялата 2020 година съществуваше голяма степен на несигурност при оценката на ефекта на пандемията от коронавирус върху макроикономическото развитие на отделните икономики. Оценките варираха от катастрофични спадове до размери близки до първоначално прогнозираните. Отделните държави, в зависимост от подходите си за справяне с пандемията и въвежданите затваряния („локдауни“), регистрираха различна еластичност на промяна на отделните макроикономически индикатори спрямо направените базови прогнози от началото на годината. Голямо значение имаха също и въведените подкрепящи мерки в различните държави, стремящи се в голяма степен да подкрепят дохода на служителите в затворените компании и да предотвратят нарастване на безработицата и срив на потреблението. Доколкото тези мерки бяха с различна интензивност, обем и успех в отделните държави и ефекта от тях бе различен по отношение на макроикономическите параметри. Във връзка с изброените фактори, влияещи при оценката на действителните ефекти върху стойността и оценките на макроикономическите индикатори, използваните от Групата макроикономически сценарии не са променяни вследствие на настъпилата пандемия.

В тази ситуация, различни правителства, включително Българското и на Република Северна Македония обявиха мерки за предоставяне както на пряка финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и бизнес организации. По подобен начин предприеха подкрепящи и стимулиращи икономиката и стопанските субекти действия и различните регулатори – ЕЦБ, ЕБО, БНБ.

В Банката майка бе въведен мораториум върху плащанията, съгласно “Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с предприетите от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията Covid-19 и последиците от тях”.

Банковият регулатор в Република Северна Македония прилага дългов мораториум, даващ възможност за отсрочване на задължения на клиенти, чиято дейност е повлияна от коронавирус пандемията, без това да повлиява класификацията на кредитите от гледна точка тяхното реструктуриране. Този мораториум се прилага автоматично за всички банки и клиенти (тези, които изрично искат да бъдат изключени следва да заявят това пред банките) и е със срок на действие 6 месеца и предоставя възможност на клиенти на банките, които са обслужвали своите задължения (просрочие до 90 дни) към 29.02.2020 г. да ползват гратисен период по плащания по кредити, с който се увеличава крайния матуритет на инструментите.

Отложените по този ред плащания, не се третират като „мярка по реструктуриране” по смисъла на чл.47б от Регламент (ЕС) № 575/2013 г, нито като принудително реструктуриране съгласно чл.178 параграф 3 от същия регламент. Когато в хода на мониторинга на експозициите с приложен мораториум върху плащанията се установи признак за настъпване на вероятност от неплащане, тези експозиции се класифицират в по-висока фаза съгласно действащата регулаторна рамка. Експозициите, по отношение на които е приложен мораториум върху плащанията се идентифицират в информационната система на Групата, вкл. приложения Механизъм на отсрочване, което улеснява проследяването и наблюдението на експозициите.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

По отношение на оценката на вероятността от неплащане на клиенти, за които е приложен мораториум върху плащанията, Банката майка прилага одобрения от Управителния съвет с Протокол № 52/23.12.2020 г. „Оперативен план за прилагане на мораториум върху плащания поради пандемията от Covid-19 и оценка на вероятността от неплащане по отсрочените експозиции”. Съгласно този план, Банката извършва оценка на вероятността от неплащане както по време на мораториума, така и 3 месеца след неговото изтичане. Аналогично е регламентиран и процеса в дъщерната кредитна институция.

По отношение на модификациите, приемани за облекчения на засегнати от пандемията от Covid-19 кредитополучатели – през 2020 година Групата е прилагала действащата „Политика за класифициране, реструктуриране и отчитане на експозиции, носители на кредитен риск”. За целите на оценката на вероятността от неплащане - за клиентите, за които не е приложен мораториум върху плащанията, Групата прилага вътрешните си политики за оценка на вероятността от неплащане. В условията на пандемия от Covid-19 и предприеманите мерки за нейното ограничаване, водещи до внезапни промени в краткосрочната икономическа перспектива и недостиг на налична и надеждна информация, както и непредставителност на финансовата информация, при оценката на вероятността от неплащане, освен критериите за изпълнение по чл.178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г., Групата взема предвид информацията, която се очаква да доведе до въздействие за целия срок на експозициите.

В използваните от Групата модели за оценка на кредитните загуби не са правени изменения във връзка с настъпването на глобалната пандемия от Covid-19, доколкото тяхната точност и адекватност зависи от рисковите параметри, които служат за изчисление на размера на очакваните кредитни загуби.

През 2020 г. качеството на портфейла с експозиции на Групата остава много добро и няма повишение в дела на необслужваните експозиции, използваните модели за оценка на кредитните загуби адекватно са оценили размерът на ОКЗ.

Съгласно действащите в Банката майка „Правила за приемане, оценка и управление на обезпечения по кредитни сделки”, оценките на обезпеченията, вкл. търговските недвижими имоти се актуализират на всеки 12 месеца, а жилищните недвижими имоти – на всеки три години. При необходимост, Банката майка може да изисква и по-честа актуализация, напр. при промяна в параметрите на кредитна сделка или когато информацията, с която разполага, показва, че стойността им е спаднала значително спрямо общите пазарни цени. Аналогични политики се прилагат и в дъщерната кредитна институция. Оценките на недвижимите имоти се извършват от независими сертифицирани оценители. В настоящата пандемична среда, повлияна от Covid-19, не са наблюдавани динамични неблагоприятни флукутации при цените на недвижимите имоти, изискващи промяна в политиките за оценка на приетите от Групата обезпечения.

Във връзка със стратегическото и бизнес планиране, Ръководството на Групата интензивно адаптира своите действия през 2020 година, като в съответствие с Насоките на ЕБО за управление на необслужвани и реструктурирани експозиции, Групата се освободи през 2020 година от исторически портфейли с необслужвани експозиции, като по този начин намали дела им под референтния праг от 5% по бизнес линии и подпортфейли и се подготви за потенциално бъдещо влошаване на качеството на експозициите и класифицирането им в по-високи фази и съответно нарастване на обезценките за кредитни загуби. В процеса на управление на кредитния риск, нивото на мораторните кредити се наблюдава изключително детайлно, както и оценката на значителното увеличение на кредитния риск за целия срок на инструментите, като се предприемат превантивни действия по управлението им, съответно класифициране и провизиране.

35.1.1. Качество на активите

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби, възникнали от първоначалното въвеждане на модела на очакваните кредитни загуби към 01.01.2020 и 01.01.2019 и изменението на коректива до края на финансовия период.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.1. Качество на активите (продължение)

Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	45	-	-	45
Изменение в загубата от обезценка	(15)	-	-	(15)
Начислени за периода	28	-	-	28
Освободени през периода	(43)	-	-	(43)
Отписвания	-	-	-	-
Валутни и други движения	-	-	-	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	30	-	-	30

Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	165	-	3,889	4,054
Изменение в загубата от обезценка	(120)	-	5	(115)
Начислени за периода	35	-	5	40
Освободени през периода	(155)	-	-	(155)
Отписвания	-	-	(3,918)	(3,918)
Валутни и други движения	-	-	24	24
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	45	-	-	45

Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1,094	-	-	1,094
Изменение в загубата от обезценка	151	-	-	151
Начислени за периода	1,245	-	-	1,245
Освободени през периода	(1,094)	-	-	(1,094)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	1,245	-	-	1,245

Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	208	-	-	208
Изменение в загубата от обезценка	886	-	-	886
Начислени за периода	1,094	-	-	1,094
Освободени през периода	(208)	-	-	(208)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1,094	-	-	1,094

Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	11,046	801	67,940	79,787
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	1,305	7	5,636	6,948
– Трансфер към Фаза 1	264	(81)	(183)	-
– Трансфер към Фаза 2	(32)	119	(86)	1
– Трансфер към Фаза 3	(11)	(26)	37	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	-	106	932	1,038
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(1,726)	(489)	(1,293)	(3,508)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2,309	381	411	3,101
– Изменение в рисковите параметри	501	(3)	5,818	6,316
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1,492)	(1,492)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(49,374)	(49,374)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(4)	(4)
- Валутни разлики и други корекции	(1)	1	16	16
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	12,350	809	22,722	35,881

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.1. Качество на активите (продължение)

Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	13,120	1,889	99,925	114,934
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	(2,074)	(1,088)	8,494	5,332
– Трансфер към Фаза 1	940	(651)	(289)	-
– Трансфер към Фаза 2	(85)	263	(178)	-
– Трансфер към Фаза 3	(245)	(74)	319	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	157	485	1,605	2,247
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2,699)	(1,190)	(1,159)	(5,048)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2,579	123	137	2,839
– Изменение в рисковите параметри	(2,721)	(44)	8,059	5,294
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1,743)	(1,743)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(36,517)	(36,517)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(2,567)	(2,567)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	348	348
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	11,046	801	67,940	79,787
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	674	-	-	674
Изменение в загубата от обезценка	(474)	-	-	(474)
Начислени за периода	85	-	-	85
Освободени през периода	(559)	-	-	(559)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	200	-	-	200
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	411	-	-	411
Изменение в загубата от обезценка	263	-	-	263
Начислени за периода	335	-	-	335
Освободени през периода	(72)	-	-	(72)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	674	-	-	674
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	3,179	-	-	3,179
Изменение в загубата от обезценка	(445)	-	-	(445)
Начислени за периода	1,096	-	-	1,096
Освободени през периода	(1,541)	-	-	(1,541)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	2,734	-	-	2,734
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	1,616	-	-	1,616
Изменение в загубата от обезценка	1,563	-	-	1,563
Начислени за периода	1,869	-	-	1,869
Освободени през периода	(306)	-	-	(306)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	3,179	-	-	3,179

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.1. Качество на активите (продължение)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1,035	4	46	1,085
Изменение в загубата от обезценка	(142)	-	33	(109)
Начислени за периода	675	27	104	806
Освободени през периода	(817)	(27)	(71)	(915)
Валутни и други движения	54	3	(57)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	947	7	23	977
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	358	2	42	402
Изменение в загубата от обезценка	625	-	58	683
Начислени за периода	1,458	25	127	1,610
Освободени през периода	(833)	(25)	(69)	(927)
Валутни и други движения	52	2	(54)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1,035	4	46	1,085
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	15	2	-	17
Изменение в загубата от обезценка	12	(2)	-	10
Начислени за периода	25	2	-	27
Освободени през периода	(13)	(4)	-	(17)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	27	-	-	27
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	21	-	-	21
Изменение в загубата от обезценка	(6)	2	-	(4)
Начислени за периода	7	18	-	25
Освободени през периода	(13)	(16)	-	(29)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	15	2	-	17

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на brutните стойности на категориите активи към 01.01.2020 и 01.01.2019 и тяхното изменение до края на финансовия период.

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	232,360	-	-	232,360
Изменение в брутната балансова стойност	(44,223)	-	-	(44,223)
Увеличение за периода	315,828	-	-	315,828
Намаление през периода	(360,051)	-	-	(360,051)
Отписвания	-	-	-	-
Други движения	(39)	-	-	(39)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	188,098	-	-	188,098
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(30)	-	-	(30)
Балансова стойност към 31 декември 2020	188,068	-	-	188,068

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.1. Качество на активите (продължение)

Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	228,882	-	3,889	232,772
Изменение в брутна балансова стойност	3,425	-	5	3,430
Увеличение за периода	350,300	-	5	350,305
Намаление през периода	(346,875)	-	-	(346,875)
Отписвания	-	-	(3,918)	(3,918)
Други движения	53	-	24	76
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	232,360	-	-	232,360
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(45)	-	-	(45)
Балансова стойност към 31 декември 2019	232,315	-	-	232,315

Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	304,324	-	-	304,324
Изменение в брутна балансова стойност	56,593	-	-	56,593
Увеличение за периода	360,917	-	-	360,917
Намаление през периода	(304,324)	-	-	(304,324)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	360,917	-	-	360,917
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(1,245)	-	-	(1,245)
Балансова стойност към 31 декември 2020	359,672	-	-	359,672

Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	256,806	-	-	256,806
Изменение в брутна балансова стойност	47,518	-	-	47,518
Увеличение за периода	304,324	-	-	304,324
Намаление през периода	(256,806)	-	-	(256,806)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	304,324	-	-	304,324
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(1,094)	-	-	(1,094)
Балансова стойност към 31 декември 2019	303,230	-	-	303,230

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	2,499,258	32,951	205,952	2,738,161
Изменение в брутна балансова стойност	215,871	(5,551)	(37,452)	172,868
- Трансфер към Фаза 1	5,203	(3,793)	(1,410)	-
- Трансфер към Фаза 2	(7,448)	7,739	(291)	-
- Трансфер към Фаза 3	(2,628)	(1,590)	4,218	-
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	22	88	53	163
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(265,700)	(9,097)	(41,181)	(315,978)
- Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	556,272	2,866	464	559,602
- Изменение в рисковите параметри	(69,850)	(1,764)	695	(70,919)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1,492)	(1,492)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(88,457)	(88,457)
- Корекция лихвен доход	-	-	(4)	(4)
- Валутни разлики и други корекции	(694)	(37)	(4)	(735)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	2,714,435	27,363	78,543	2,820,341
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(12,350)	(809)	(22,722)	(35,881)
Балансова стойност към 31 декември 2020	2,702,085	26,554	55,821	2,784,460

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.1. Качество на активите (продължение)

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	2,249,771	125,086	199,527	2,574,384
Изменение в бруtnата балансова стойност	249,487	(92,135)	46,980	204,332
- Трансфер към Фаза 1	50,643	(49,860)	(783)	-
- Трансфер към Фаза 2	(27,744)	28,645	(901)	-
- Трансфер към Фаза 3	(30,684)	(1,715)	32,399	-
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1,486	105	359	1,950
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(341,577)	(70,770)	(2,181)	(414,528)
- Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	732,024	2,506	25,968	760,498
- Изменение в рисковите параметри	(134,661)	(1,046)	(7,881)	(143,588)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1,743)	(1,743)
- Намаление поради отписване поради прехвърляне	-	-	(36,517)	(36,517)
- Корекция лихвен доход	-	-	(2,567)	(2,567)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	272	272
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	2,499,258	32,951	205,952	2,738,161
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(11,046)	(801)	(67,940)	(79,787)
Балансова стойност към 31 декември 2019	2,488,212	32,150	138,012	2,658,374
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	357,228	-	-	357,228
Изменение в бруtnата балансова стойност	106,261	-	-	106,261
Увеличение за периода	307,727	-	-	307,727
Намаление през периода	(201,466)	-	-	(201,466)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	463,489	-	-	463,489
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(200)	-	-	(200)
Балансова стойност към 31 декември 2020	463,289	-	-	463,289
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	296,650	-	-	296,650
Изменение в бруtnата балансова стойност	60,578	-	-	60,578
Увеличение за периода	285,890	-	-	285,890
Намаление през периода	(225,312)	-	-	(225,312)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	357,228	-	-	357,228
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(674)	-	-	(674)
Балансова стойност към 31 декември 2019	356,554	-	-	356,554
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	567,573	-	-	567,573
Изменение в бруtnата балансова стойност	148,433	-	-	148,433
Увеличение за периода	258,580	-	-	258,580
Намаление за периода	(110,147)	-	-	(110,147)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	716,006	-	-	716,006
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(2,734)	-	-	(2,734)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.1. Качество на активите (продължение)

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	503,891	-	-	503,891
Изменение в брутната балансова стойност	63,682	-	-	63,682
Увеличение за периода	322,036	-	-	322,036
Намаление за периода	(258,354)	-	-	(258,354)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	567,573	-	-	567,573
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(3,179)	-	-	(3,179)
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2020	238,300	339	453	239,092
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	13,058	36	(227)	12,867
Увеличение за периода	60,804	187	77	61,068
Намаление през периода	(47,746)	(151)	(304)	(48,201)
Други движения	(248)	60	157	(31)
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2020	251,110	435	383	251,928
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(947)	(7)	(23)	(977)
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2019	179,391	401	423	180,214
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	59,189	(51)	(260)	58,878
Увеличение за периода	107,201	133	94	107,428
Намаление през периода	(48,012)	(184)	(354)	(48,550)
Други движения	(279)	(11)	290	-
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2019	238,301	339	453	239,092
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2019	(1,035)	(4)	(46)	(1,086)
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2020	58,073	43	-	58,116
Изменение в брутната балансова стойност	(3,258)	(43)	-	(3,301)
Увеличение за периода	12,999	-	-	12,999
Намаление през периода	(16,257)	(43)	-	(16,300)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2020	54,815	-	-	54,815
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(28)	-	-	(28)
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2019	52,651	-	-	52,651
Изменение в брутната балансова стойност	5,422	43	-	5,465
Увеличение за периода	20,543	121	-	20,664
Намаление през периода	(15,121)	(78)	-	(15,199)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2019	58,073	43	-	58,116
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2019	(15)	(2)	-	(17)
Загуба от обезценка по вид актив		2020	2019	
Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност		(30)	(45)	
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа		(1,245)	(1,094)	
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност		(35,881)	(79,787)	
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност		(200)	(674)	
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		(2,734)	(3,179)	
		(40,090)	(84,779)	

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.1. Качество на активите (продължение)

Предоставени кредити и аванси на клиенти	2020		2019	
	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка
0-29 дни	2,735,767	(13,659)	2,445,050	(11,651)
30-59 дни	6,591	(441)	107,773	(738)
60-89 дни	2,555	(67)	3,949	(143)
90-180 дни	1,841	(424)	9,965	(948)
Повече от 181 дни	73,587	(21,290)	171,424	(66,307)
Общо	2,820,341	(35,881)	2,738,161	(79,787)
			2020	2019
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност			2,820,341	2,738,161
Намалени с обезценка за несъбираемост			(35,881)	(79,787)
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти			2,784,460	2,658,374

	31.12.2020			31.12.2019		
	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност
Банкиране на дребно						
Ипотечни кредити	616,209	(473)	615,736	563,284	(1,731)	561,553
Потребителски кредити	544,375	(6,400)	537,975	541,201	(9,796)	531,405
Кредитни карти	19,946	(984)	18,962	24,549	(2,043)	22,506
Други	2,304	(2,304)	-	2,679	(2,267)	412
Общо банкиране на дребно	1,182,834	(10,161)	1,172,673	1,131,713	(15,837)	1,115,876
Корпоративно кредитиране	1,637,507	(25,720)	1,611,787	1,606,448	(63,950)	1,542,498
Общо	2,820,341	(35,881)	2,784,460	2,738,161	(79,787)	2,658,374

Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	2020		фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок		
<i>Категория</i>	188,098	-	-	188,098
Общо брутна балансова стойност	188,098	-	-	188,098
Загуба от обезценка	(30)	-	-	(30)
Балансова стойност	188,068	-	-	188,068

Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	2019		фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок		
<i>Категория</i>	232,360	-	-	232,360
Общо брутна балансова стойност	232,360	-	-	232,360
Загуба от обезценка	(45)	-	-	(45)
Балансова стойност	232,315	-	-	232,315

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2020		фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок		
<i>Категория</i>	360,917	-	-	360,917
Общо брутна балансова стойност	360,917	-	-	360,917
Загуба от обезценка	(1,245)	-	-	(1,245)
Балансова стойност	359,672	-	-	359,672

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.1. Качество на активите (продължение)

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2019			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	304,324	-	-	304,324
Общо брутна балансова стойност	304,324	-	-	304,324
Загуба от обезценка	(1,094)	-	-	(1,094)
Балансова стойност	303,230	-	-	303,230

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2020			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	2,714,435	27,363	78,543	2,820,341
Общо брутна балансова стойност	2,714,435	27,363	78,543	2,820,341
Загуба от обезценка	(12,350)	(809)	(22,722)	(35,881)
Балансова стойност	2,702,085	26,554	55,821	2,784,460

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2019			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	2,499,258	32,951	205,952	2,738,161
Общо брутна балансова стойност	2,499,258	32,951	205,952	2,738,161
Загуба от обезценка	(11,046)	(801)	(67,940)	(79,787)
Балансова стойност	2,488,212	32,150	138,012	2,658,374

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2020			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	463,489	-	-	463,489
Общо брутна балансова стойност	463,489	-	-	463,489
Загуба от обезценка	(200)	-	-	(200)
Балансова стойност	463,289	-	-	463,289

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2019			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	357,229	-	-	357,229
Общо брутна балансова стойност	357,229	-	-	357,229
Загуба от обезценка	(675)	-	-	(675)
Балансова стойност	356,554	-	-	356,554

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.1. Качество на активите (продължение)

Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2020			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	716,006	-	-	716,006
Общо брутна балансова стойност	716,006	-	-	716,006
Загуба от обезценка	(2,737)	-	-	(2,737)

Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2019			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	567,573	-	-	567,573
Общо брутна балансова стойност	567,573	-	-	567,573
Загуба от обезценка	(3,179)	-	-	(3,179)

Кредитни ангажименти	2020			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	251,110	435	383	251,928
Общо брутна балансова стойност	251,110	435	383	251,928
Провизии за очаквани загуби	(947)	(7)	(23)	(977)

Кредитни ангажименти	2019			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	238,301	339	453	239,093
Общо брутна балансова стойност	238,301	339	453	239,093
Провизии за очаквани загуби	(1,035)	(4)	(46)	(1,085)

Договори за финансови гаранции	2020			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	54,815	-	-	54,815
Общо брутна балансова стойност	54,815	-	-	54,815
Провизии за очаквани загуби	(27)	-	-	(27)

Договори за финансови гаранции	2019			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	58,073	43	-	58,116
Общо брутна балансова стойност	58,073	43	-	58,116
Провизии за очаквани загуби	(15)	(2)	-	(17)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.1. Качество на активите (продължение)

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Групата по региони и по икономически сектори.

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	2020	2019
Концентрация по сектор		
Централни банки	5,499	2,180
Български търговски банки	76,822	57,598
Чуждестранни търговски банки	105,777	172,582
Общо	188,098	232,360
Концентрация по регион		
Европа	178,404	228,493
Америка	3,132	406
Азия	6,562	3,461
Общо	188,098	232,360
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2020	2019
<i>Корпоративни:</i>		
Строителство	86,923	38,188
Търговия и финанси	198,689	202,874
Транспорт и комуникации	20,827	20,571
Други	54,478	42,691
Общо	360,917	304,324
Концентрация по региони		
Европа	360,917	304,324
Общо	360,917	304,324
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2020	2019
Концентрация по сектор		
Държави	421,552	319,454
Банки	31,040	26,879
<i>Корпоративни:</i>		
Търговия и финанси	10,897	10,896
Общо	463,489	357,229
Концентрация по региони		
Европа	453,828	347,579
Азия	9,661	9,650
Общо	463,489	357,229
Инвестиции в дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през Друг всеобхватен доход	2020	2019
Концентрация по сектор		
Държави	490,928	449,076
<i>Корпоративни:</i>		
Строителство	53,372	10,118
Промисленост	30,578	16,772
Търговия и финанси	115,276	63,225
Други	11,579	12,087
Общо	701,733	551,278
Концентрация по региони		
Европа	701,733	551,278
Общо	701,733	551,278

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.2. Концентрация на кредитния риск

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2020	2019
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	1,182,834	1,131,713
Ипотечни	616,209	563,284
Потребителски	544,375	541,201
Кредитни карти	19,946	24,549
Други	2,304	2,679
Корпоративни:	1,637,507	1,606,448
Селско и горско стопанство	104,454	90,506
Промисленост	58,366	46,300
Строителство	509,851	464,402
Търговия и финанси	726,178	747,574
Транспорт и комуникации	126,429	145,111
Други	112,229	112,555
Общо	2,820,341	2,738,161
Концентрация по региони		
Европа	2,820,189	2,738,092
Америка	5	5
Близкия изток и Африка	147	64
Общо	2,820,341	2,738,161
Кредитни ангажименти	2020	2019
Концентрация по сектор		
<i>Банкиране на дребно:</i>	54,446	53,562
Ипотечни	1,239	1,374
Потребителски	11,742	10,837
Кредитни карти	41,465	41,351
Корпоративни:	197,482	185,531
Селско и горско стопанство	3,724	14,437
Промисленост	26,425	910
Строителство	44,868	37,443
Търговия и финанси	114,695	123,641
Транспорт и комуникации	4,161	3,537
Други	3,609	5,563
Общо	251,928	239,093
Концентрация по региони		
Европа	251,895	239,059
Америка	29	34
Близкия изток и Африка	4	-
Общо	251,928	239,093
Договори за финансови гаранции	2020	2019
Концентрация по сектор		
<i>Банкиране на дребно</i>	146	162
Други	146	162
Корпоративни:	54,669	57,954
Селско и горско стопанство	987	992
Промисленост	10,988	10,640
Строителство	6,703	8,932
Търговия и финанси	23,010	24,100
Транспорт и комуникации	8,140	7,918
Други	4,842	5,371
Общо	54,815	58,116
Концентрация по региони		
Европа	54,815	58,116
Общо	54,815	58,116

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.2. Концентрация на кредитния риск (продължение)

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки по реструктуриране Групата приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

- Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Групата на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

2020	Корпоративни	Физически лица
	клиенти	
Стойност преди обезценка	41,457	1,949
Обезценка	(6,101)	(433)
Стойност след обезценка	35,356	1,516
2019	Корпоративни	Физически лица
	клиенти	
Стойност преди обезценка	112,411	1,959
Обезценка	(38,551)	(639)
Стойност след обезценка	73,860	1,320

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.2. Концентрация на кредитния риск (продължение)

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на brutната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2020	2019
По-малко от 50%	148,095	121,631
От 50% до 75%	250,819	215,708
От 75% до 90%	146,350	161,425
От 90% до 100%	7,620	7,253
Над 100%	6,159	3,403
Общо	559,043	509,420

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Групата определя като най-подходящ показател за рискова изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Групата е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Групата изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Групата приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, взимайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Групата счита, че то не е достатъчно, Групата изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.1. Кредитен риск (продължение)

35.1.3. Капиталов риск

Капиталовият риск измерва покритието на рисковите активи на Групата с капитал, с цел да изпълни регулаторните изисквания за дейност на Групата, стратегическото си развитие и планиран ръст. Минималните капиталови съотношения за Групата се определят от БНБ, НБРМ и Регламент №575/2013, като Групата исторически поддържа по-високи капиталови съотношения от минималните.

Управлението на капиталовия риск е съсредоточено в Комитета по риска на Групата и в решенията на Управителния съвет, доколкото всички отчети за капитала за вътрешни и надзорни цели се разглеждат от двата органа, които взимат и всички решения, касаещи разпределението на капиталовите ресурси и рисковия апетит на институциите.

Политиките на Групата, свързани с управлението на капитала, целят поддържане на достатъчен в количествено и качествено отношение капитал, който да отговаря на рисковия профил, регулаторните и бизнес нужди на Групата. Капиталовите съотношения се наблюдават непрекъснато спрямо регулаторните лимити, като всяко отклонение спрямо нивата на адекватност се докладва по всяко време на Ръководството на Групата, с цел подпомагане на стратегическото и ежедневното вземане на бизнес решения.

Собственият капитал на Групата (Капиталова база) се състои от капитал от Първи ред (Tier 1) и капитал от Втори ред (Tier 2). Капиталът от първи ред се състои от Базов собствен капитал от първи ред (СЕТ1) – това е най-важният капитал за банковата институция. Съставът му включва: акционерен капитал - обикновени акции, премиен резерв, неразпределена печалба, други резерви след корекция за нематериални активи и други регулаторни корекции, свързани с позиции, които са включени в капитала, но се третира по различен начин за целите на определянето на капиталовата адекватност.

Капиталът от втори ред (Tier 2) включва емисия конвертируеми облигации на Групата.

Съгласно изискванията на регулаторния орган в Република България – Българска народна банка, Банката майка извършва отделно публично оповестяване на елементите на капитала за надзорни цели и надзорните показатели за капиталово покритие на рисковете в дейността на Групата, в съответните срокове, изисквани от надзорния орган.

35.2. Ликвиден риск

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритетната структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните икове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Групата е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Групата политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на БНБ и ЕБО е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Групата над нетните изходящи ликвидни потоци.

Отношението на ликвидно покритие на Групата към 31.12.2020 г. е в размер на 382.82 % (31.12.2019 г.: 494.14%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.2. Ликвиден риск (продължение)

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2020, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1,912,743	-	-	-	-	1,912,743
Предоставени ресурси и аванси на банки	185,150	-	-	-	2,918	188,068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122,659	120,456	116,557	-	-	359,672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	17,053	-	245,927	-	4,672	267,652
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	33,819	36,013	296,599	1,435,795	982,234	2,784,460
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	753	34,106	22,879	313,792	344,476	716,006
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9,280	12,634	46,527	127,321	267,527	463,289
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2,281,457	203,209	728,489	1,876,908	1,601,827	6,691,890
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66,052	-	-	-	-	66,052
Задължения към други депозанти	2,894,855	414,560	1,132,674	1,747,894	964	6,190,947
Емитирани облигации	-	-	-	-	25,451	25,451
Провизии за задължения	-	-	1,003	-	-	1,003
Други задължения	11,167	2,314	9,693	24,167	13,819	61,160
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,972,074	416,874	1,143,370	1,772,061	40,234	6,344,613

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2019, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1,794,060	-	-	-	-	1,794,060
Предоставени ресурси и аванси на банки	229,396	-	-	-	2,919	232,315
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	97,242	155,624	50,364	-	-	303,230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	4,217	-	232,584	-	-	236,801
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	62,643	77,237	298,627	1,297,609	922,258	2,658,374
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2,746	-	877	247,929	316,021	567,573
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	17,063	4,068	24,348	96,990	214,085	356,554
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2,207,367	236,929	606,800	1,642,528	1,455,283	6,148,907
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	26,112	-	-	-	-	26,112
Получени кредити и други задължения към банки	-	162	-	-	-	162
Задължения към други депозанти	2,621,551	367,766	1,156,301	1,554,003	5,049	5,704,670
Други привлечени средства	-	778	-	-	-	778
Емитирани облигации	-	-	-	25,424	-	25,424
Провизии за задължения	-	-	1,102	-	-	1,102
Други задължения	23,355	1,559	7,016	20,076	15,862	67,868
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,671,018	370,265	1,164,419	1,599,503	20,911	5,826,116

Финансовите пасиви на Групата са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуридет в размер на 1,665,762 хил. лв. към 31 декември 2020 (2019 г: 1,538,187 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2020 и 2019 година.

Настъпилата глобална пандемия от коронавирус Covid-19 не оказва пряк ефект върху ликвидността на Групата, доколкото ликвидната позиция, измерена чрез ликвидно покритие е неколкократно над регулаторното изискване. Не са налице изтичания на средства на клиенти, напротив привлечените средства от други депозанти увеличават своя годишен прираст до 9%.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.3. Пазарен риск

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Групата. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Групата в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

35.3.1. Лихвен риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Групата се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Групата използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Групата, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2020 е отрицателен, в размер на 1,831,732 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа и дериватите), е минус 37.97%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	185,150	-	-	-	2,918	188,068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122,659	120,456	116,557	-	-	359,672
Предоставени кредити и аванси на клиенти	33,819	36,013	296,599	1,435,795	982,234	2,784,460
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	34,106	22,879	300,272	344,476	701,733
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9,280	12,634	46,527	127,321	267,527	463,289
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	350,908	203,209	482,562	1,863,388	1,597,155	4,497,222
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66,052	-	-	-	-	66,052
Задължения към други депозанти	2,894,855	414,560	1,132,674	1,747,894	964	6,190,947
Емитирани облигации	-	-	-	-	25,451	25,451
Задължения по лизингови договори	1,003	1,823	7,105	24,167	12,406	46,504
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,961,910	416,383	1,139,779	1,772,061	38,821	6,328,954
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2,611,002)	(213,174)	(657,217)	91,327	1,558,334	(1,831,732)

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2019 е отрицателен, в размер на 1,700,771 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 37.62%.

Във връзка с направената реформа в начина на образуване и използване на лихвени индекси (IBOR), в Групата такива не се използват активно, основните лихвени индекси, които са въведени в Лихвените тарифи на банката-майка и дъщерната банка са синтетични, с източници от банковата лихвена статистика (БНБ/НБРСМ) и в такъв смисъл ефектът от направената реформа е несъществен върху стойността на паричните потоци на Групата.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.3. Пазарен риск (продължение)

35.3.1. Лихвен риск (продължение)

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	229,396	-	-	-	2,919	232,315
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	97,242	155,624	50,364	-	-	303,230
Предоставени кредити и аванси на клиенти	62,643	77,237	298,627	1,297,609	922,258	2,658,374
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,991	-	877	232,389	316,021	551,278
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	17,063	4,068	24,348	96,990	214,085	356,554
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	408,335	236,929	374,216	1,626,988	1,455,283	4,101,751
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	26,112	-	-	-	-	26,112
Получени кредити и други задължения към банки	-	162	-	-	-	162
Задължения към други депозанти	2,621,551	367,766	1,156,301	1,554,003	5,049	5,704,670
Други привлечени средства	-	778	-	-	-	778
Емитирани облигации	-	-	-	25,424	-	25,424
Задължения по лизингови договори	786	1,565	7,489	19,854	15,682	45,376
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,648,449	370,271	1,163,790	1,599,281	20,731	5,802,522
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2,240,114)	(133,342)	(789,574)	27,707	1,434,552	(1,700,771)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Групата на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2020 върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 4,579 хил. лв. (2019: 4,198 хил. лв.).

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1,665,762 хил. лв. към 31 декември 2020 година и 1,538,187 хил. лв. към 31 декември 2019 година е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2020 и 2019 година.

Предприетите от правителства и централни банки действия по справяне с ефектите от глобалната пандемия от коронавирус и конкретно в ЕС водят до продължаване на политиката на количествени улеснения и монетарни действия разширяващи паричното предлагане. При положение високата степен на несигурност кога ще отшумят всички ефекти и ще настъпи периода на възстановяване, а с него и нарастване на инфлацията до целевото ниво на ЕЦБ, лихвените нива се поддържат на изключително ниски стойности и конкретно ефект върху лихвения риск за Групата, вследствие Covid-19 пандемията не е настъпил.

35.3.2. Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Групата в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Групата в евро не носи риск за Групата.

Рисково претеглената нетна валутна позиция към 31 декември 2020 г. във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Групата.

Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисковото претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Групата и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.3. Пазарен риск (продължение)

35.3.2. Валутен риск (продължение)

Развитието на глобалната пандемия засегна икономиките на държавите на глобално ниво и в съответно няма изразен ефект върху валутата на конкретна отделна държава и оттам проектиране на специфичен валутен риск. Доколкото нетния резултат на Групата от промяна на валутни курсове през 2020 г. е загуба, дължаща се основно на валутна преоценка, не е възможно да бъде оценено каква част от този резултат е настъпил вследствие на проявление на ефекти от настъпилата пандемия от Covid-19 и каква вследствие на пазарни и политически фактори, свързани с развитието на валутни курсове.

Процесът на възстановяване на икономиката в различните държави се случва с различна скорост, повлияна и от способността им да организират процес по ваксиниране на населението си, и оттам и валутата на тези държави ще промени курса си спрямо такива, в които пандемията продължава да бушува. ЕС и България са в ситуацията на забавен процес по справяне с Covid-19 пандемията, но доколкото българския лев е обвързан с еврото, а експозицията на Групата в други валути (предимно щатски долар) не е съществена, за валутния риск на Групата няма пряк ефект от настъпилата Covid-19 пандемия.

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2020 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,765,953	76,037	8,902	61,851	1,912,743
Предоставени ресурси и аванси на банки	159	20,632	77,964	89,313	188,068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	313,332	46,340	-	-	359,672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	217,941	8,814	5,017	35,880	267,652
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,906,595	646,860	48	230,957	2,784,460
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	278,287	432,650	4,131	938	716,006
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	26,352	394,316	-	42,621	463,289
ОБЩО АКТИВИ	4,508,619	1,625,649	96,062	461,560	6,691,890
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	46,266	16,347	1,341	2,098	66,052
Задължения към други депозанти	4,063,383	1,631,121	195,775	300,668	6,190,947
Емитирани облигации	-	25,451	-	-	25,451
Други задължения	34,994	11,510	-	-	46,504
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	4,144,643	1,684,429	197,116	302,766	6,328,954
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	363,976	(58,780)	(101,054)	158,794	362,936

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

35.3. Пазарен риск (продължение)

35.3.2. Валутен риск (продължение)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2019 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,641,960	66,370	5,831	79,899	1,794,060
Предоставени ресурси и аванси на банки	40,134	29,665	84,043	78,473	232,315
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	302,250	980	-	-	303,230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	180,517	11,984	25	44,275	236,801
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,686,109	753,341	209	218,715	2,658,374
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	146,308	412,701	7,521	1,043	567,573
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	26,291	284,784	-	45,479	356,554
ОБЩО АКТИВИ	4,023,569	1,559,825	97,629	467,884	6,148,907
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	10,006	14,041	658	1,407	26,112
Получени кредити и други задължения към банки	-	-	-	162	162
Задължения към други депозанти	3,815,380	1,406,545	198,746	283,999	5,704,670
Други привлечени средства	-	-	-	778	778
Емитирани облигации	-	25,424	-	-	25,424
Други задължения	30,823	14,553	-	-	45,376
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3,856,209	1,460,563	199,404	286,346	5,802,522
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	167,360	99,262	(101,775)	181,538	346,385

35.3.3. Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Групата може да претърпи загуба. Основната заплаха за Групата е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея инструменти, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, да доведе до спад на нетната печалба. Балансовата стойност на притежаваните от Групата капиталови инструменти, дялове в договорни фондове, опции върху такива инструменти и облигации от портфейла с финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата е в размер на 267,652 хил. лв. (2019 г.: 236,801 хил. лв.).

През 2020 г. поради настъпилата Covid-19 пандемия цените на финансовите инструменти регистрираха висока степен на волатилност, проявяваща се по различен начин и в различни моменти върху отделните видове финансови инструменти. Докато в първите месеци на годината, изненадата от разразилата се рязко и бързо глобална пандемия доведе до спад на цените на акциите, през втората половина на годината, подкрепящите действия на правителства и централни банки и свързаните с това очаквания за бързо възстановяване, доведоха до нарастване на стойността на борсови индекси и цени на някои акции до нива по-високи от преди Covid-19 пандемията. Противоположен процес засегна цените на дългови инструменти с фиксиран доход, но към края на 2020 г. и там се наблюдава процес на възстановяване.

Реализираният от Групата нетен резултат от операции с ценни книжа през 2020 година е положителен, при това значително по-висок отколкото предходната година, поради което не може да бъде определен конкретен негативен ефект от настъпилата пандемия при този тип риск.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.4. Ефект на Covid-19 глобална пандемия върху операционен и други рискове в дейността на Групата

Настъпилата глобална пандемия от коронавирус Covid-19 имаше пряк ефект върху оперативните процеси на Групата, изразяващ се в главно в преустройство на работната среда. Във връзка с усложнената епидемична обстановка в Република България и Република Северна Македония, свързана с разпространението на Covid-19 и продължаващата извънредна епидемиологична обстановка, Ръководството на Групата е предприело мерки, които са регламентирани в Заповед на Изпълнителните директори. Създаден е Оперативен шаб, чиято цел е координация на действията в Групата за превенция разпространението на коронавируса. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като мерките защитават и здравето на клиентите на съответните банкови филиали.

Ръководството на Групата е осигурило безопасни работни пространства с комплект от организационни и санитарно-хигиенни мерки, изразяващи се в термален скрининг на входа на сградите, доставка на лични предпазни средства, отваряне на бившата сграда на ЦУ, където бяха осигурени допълнителни работни пространства за работа на служителите, въвеждане на работно време на смени, работа от дома за всички служители в здравословен риск – хронични и автоимунни заболявания, спазване на всички предписания на властите относно санитарно-хигиенни мерки в общите помещения.

При дейността на служителите на първа линия, в точките на продажба на услуги на Групата, бяха осигурени специални защитни мерки, както за персонала, така и за клиентите на институциите – предпазни екрани, доставка на лични предпазни средства, спазване на мин. отстояния от 2 метра, прекъсване на работните процеси 4 пъти на ден за специални хигиенизирания на помещенията и др.

В ситуация на повишена заболеваемост в конкретен банков офис, Ръководството на Групата е осигурило резервни локации за поемане на дейността и резервен капацитет служители, гарантирано разделени за да се осигури непрекъсваемост на дейността на първа линия. Всякакви електронни канали на банките от Групата получиха своето интензивно развитие през годината, като така дейността бе допълнително оптимизирана.

В резултат от настъпилата пандемия от Covid-19 не са затваряни конкретни офиси на Групата, нито съкращавани от работа служители на институциите, извън регулярната динамика на персонала.

Въпреки разразилите се няколко вълни на заразявания, включително и на банкови служители, от гледна точка на операционен риск не настъпиха прекъсвания на процеси и системи, не са затваряни офиси и оперативната дейност на Групата не бе засегната от разразилата се пандемия.

Доколкото административните разходи на Групата не са нараснали, а спаднали през 2020 година, пандемията с коронавирус не оказва ефект върху административния и операционен капацитет на Групата и не доведе до материализирането на операционни и други видове рискове в дейността.

36. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществува за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за които информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност е разпределена според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2020 и 2019, както следва:

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2020				
АКТИВИ				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	267,652	227,243	6,270	34,139
- деривати	4,788	-	4,788	-
- дългови ценни книжа	3,771	-	-	3,771
- капиталови ценни книжа	259,093	227,243	1,482	30,368
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	716,006	650,326	753	64,927
- дългови ценни книжа	701,733	645,628	-	56,105
- капиталови ценни книжа	14,273	4,698	753	8,822
ОБЩО АКТИВИ	983,658	877,569	7,023	99,066
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	86	-	86	-
ОБЩО ПАСИВИ	86	-	86	-
2019				
АКТИВИ				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	236,801	195,393	1,702	39,706
- деривати	28	-	28	-
- дългови ценни книжа	-	-	-	-
- капиталови ценни книжа	236,773	195,393	1,674	39,706
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	567,573	546,401	8,730	12,442
- дългови ценни книжа	551,278	543,107	7,975	196
- капиталови ценни книжа	16,295	3,294	755	12,246
ОБЩО АКТИВИ	804,374	741,794	10,432	52,148
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	10,079	-	10,079	-
ОБЩО ПАСИВИ	10,079	-	10,079	-

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Групата е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Групата приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Групата е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Групата и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпуснати, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31 декември 2020 и 2019 Групата има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2020	Салдо към 31.12.2019
Предприятие-майка		
Получени депозити	261	14
Предоставени депозити	39	-
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	65,091	44,107
Издадени гаранции	5,283	4,534
Репо сделки	-	-
Други вземания	228	814
Други задължения	45	1
Получени депозити	35,813	29,315
Предоставени депозити	3,422	3,626
Получени средства по емитирани облигации	259	258
Салдо на очаквани кредитни загуби	(298)	(199)
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер		
Отпуснати кредити	815	1,069
Други вземания	65	65
Получени депозити	4,349	4,586
Салдо на очаквани кредитни загуби	(5)	(6)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Приходите и разходите, реализирани от Групата през 2020 и 2019 от сделки със свързани лица, са както следва:

	Обем през 2020	Обем през 2019
Свързани лица и видове сделки		
Предприятие-майка		
Приходи от такси и комисионни	2	1
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	1,530	2,129
Приходи от такси и комисионни	673	1,405
Приходи от услуги	1,061	264
Разходи за лихви	(228)	(620)
Разходи за услуги	(10,303)	(7,537)
Разходи за такси и комисионни	(4)	-
(Начислени) / Възстановени разходи за обезценка	(99)	574
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер		
Приходи от лихви	15	9
Приходи от такси и комисионни	13	10
Приходи от услуги	1	1
Разходи за лихви	(3)	(3)
Разходи за услуги	(169)	(168)
Възстановени/(начислени) разходи за обезценка	1	(1)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2020, са на обща стойност 567 хил. лв. (2019: 569 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2020, са на обща стойност 1,033 хил. лв. (2019: 829 хил. лв.).

38. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС, и за третите държави, в които Групата има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в бел.1, Централна кооперативна банка АД, София осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Групата извършва банкова дейност чрез свой клон на територията на Република Кипър, въз основа на предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Групата може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

38. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Обобщените количествени показатели на индивидуална основа, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	Република България		Република Кипър	
	2020	2019	2020	2019
Общ оперативен доход	161,560	181,092	86	100
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	23,290	38,539	(640)	(581)
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(2,270)	(3,716)	-	-
Доходност на активите (%)	0.32	0.57	(11.20)	(19.87)
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	1,677	1,738	6	6
Получени държавни субсидии	-	-	-	-
	Република Северна Македония			
	2020	2019		
Общ оперативен доход	12,273	11,937		
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	649	334		
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(66)	(39)		
Доходност на активите (%)	0.09	0.10		
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	252	258		
Получени държавни субсидии	-	-		

39. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на описаното по-долу.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на някои бизнеси и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени продължаващото влияние на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Групата. Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

Доколкото ликвидните активи на Групата превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери на Групата са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията с коронавирус.

39. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Във връзка с усложнената епидемична обстановка в Република България, свързана с разпространението на Covid-19 в страната и продължаващата извънредна епидемиологична обстановка, Ръководството на Групата е предприело мерки, които са регламентирани в Заповед на Изпълнителните директори. Създаден е Оперативен щаб, чиято цел е координация на действията в Групата за превенция разпространението на коронавируса. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като се спазват съответните предписания на властите – доставка на лични предпазни средства, ограничаване на струпване на служители в затворени помещения, в банковите салони се допуска минимален брой клиенти при спазване на дистанция от 2м. един от друг, дезинфектиране на банковите помещения минимум четири пъти на ден и др.

В офисите на дружествата в Групата са създадени два паралелни екипа от служители, които биха могли да покрият независимо осъществяване на дейността на филиала, дори и при наличие на заболели служители. Съгласно Заповедта е изготвен и действа план – график за дистанционна работа на служителите в режим „домашен офис“, който гарантира осигуряването и обезпечаването на непрекъсваемост на бизнес процесите по време на извънредното положение.

На 26 януари 2021 г., на извънредно правителствено заседание и във връзка с продължаващата световната пандемия от Covid-19, Министерският съвет със свое решение № 72, удължи срока на извънредната епидемична обстановка до 30 април 2021 г. Със Заповед № РД-01-173/18.03.2021 г. от 22 до 31 март на територията на страната се въвеждат временни противоепидемични мерки, с които са затворени множество търговски обекти, преустановени са пътуванията и учебния процес на територията на цялата страна.

Ръководството на Групата ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на евентуални потенциални ефекти.